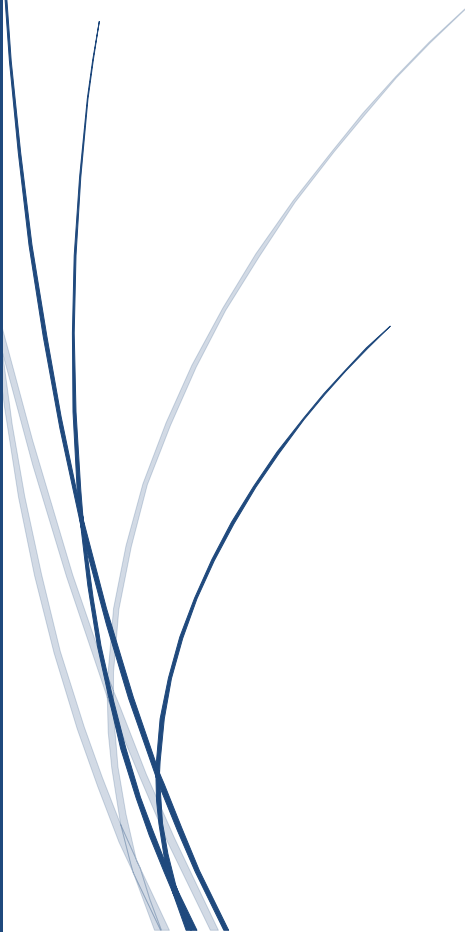

Strateški
razvojni
program
općine Viškovo
2015. - 2020.

SADRŽAJ

UVOD	4
METODOLOGIJA IZRADE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	5
I. SOCIO – EKONOMSKA ANALIZA	6
1. IZ POVIJESTI OPĆINE VIŠKOVO	7
2. GEOSTRATEŠKI POLOŽAJ	9
3. RELJEF	10
3.1. Geološka obilježja.....	10
3.2. Pedološka obilježja	12
3.3. Hidrografska obilježja	12
4. KLIMA	14
5. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	15
6. GOSPODARSTVO.....	17
6.1. Osnovni pokazatelji gospodarstva općine Viškovo	18
6.2. MSP i obrtništvo	20
6.3. Poduzetnička infrastruktura	22
6.4. Institucionalna potpora razvoju gospodarstva.....	25
6.6. Nezaposlenost	32
7. POLJOPRIVREDA	34
8. TURIZAM.....	35
9.1. Turistička posjećenost	35
9.2. Smještajni kapaciteti	37
9.3. Ugostiteljski objekti	38
9.4. Turističke manifestacije i događanja	39
9.5. Javna turistička infrastruktura	44
9.5.1. Biciklističke staze	45
9.5.2. Šetnice	46
9.6. Institucionalna potpora razvoju turizma	49
9. PRIRODNI RESURSI	52
9.1. Bioraznolikost i zaštićena područja	52

10.	INFRASTRUKTURA	54
10.1.	Prometni sustav	54
10.2.	Vodoopskrbni sustav	58
10.3.	Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	59
10.4.	Opskrba plinom	61
10.5.	Energetski sustav	63
10.5.1.	Javna rasvjeta	64
10.6.	Telekomunikacijska infrastruktura	65
10.7.	Postupanje s otpadom	65
10.7.	Groblja	71
11.	DRUŠTVENE DJELATNOSTI	71
11.1.	Društvena infrastruktura	71
11.2.	Javna uprava	73
11.3.	Odgoj i obrazovanje	77
11.3.1.	Predškolski odgoj	77
11.3.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje	81
11.4.	Zdravstvo i socijalna skrb	84
11.5.	Sport i rekreacija	86
12.	KULTURNO POVIJESNA BAŠTINA I RESURSI	92
12.1.	Materijalna baština	92
12.2.	Nematerijalna kulturna baština	95
12.3.	Ustanove u kulturi	97
13.	CIVILNO DRUŠTVO	100
14.	UPRAVLJANJE RAZVOJEM	102
II.	STRATEŠKA PLATFORMA RAZVOJA OPĆINE VIŠKOVO	104
1.	SWOT ANALIZA	105
2.	VIZIJA RAZVOJA OPĆINE VIŠKOVO	112
3.	STRATEŠKI RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	113
4.	HORIZONTALNE TEME	157
4.1.	Održivi razvoj	157
4.2.	Jednake mogućnosti i ljudska prava	158
4.3.	Informacijsko društvo	158
5.	USKLAĐENOST S STRATEŠKOM DOKUMENTACIJOM NA EU/NACIONALNOJ/REGIONALNOJ RAZINI	
	160	

6. IZVORI FINANCIRANJA	167
7. PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	171
PRILOZI	173
POPIS FOTOGRAFIJA, GRAFIKONA I TABLICA	174
IZVORI PODATAKA, KORIŠTENE PUBLIKACIJE I FOTOGRAFIJE	176

UVOD

Strateški razvojni program za razdoblje 2015. - 2020. godine je ključni strateško-planski dokument općine Viškovo, čija je osnovna svrha poticanje budućeg razvoja zajednice. Strategija je izrađena kao okvir za definiranje zajedničkih ciljeva, poticanja i angažiranja lokalnih resursa, ali i kao odgovor na izazove budućeg razvoja općine. Kao takav, Strateški razvojni program općine Viškovo izrađen je u skladu sa strategijama i politikama na višim razinama vlasti, i to prije svega sa Razvojnou strategijou Primorsko goranske županije, ali i sa drugim sektorskim strategijama.

Strateški razvojni program općine Viškovo informira javnost i potencijalne ulagače o razvojnom putu općine Viškovo, predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira podlogu za praćenje napretka, te potiče suradnju i umrežavanje. Strategija predstavlja putokaz za sveukupni razvoj općine Viškovo za razdoblje do 2020. godine.

Značajno je za naglasiti da operativne mjere i aktivnosti definirane u okviru svakog pojedinog prioriteta i strateškog cilja nisu samo osnova za korištenje općinskih i nacionalnih izvora financiranja, nego i dobra osnova za pristup i povlačenje sredstava iz EU fondova i programa, ali i ostalih potencijalnih izvora financiranja.

Preduvjet kvalitetne i pravovremene implementacije Strateškog razvojnog programa općine Viškovo je prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne lokalne zajednice, ali i uspostava predviđenih mehanizama za njenu implementaciju, nadzor, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju.

METODOLOGIJA IZRADE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

Temeljna načela na kojima se zasniva Strateški razvojni program općine Viškovo su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao princip integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva.

Vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za pro aktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem, Općina Viškovo pristupila je izradi Strateškog razvojnog programa koji je iniciran od strane izvršnog i predstavničkog tijela Općine. Formirana je i Radna skupina, te Partnerska skupina koje su sudjelovale u operativnom dijelu izrade dokumenta zajedno sa angažiranim konzultantima.

Polazna točka za izradu Strateškog razvojnog programa općine Viškovo bila je analiza relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka iz primarnih i sekundarnih izvora, te postojeće prostorno-planske i razvojne dokumentacije. Noseći i najvažniji dio Strategije predstavlja strategija provedbe tj. strateška platforma, a koja obuhvaća viziju razvoja, strateške ciljeve, prioritete i mjere, horizontalne teme, potencijalne izvore financiranja implementacije Strateškog razvojnog programa, usklađenost Strateškog razvojnog programa s dokumentacijom viših razina, te provedbu i evaluaciju istoga.

I. SOCIO – EKONOMSKA ANALIZA

1. IZ POVIJESTI OPĆINE VIŠKOVO

Malo je pisanih podataka o počecima povijesti područja današnje Općine Viškovo. Njezin najveći dio - Halubje kraj je pastirske tradicije, o čemu svjedoči sam naziv koji potječe od riječi halupa, što znači pastirska koliba. U srednjem vijeku cijelo je područje pripadalo Kastavskoj komuni, čiji je povijesni tijek obilježen vladavinom feudalnih gospodara Devinaca, Walseeovaca potom i Habsburgovaca te starim zakonom "Zakon Grada Castua od letta 1400."

Fotografija 1: Viškovo 1928. godine

U povijesnim zapisima iz 16. stoljeća spominje se da je kroz današnje Viškovo prolazila prometnica koja je spajala Rijeku i Ljubljanu. Naselje Viškovo nastalo je prema procjeni povjesničara u 18. stoljeću, a članak „Naše sloge“ iz 1892. godine govori nam: „Selo sv. Matej jest maleno, ali ubavno mjestance sagrađeno na malenom brežuljku po čemu ga nazivlje okolica „Viškov breg“. Neću da ga hvalim, nu mora se priznati da spada među najljepša sela Kastavštine ... Ima lijepih prostranih kuća, a među njima bjelasa se na daleko crkva na čast sv. Mateju, te školska zgrada. Ova potonja nalazi se na najljepšem mjestu sela.“

Također postoje pouzdani podaci iz 18. stoljeća u vrijeme Marije Terezije o kojem spomenute novine pišu: „U sred sela je šterna (zdenac) sa carskim grbom koju je dala sagrađiti carica Marija Terezija, da u ono doba ovud prolazeći vojnici, budu imali odmarajući se pri ruci, čiste, friške vode.“

Lijepo je obzidana – grlo joj je gvoždem okovano, te provideno kolotutom za dizanje vode. Ista je bila u posjedu financijalne oblasti koja je ovdje do najnovijeg doba svoje sjelo nu i ta sa školskom zgradom prešla je u ruke općine – odnosno na uporabu svećenika i učiteljem. Tik do sela nalazi se lijepo, prostrano groblje, prošle godine povećano, sa crkvicom sv. Roka.“

Fotografija 2: Crkva sv. Mateja

Razvoj kraja povezan je s izgradnjom ceste koja je od davnine otvarala put prema Italiji, Austriji i ostalim europskim državama.

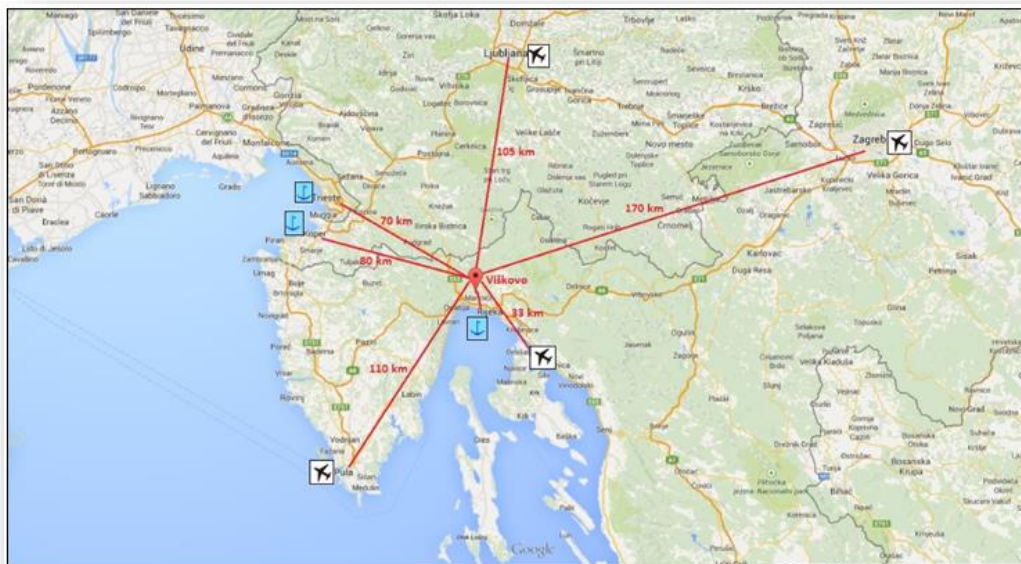
Zanimljiva je povijest nastanka imena Viškovo, središta istoimene općine. Nastalo na bregu, mjesto je isprva dobilo naziv Viškov breg ili Viški. Ubrzo je na bregu izgrađena kapelica posvećena sv. Mateju, po kojoj je i mjesto prozvano Sveti Matej. Prvi spomen imena mjesta Sveti Matej zabilježen je na austrijskom zemljovidu nastalom u razdoblju od 1763.-1784. godine.

2. GEOSTRATEŠKI POLOŽAJ

Općina Viškovo nalazi se u sjeverozapadnom dijelu priobalnog prostora Primorsko-goranske županije, udaljena svega 7,5 km od središta Grada Rijeka. Općina Viškovo graniči sa općinama Klana, Jelenje, te Gradom Kastvom s kojima čini svojevrsan prsten oko grada Rijeka. S površinom od 18,65 km², područje općine predstavlja jedno od najpropulzivnijih područja unutar Primorsko-goranske županije. U sastavu općine nalazi se 7 naselja: Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići, Saršoni, Sroki, te Viškovo kao administrativno središte.

Općina Viškovo izuzetno je dobro prometno smještena na sjecištima postojećih i novo-planiranih državnih i međunarodnih prometnih pravaca i tokova roba, a ima izuzetno dobro rješenje cestovnog povezivanja sa državnom i međunarodnom prometnom mrežom preko graničnih prijelaza.

Upravo činjenica da je smještena na strateškim pravcima koji povezuju lučko i prometno središte Rijeku sa srednje-europskim državama i regijama i blizina velikih industrijskih, trgovačkih, i prometnih središta regije, osiguralo je mogućnost ukupnog razvoja gospodarstva u općini. Sa državnim cestama Općina Viškovo je spojena preko glavnog čvora Škurinje, te preko novootvorenog čvora Rujevica (Riječka obilaznica) koji olakšava tranzit i pristup samoj Općini.

Fotografija 3: Geostrateški položaj općine Viškovo

Granični prijelaz Rupa preko kojega je Općina Viškovo direktno povezana sa Republikom Slovenijom udaljen je 17 km, dok udaljenost do graničnog prijelaza Pasjak iznosi 50 km.

U prilog vrlo povoljnog geoprometnog položaja općine govori i podatak o udaljenosti od značajnih domaćih i međunarodnih lučkih središta:

- Luka Rijeka - 10 km
- Luka Kopar (Slovenija) - 78 km
- Luka Trst (Italija) - 67 km

Također, tek nekoliko kilometara od područja općine nalazi se i infrastruktura za željeznički promet i to teretne i putničke željezničke postaje u Matuljima, Jurdanima i Rijeci.

S aspekta putničkog prijevoza, potrebno je istaknuti i da je područje općine udaljeno tek 33 km od zračne luke Rijeka tj. zračne luke Omišalj na otoku Krku, dok udaljenost do autobusnog kolodvora u Rijeci iznosi oko 8 km.

3. RELJEF

3.1. Geološka obilježja

Na području Općine Viškovo ustanovljene su naslage isključivo sedimentnog tipa koje po geološkoj starosti pripadaju donjoj i gornjoj kredi, paleogenu, te kvartarnim i recentnim tvorevinama. Neogenske naslage do sada nisu ustanovljene. Kredne naslage su litofacijelno različite, ali isključivo karbonatnog razvoja. Ustanovljene su u neprekinutom slijedu od barema ili alba do senona i to:

- Naslage donje krede

Ovaj litostratigrafski član vidljiv je na površini u rubnom, jugozapadnom dijelu Općine Viškovo.

- Prijelazne kredne naslage

Ovaj litostratigrafski član površinski nije rasprostranjen. Nalazi se u uskim pojasevima jugozapadno od Viškova i Marinića te od Marčelja do Saršona.

- Naslage gornje krede koje pripadaju cenomanskom, turonskom i senonskom katu.
- Naslage cenomana do turona
- Naslage turonsko-senonske starosti

Opisane gornjokredne naslage, posebice dolomiti i vapnenci u izmjeni zauzimaju površinski najveći dio općine Viškovo.

Naslage paleogena leže transgresivno na gornjokrednima, a dodirne zone obilježene su pojavama boksita i paleokrškim reljefom. Starije paleogenske naslage: foraminiferski vapnenci i fliš, nisu vidljivi na površini u sklopu teritorija Općine Viškovo. Najmlađe paleogenske naslage su krupnoklastične eocensko-oligocenskim breče (E3O1) koje leže transgresivno na krednoj i paleogenskoj podlozi. Breče sadrže slabo sortirane do nesortirane odlomke uglastog do poluuglastog oblika porijeklom iz naslaga krede i naslaga starijeg paleogena te kalcitno, rjeđe dolomitno do glinovito vezivo koje može biti onečišćeno limonitom. U litostratigrafskom pogledu imaju značajke Jelar i Prominskih naslaga. Kalcitične breče ustanovljene su mjestimično, u krajnjem zapadnom i sjeverozapadnom dijelu Općine Viškovo.

Kvartarne i recentne tvorevine čini crvenica koja je vjerojatno pleistocenske starosti te recentni nabačaj antropogenog podrijetla. Crvenica (ts) često se susreće kao pokrivač na karbonatnim naslagama, posebice vapnencima. Široko je rasprostranjena na području Općine Viškovo.

Naslage su različite debljine: od vrlo tankih na uzvišenjima i padinama do debljine više metara u ponikvama. Crvenica je po sastavu pretežito glinovito-prašinasti materijal znakovite smeđecrvene boje. Prema dosadašnjim istraživanjima, naslage koje se smatraju crvenicom nastale su miješanjem aluminijskih i željeznih hidroksida, kao netopivog ostatka u procesu okršavanja, s materijalom denudiranim s flišnih terena i lesom. Naslage koje se smatraju crvenicom vjerojatno nemaju istu pedogenezu na različitim lokacijama. Neke od tih naslaga imaju značajke recentnih, druge reliktnih, a treće paleo-tala. Zato njihove sedimentološke i mineraloške značajke mogu biti različite. U ovisnosti o sadržaju i vrsti ishodišnih komponenti te organskih primjesa, boja crvenice može varirati od tamnije smeđe preko ljubičastosmeđe do ciglasto i žućkastosmeđe. U ponikvama se obično nalaze naslage crvenice bez krupnijih frakcija. Na uzvišenjima i padinama crvenica sadrži odlomke podrijetlom iz stjenovite podloge.

Ti odlomci su najčešće uglasti do poluuglasti i centimetarskih dimenzija. Njihovo učešće u ukupnom volumenu može doseći 50 %. Starost crvenice teško je datirati jer su te naslage nastajale u dugom vremenskom rasponu. Nabačaj (AF) tvore naslage antropogenog podrijetla. U naseljima to je miješani i kameni nasip najčešće male debljine. Na lokacijama odlagališta komunalnog otpada procjenjena debljina je nekoliko desetaka metara.

Prema novijim geotektonskim koncepcijama smatra se da je na području sjeveroistočnog Jadrana došlo do subdukcije Jadranske karbonatne platforme (Adrijatik) zajedno s labilnim međuplatformskim pojasom (Epiadrijatik) pod Dinarsku karbonatnu platformu (Dinarik).

Zbog toga se upravo na području Kvarnera susreću naslage koje po svojim litofacijelnim značajkama pripadaju jednoj i drugoj karbonatnoj platformi. U skladu s navedenim, na području Riječkog zaljeva razlikuju se tri regionalne strukturne jedinice: Dinarik, Adrijatik koji obuhvaća kvarnersko područje i Istra. Zato se na regionalnom planu pojavljuje slijedeći odnos: navlačenje jedinice Dinarika na Adrijatik, te jedinice Adrijatik na Istru.

3.2. Pedološka obilježja

Bonitiranje zemljišta bila je osnova za razvrstavanje tala u određene kategorije. Na temelju unutarnjih i vanjskih značajki tala, reljefa i klime te drugih korekcijskih čimbenika (stjenovitost, kamenitost, poplave, zasjenjenost i dr.) vrednovana su zemljišta po ukupnom broju bodova i svrstana u bonitetne klase i podklase.

Na području Općine Viškovo dosadašnjim istraživanjima evidentirani tipovi tla pripadaju uglavnom III. bonitetnoj grupi, te III. i IV. kategoriji zaštite. Od zastupljenih tipova tala, crvenica je značajna za poljodjelstvo, te je uvrštena u I. kategoriju zaštite i I. bonitetu grupu. Srednje duboke, a pogotovo duboke crvenice se nalaze u ponikvama i čine najvrijednije poljoprivredne površine. Zbog same morfologije terena takova zemljišta su malih pojedinačnih površina i međusobno rascjepkana na području općine Viškovo.

Vrijedna poljoprivredna tla na prostoru općine Viškovo pokrivaju površinu od 50 ha. Poljoprivredna tla su pretežito neobrađena i zapuštena, te stalno izložena prenamjeni iz poljoprivrednog u građevinsko.

3.3. Hidrografska obilježja

Osnovno hidrogeološko obilježje šireg područja Rijeke, gdje pripada i teritorij Općine Viškovo, su dva litogenetska kompleksa koji su ujedno i dvije kontrastne sredine specifičnog nastanka i kretanjem površinske i podzemne vode. To su: vodopropusni karbonatni stijenski kompleks, te vodonepropusni flišni stijenski kompleks. Vodopropusnost karbonatnih stijena je različita. U srednje vodopropusne karbonatne naslage ubrajaju se dolomiti i vapnenci u izmjeni te vapnenci s lećama dolomita.

Karbonatni stijenski kompleks, koji izgrađuje praktično cjelokupno područje općine Viškovo, odlikuje se pukotinsko-kavernoznom poroznošću. Upojnost terena često je velika, a koeficijent otjecanja općenito mali. Najbolji dokaz je razvoj krške hidrografije praćene gotovo potpunom bezvodnošću i nedostatkom površinskih vodotokova. To se odnosi i na područja eocensko-oligocenskih breča ili Jelar-naslaga, koje slove kao jedan od najslabije vodopropusnih članova karbonatnog kompleksa.

Međutim, njihova površinska okršenost također je izrazita, a s tim u svezi i znatna upojnost. Cjelokupni teritorij Općine Viškovo je bez površinskih vodnih pojava što je karakteristično za krške terene. Iznimka je lokva na lokaciji Kapiti, jugoistočno od mjesta Viškovo. Nije poznato da li je voda oborinskog podrijetla ili postoji dotok iz podzemlja. Treba naglasiti da su u području Riječkog zaljeva padaline mogu biti veće od 100 mm na dan kada može doći do površinskog protoka i na potpuno bezvodnim terenima kakvo je i područje Općine Viškovo. To je naročito izraženo u jaruzi pokraj naselja Blažići, koja je u morfološkom smislu početak Škurinjske drage. Karbonatni stijenski kompleks u slivnom je području je kolektor podzemnih voda. Jugozapadni dio Općine Viškovo dijelom pripada slivu izvora u Rijeci, a sjeveroistočni slivu izvorišta Zvir. Za razliku od koncentriranog izvora Zvir, istjecanje vode sliva izvora u Rijeci disperzirano je na više stalnih i povremenih priobalnih izvora od uvale Preluka do lokacije Potok u središtu Rijeke.

Unutar karbonatnih stijena dinamika vode vrlo je složena i događa se u dubokom krškom podzemlju što se posebice odnosi na sliv izvorišta Zvir. Dreniranje se zbiva iz dubokog retencijskog karbonatnog kompleksa, nastalog u podlozi navlačne strukture. Radi toga se izvorišne zone prihranjuju prodorom vode iz podloge u krovinsku strukturu. Kretanje podzemnih voda različito je na pojedinim lokacijama što zavisi o prostornom odnosu vodopropusnih i vodonepropusnih stijena. Prisutnost rasjednih zona i pratećih sustava pukotina kao i međuslojne plohe imaju hidrogelošku funkciju usmjeravanja tečenja podzemne vode prema mjestima stalnog ili povremenog istjecanja.

Punjenje i pražnjenje krškog vodonosnika ovisi o klimatskim i meteorološkim prilikama, odnosno o količini i raspodjeli padalina u hidrološkom ciklusu. Prema važećoj Odluci o sanitarnoj zaštiti izvorišta vode za piće u na području Rijeke sliv izvora u Rijeci, jugozapadni dio Općine Viškovo je dio sliva izvorišta od Preluka do Rijeke koji su II kategorije. Sjeverozapadni, ujedno i površinski najveći dio općine pripada IV zoni, a samo mali dio (jaruga uz naselje Blažići) pripada III zoni zaštite izvorišta Zvir koji je uvršten u I kategoriju.

4. KLIMA

Na području Jadranskog mora sukobljavaju se klimatski utjecaji europskog, azijskog i afričkog kontinenta, te Atlantskog oceana i Sredozemnog mora. Sjeverni Jadran se nalazi približno na 45° sjeverne geografske širine u području prevladavajuće zonalne cirkulacije zraka iz zapadnoga smjera. Zbog toga u većem dijelu godine ovim područjem prolaze ciklonalni poremećaji koji donose znatne količine vlage. Međutim, u ljetnom razdoblju granica zapadnog strujanja pomiče se prema sjeveru i nastupa dugotrajnije sušno razdoblje. Uz navedenu opću cirkulaciju atmosfere, pojavljuju se i sekundarni centri cirkulacije prouzročeni nejednolikim zagrijavanjem kopna i mora.

Zbog toga, područje Kvarnera ima vrlo promjenljive klimatske značajke s općenito toplijim ljetnim i hladnijim i vlažnijim zimskim razdobljem, tipičnim za sub-mediteransku klimu.

Na površinski ne velikom području Općine Viškovo nazire se prostorna diferencijacija kao posljedica modifikatorskog utjecaja reljefa, odnosno prevladavajućeg utjecaja mora u nižem južnom i jugozapadnom dijelu i nešto naglašenijeg utjecaja planina Gorskog kotara u višem, sjevernom i sjeveroistočnom dijelu. Za prikaz klimatskih prilika na području Općine Viškovo mjerodavni su jedino podaci s meteorološke postaje Rijeka koja ima dovoljno dug (barem 30 godina) neprekinuti niz mjerenja.

Za tipizaciju klime najčešće se upotrebljava Koeppenova klasifikacija klime. Ta klasifikacija temelji se na točno određenim brojčanim vrijednostima srednjih mjesečnih i srednjih godišnjih temperatura zraka i količina oborina, a granične vrijednosti pojedinih klimatskih tipova odabrane su s obzirom na vegetaciju koja se promatra kao prirodni meteorološki instrument koji u najvećoj mjeri reagira na klimatske prilike.

Uski priobalni pojas Kvarnera ima umjereno toplu kišnu klimu s vrućim ljetom, ali bez izrazitog suhog razdoblja (klasifikacijska oznaka Cfa). Najtopliji mjesec u godini ima srednju temperaturu veću od 22°C, ali nema izrazitog suhog razdoblja. Najmanje oborina ima ljeti, a najviše u kasnoj jeseni i proljeću. Prema Koeppenu ova klima se naziva klima kamelije. Planinsko zaleđe ima uglavnom planinsku klimu s kratkim i svježim ljetom, te oštrom i dugom zimom s dosta sniježnih oborina ali, općenito, bez izrazitog suhog razdoblja. To je prema Koeppenovoj klasifikaciji umjereno topla kišna klima s toplim ljetom (Cfb) ili klima bukve.

Njezine karakteristike su da je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca u godini manja od 22°C, uz barem četiri mjeseca u godini sa srednjom temperaturom iznad 10°C. Najmanje oborina i kod ove klime ima ljeti. Područje Općine Viškovo, većim dijelom ima sub-mediteransku klimu (Cfa). Zbog opisanog modifikatorskog utjecaja reljefa, najviši dijelovi nalazi se graničnom pojasu koji već ima značajke umjerene planinske klime (Cfb).

5. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

Prema posljednjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine, na području općine Viškovo registrirano je 14.445 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, žene čine nešto veći udio u odnosu na muškarce (7.284).

Tablica 1: Broj stanovnika po naseljima

Naselje	Stanovništvo		
	1991.	2001.	2011.
Kosi	223	366	808
Marčelji	860	1.186	2.148
Marinići	2.741	3.139	3.894
Mladenići	613	774	1.254
Saršoni	524	781	1.532
Sroki	538	929	1.741
Viškovo	1.419	1.732	3.068
UKUPNO	6.918	8.907	14.445

Izvod podataka: DZS, 2011.

Promatrajući broj stanovnika tijekom posljednja 3 popisna razdoblja, razvidan je demografski uzlet na području općine posebice u razdoblju 2001. - 2011. godine kada je broj stanovnika povećan više od 60%.

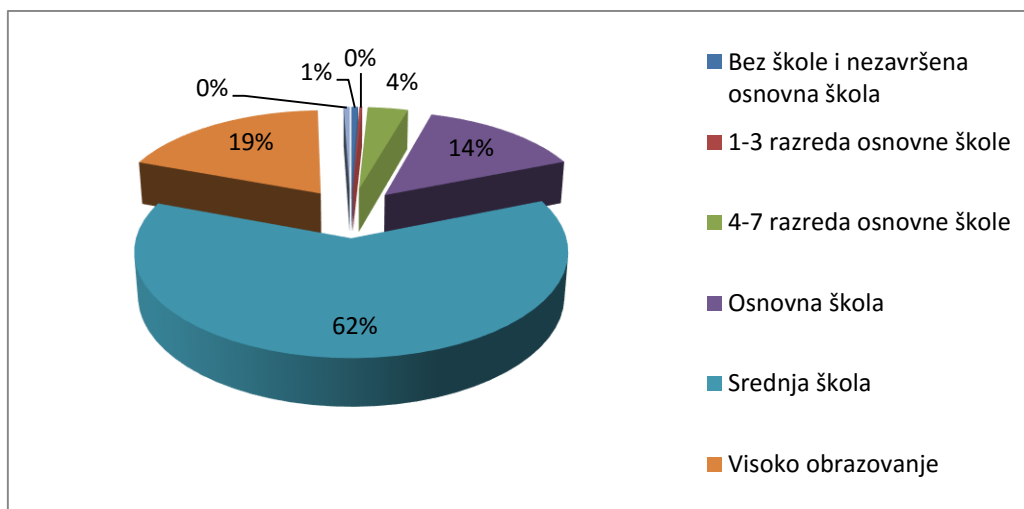
Tablica 2: Starosna struktura stanovništva

Starosna skupina	Broj stanovnika
0-4	1.008
5-9	769
10-14	710
15-19	706
20-24	896
25-29	1.218
30-34	1.456
35-39	1.220
40-44	941
45-49	1.001
50-54	1.087
55-59	1.019
60-64	911
65-69	451
70-74	454
75-79	321
80-84	172
85-89	82
90-94	17
95 i više	6

Izvor podataka: DZS, 2011.

Analizirajući starosnu strukturu stanovništva vidljivo je da na području općine Viškovo djeca i mladi do 30 godina čine 37% ukupnog stanovništva, dok populacija starija od 60 godina čini udio od 17% u ukupnom stanovništvu, što su povoljni demografski pokazatelji.

Radno sposobnog stanovništva (15 - 64 god) je 10.455, dok prosječna starost stanovništva iznosi 37,9 godina. Od ukupnog broja stanovnika, 12.390 je po narodnosti Hrvata, a 11.056 stanovnika se na posljednjem popisu stanovništva 2011. godine izjasnilo kao katolicima. Uz katolike, najveći udio u stanovništvu čine osobe pravoslavne (971), te muslimanske vjeroispovijesti (713).

Grafikon 1: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi 2011. godine

Kako je razvidno iz prethodnog grafikona, obrazovna struktura stanovništva na području općine nije zadovoljavajuća s obzirom da najveći udio u ukupnom stanovništvu čine osobe sa završenom srednjom školom. Pridodajući tome udio stanovništva sa završenom osnovnom školom i nižim razinama obrazovanja, može se zaključiti da je nivo obrazovanja stanovništva potrebno podići na višu razinu.

6. GOSPODARSTVO

Okosnica intenzivnog gospodarskog razvoja područja općine Viškovo primarno se može sagledati sa dva aspekta: iznimno povoljnog geostrateškog položaja s obzirom da je područje općine smješteno uz prometnicu koja je još u 16. stoljeću povezivala Grad Rijeku s Trstom i Ljubljanom, te omogućavala prijelaz iz Zapadne i Srednje Europe u Sredozemlje, ali i razvoja riječke luke, naglog razvoja industrije i time povezanim širenjem gradskog i prigradskog područja.

6.1. Osnovni pokazatelji gospodarstva općine Viškovo

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne, područne i regionalne samouprave prema stupnju razvijenosti - NN 89/10, a na temelju članka 24. Zakona o regionalnom razvoju RH - NN 153/09).

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se na temelju odstupanja vrijednosti pokazatelja od državnog prosjeka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razvrstavaju u skupine razvijenosti.

Pri izračunu indeksa razvijenosti koriste se sljedeći pokazatelji:

1. stopa nezaposlenosti
2. dohodak po stanovniku
3. proračunski prihodi jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
4. opće kretanje stanovništva
5. stopa obrazovanosti.

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se u četiri skupine:

- u I. skupinu razvrstane su jedinice područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka RH
- u II. skupinu razvrstane su jedinice područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka RH
- u III. skupinu razvrstane su jedinice područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka RH
- u IV. skupinu razvrstane su jedinice područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka RH

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u pet skupina:

- u I. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50 % prosjeka RH
- u II. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50 % i 75 % prosjeka RH
- u III. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75 % i 100 % prosjeka RH
- u IV. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100 % i 125 % prosjeka RH
- u V. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125 % prosjeka RH.

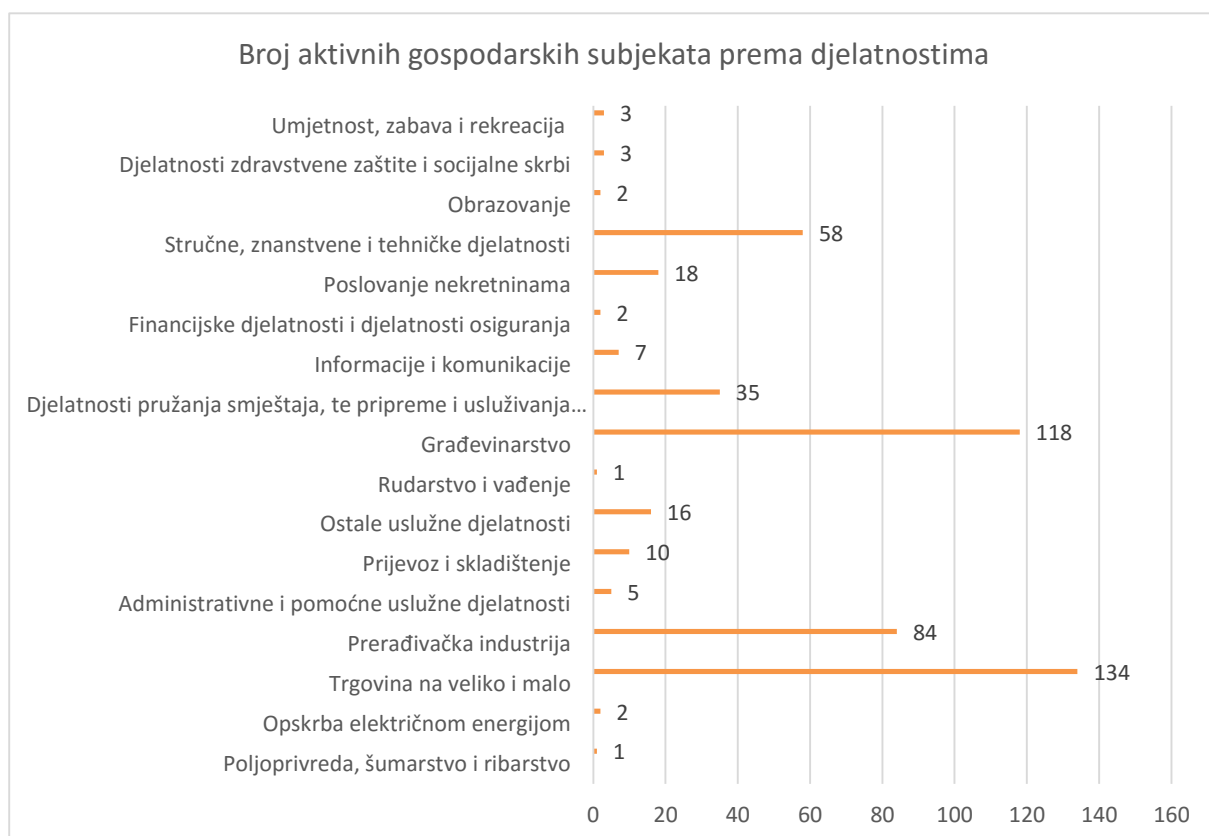
S vrijednošću indeksa razvijenosti 139,21% (prosjeak RH = 100 %), Primorsko goranska županija zauzima treće mjesto među županijama, uključujući i grad Zagreb, te se nalazi u IV. skupini prema indeksu razvijenosti. Općina Viškovo ima indeks razvijenosti 124,27 %, te pripada IV. skupini jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100-125% prosjeka Republike Hrvatske.

Gospodarski pokazatelji	Općina Viškovo	Vrijednosti pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek
Prosječni dohodak per capita 2010. – 2012.	29.259 EUR	102,3%
Prosječni izvorni prihodi per capita 2010. – 2012.	3.122 EUR	105,6%
Prosječna stopa nezaposlenosti 2010. – 2012.	12%	110,3%
Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16 – 65 godina (2011.)	85,69%	117,2%

Izvor podataka: MRRFEU, 2013.

6.2. MSP i obrtništvo

U ukupnoj gospodarskoj strukturi, sektor malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništvo čine okosnicu gospodarskog razvoja na području općine, koji bilježi intenzivan rast od 90-ih godina prošloga stoljeća. Prema službenim podacima Hrvatske gospodarske komore, Registar poslovnih subjekata, u mjesecu studenom 2016. godine na području općine Viškovo registrirano je ukupno 748 gospodarskih subjekata. Od navedenog broja gospodarskih subjekata prema podacima FINA-e, ukupno je aktivno 499 subjekata koji su predali financijske izvještaje za 2015. godinu.

Grafikon 2: Broj aktivnih gospodarskih subjekata po djelatnostima

Promatrajući gospodarske subjekte prema registriranim djelatnostima, vidljivo je da je najveći broj registriran u djelatnostima trgovine na veliko i malo, građevinarstvu, prerađivačkoj industriji, te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima.

Tablica 3: Broj aktivnih gospodarskih subjekata prema djelatnostima i veličini

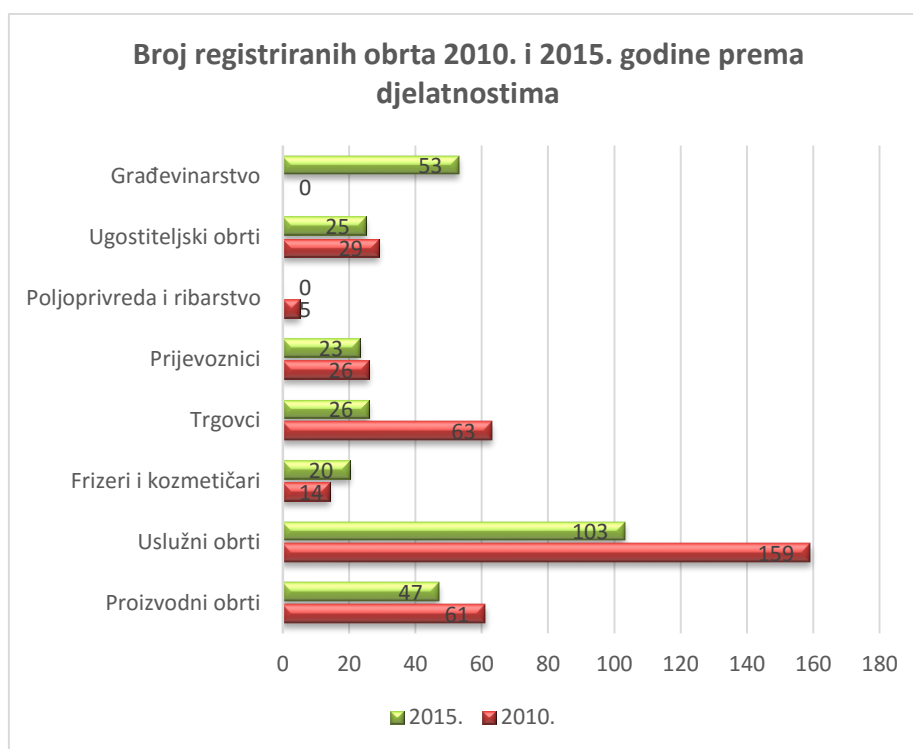
DJELATNOST		Broj gospodarskih subjekata			
Šifra	Naziv	Male	Srednje	Velike	Ukupno
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	0	0	1
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	1	0	0	1
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	83	1	0	84
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	2	0	0	2
F	GRAĐEVINARSTVO	117	1	0	118
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	133	1	0	134
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	10	0	0	10
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	35	0	0	35
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	7	0	0	7
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	2	0	0	2
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	18	0	0	18
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	58	0	0	58
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	5	0	0	5
P	OBRAZOVANJE	2	0	0	2
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	2	1	0	3
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	3	0	0	3
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	16	0	0	16
	UKUPNO	495	4	0	499

Izvor podataka: FINA, 2016.

Kako je vidljivo iz prethodne tablice, na području općine Viškovo najveći broj aktivnih gospodarskih subjekata čine mali subjekti koji zapošljavaju do 10 zaposlenih. Aktivnih subjekata srednje veličine tek je nekoliko, dok velikih subjekata na području općine nema.

Navedene aktivni subjekti, prema podacima FINA-e u 2015. godini ukupno su zapošljavali 2.093 djelatnika, od kojih je najveći broj zaposlen u malim gospodarskim subjektima (1.904) dok je u subjektima srednje veličine bilo zaposleno 189 djelatnika.

U sektoru obrtništva, prema podacima Udruženja obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje u 2015. godini na području općine Viškovo registrirano je aktivnih 297 obrta. Najveći broj obrta registriran je kao uslužni obrti, slijede obrti u građevinarstvu i proizvodni obrti, dok je najmanji broj obrta registriran u djelatnosti frizera i kozmetičara.

Grafikon 3: Broj registriranih obrta 2010. i 2015. godine na području općine Viškovo

U pogledu broja zaposlenih u sektoru obrtništva, prema podacima Udruženja obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje u 2015. godini, kod obrtnika je bilo zaposleno 212 djelatnika.

6.3. Poduzetnička infrastruktura

Sukladno prostorno planskoj dokumentaciji, na području općine Viškovo definirane su dvije radne (poslovne zone):

- Radna zona Marinići K-1
- Radna zona Mariščina K-2

Radna zona Marinići K-1:

Predmetna radna zona obuhvaća površinu od 27,87 ha, te je ista većim dijelom izgrađena i u funkciji. Općina Viškovo za navedenu zonu izradila je Urbanistički plan uređenja, ukupne vrijednosti cca 300.000,00 kn.

Tablica 4: Iskaz površina u RZ Marinići K-1:

Namjena	Površina	Udio (%)
Neizgrađene površine	10,54	37,81
Izgrađene površine	8,85	31,75
Prometne površine	4,76	17,07
Površine zelenila	3,72	13,34
UKUPNO	27,87	100%

Izvor podataka: UPU Radne zone Marinići K-1/UPU-2, 2012. godine

Radna zona je namijenjena u prvom redu malim i srednjim poduzetnicima iz djelatnosti proizvodnje i proizvodnih usluga, te zatim ostalim uslužnim djelatnostima.

U Radnoj zoni Marinići gotovo u potpunosti je izgrađena energetska, komunalna, prometna i komunikacijska infrastruktura. Da bi ista u potpunosti bila opremljena, planirana su daljnja ulaganja u sustav vodoopskrbe, sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te prometnice unutar zone.

Radna zona Marišćina K-2:

Radna zona Marišćina K-2 smještena je uz sjevernu granicu općine Viškovo u graničnom dijelu sa općinom Klanom, te obuhvaća površinu od 7,1 ha. U izradu prostorno-planske i projektne dokumentacije u razdoblju 2011. – 2016. godine Općina Viškovo uložila je gotovo 500.000,00 kn, uz potporu Primorsko - goranske županije.

Planirana površina je neizgrađen prostor bez direktnog priključka na postojeću prometnu infrastrukturu. Sa zapadne strane radne zone nalazi se postojeća županijska cesta Ž 5017: Rupa (D8)- Škalnica – Saršoni – Orehovica (D3), dok je sa jugoistočne strane smještena postojeća županijska cesta Ž 5023: Studena (L58014) – Ž5017.

Najbliža naseljena područja udaljena su cca 1,5-2 km. To je naselje Marčelji, te naselje Studena u općini Klana. Ovakav smještaj povoljan je za izgradnju planiranih sadržaja u radnoj zoni jer je prometno dobro povezan s naseljima, a udaljenost od stambenih građevina omogućuje smještaj djelatnosti koje ne smiju biti u blizini stanovanja.

Definiranje ovakvog područja proizašlo je iz prostornih i demografskih ciljeva općinskog značaja kojima se ukazuje na potrebu osiguranja radnih mjesta lokalnog stanovništva, te poticanje malog i srednjeg obrtništva i poduzetništva sa naglaskom na očuvanju prirodnog okoliša, a ujedno i na smanjenju nezaposlenosti i dnevnih migracijskih kretanja stanovništva općine Viškovo.

Urbanističkim planom uređenja radne zone Marišćina koji je Općina Viškovo izradila 2012. godine, predviđene djelatnosti čiji razvoj se potiče i očekuje u zoni su:

- proizvodni pogoni – proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda
- skladišno - prodajni prostor
- trgovina na veliko
- komunalne djelatnosti
- servisne djelatnosti i dr.

U pogledu komunalnog opremanja radne zone, Općina Viškovo izradila je projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju infrastrukture i formiranje platoa u RZ Marišćina, te je u postupku ishođenja građevinske dozvole. Radna zona Marišćina se nalazi između CZGO Marišćina i RZ Kunfin u općini Klana s intencijom da se RZ Kunfin i RZ Marišćina objedine u jednu zonu. Sukladno navedenom, u listopadu 2016. godine sklopljen je Sporazum o suradnji na provedbi projekta povezivanja poslovne zone Kunfin i radne zone Marišćina između Primorsko-goranske županije, Općine Klane i Općine Viškovo koja će imati povezanu komunalnu infrastrukturu, a RZ Marišćina predstavlja prvu fazu realizacije.

Projekt objedinjavanja dvije zone sufinancira i Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima Primorsko-goranske županije.

Po ishođenju građevinske dozvole za komunalnu infrastrukturu pristupit će se projektiranju Eko-inovacijskog centra, čija izgradnja se planira započeti tijekom 2019. godine. U okviru Eko-inovacijskog centra planirano je niz aktivnosti vezanih uz implementaciju projekata društvenog poduzetništva, te zapošljavanja osoba kojima je otežan ulazak na tržište rada.

6.4. Institucionalna potpora razvoju gospodarstva

Razvoj gospodarstva na području općine, a posebice sektora malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva Općina Viškovo kontinuirano potiče kroz razne mjere kojima se nastoji potaknuti razvoj novih gospodarskih subjekata, povećati konkurentnost postojećih ali i potaknuti ulaganja u ljudske resurse. Neke od mjera Općina Viškovo provodi samostalno, dok se ostale mjere provode u suradnji sa Primorsko-goranskom županijom.

Općina Viškovo izradila je i prijedlog paketa mjera poticanja razvoja gospodarstva i smanjenja nezaposlenosti koji uključuje:

1. Subvenciju kamata na poduzetničke kredite

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66) uz uvjet da imaju sjedište ili prebivalište na području Općine Viškovo, a koji su u godini u kojoj se dodjeljuje potpora prethodno zaključili ugovor o kreditu po programima kreditiranja koje raspisuje Primorsko-goranske županija i/ili nadležno ministarstvo Republike Hrvatske.

Namjena:

- u skladu s javnim pozivima Primorsko-goranske županije i/ili nadležnog ministarstva Republike Hrvatske. U slučaju odobravanja kredita za ulaganje u dugotrajnu imovinu, ulaganje mora biti izvršeno na području Općine Viškovo

Iznos potpore:

- subvencija kamate na odobrene poduzetničke kredite u iznosu razlike između kamatne stope banke i kamatne stope koju subvencionira Primorsko-goranska županija i/ili nadležno ministarstvo Republike Hrvatske

Trajanje potpore:

- razdoblje trajanja ugovora o kreditu

2. Potpora za nabavu opreme i inventara

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66) uz uvjet da imaju sjedište ili prebivalište na području Općine Viškovo

Namjena:

- potpora se može koristiti za nabavu dugotrajne imovine (osim prijevoznih sredstava). Potporu je moguće ostvariti samo za opremu koja će biti instalirana/se koristiti na području Općine Viškovo

Iznos potpore:

- bespovratna potpora u visini do 35% troškova nabave opreme, maksimalno 9.000 kuna. Za korisnika koji je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost nije prihvatljiv trošak.

Trajanje potpore:

- jednokratna isplata

3. Potpora za izradu projektne dokumentacije

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66)

Namjena:

- potpora se može koristiti za izradu projektne dokumentacije, odnosno isključivo za izradu glavnih projekata za izgradnju objekata isključivo poslovne namjene na području Općine Viškovo koji nisu namijenjeni za daljnju prodaju i/ili zakup.

Iznos potpore:

- bespovratna potpora u visini do 35% troškova izrade projektne dokumentacije, maksimalno 7.000 kuna. Za korisnika koji je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost nije prihvatljiv trošak.

Trajanje potpore:

- jednokratna isplata

4. Potpora za izradu mobilnih aplikacija

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66) uz uvjet da imaju sjedište ili prebivalište na području Općine Viškovo

Namjena:

- potpora se može koristiti za izradu mobilnih aplikaciju u funkciji poboljšanja poslovanja. Korisnik ostvaruje pravo na ovu potporu samo jedanput.

Iznos potpore:

- bespovratna potpora u visini do 35% troškova izrade mobilne aplikacije, maksimalno 3.500 kuna. Za korisnika koji je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost nije prihvatljiv trošak.

Trajanje potpore:

- jednokratna isplata

5. Potpora za osnivanje novih gospodarskih subjekata

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66) uz uvjet da imaju sjedište ili prebivalište na području Općine Viškovo

Namjena:

- potpora se može koristiti za troškove otvaranja, nabave osnovnih sredstava i rad poslovnog subjekta. Korisnik ostvaruje pravo na ovu potporu samo jedanput.

Iznos potpore:

- bespovratna potpora u visini od 3.000 kuna

Trajanje potpore:

- jednokratna isplata

6. Potpore za samozapošljavanje

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66) uz uvjet da imaju sjedište ili prebivalište na području Općine Viškovo te u kojima je/kojega je odgovorna osoba (u slučaju trgovačkog društva)/vlasnik bila prethodno nezaposlena osoba s prebivalištem ili stalnim boravkom (za strane državljane) na području Općine Viškovo, bez obzira na staž, zanimanje i kvalifikaciju te koja je bila prijavljena u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje minimalno tri mjeseca prije datuma podnošenja zahtjeva za potporu po ovom pozivu, a koja je nakon odobrene potpore početi obavljati djelatnost, odnosno koja se nakon dobivene potpore zaposlila u poslovnom subjektu koji je korisnik potpore

Namjena:

- potpora se može koristiti za troškove otvaranja, nabave osnovnih sredstava i rad poslovnog subjekta

Iznos potpore:

- bespovratna potpora u visini od 20.000 kuna.

Trajanje potpore:

- jednokratna isplata

7. Potpore za zapošljavanje

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66)

Namjena:

- potpora se može koristiti za subvencija troškova plaće (bruto II) koju ostvaruje korisnik za zapošljavanje na neodređeno vrijeme nezaposlenih osoba s prebivalištem ili stalnim boravkom (za strane državljane) na području Općine Viškovo, bez obzira na staž, dob, zanimanje i kvalifikaciju, prijavljenih u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje minimalno devet mjeseci prije datuma podnošenja zahtjeva za potporu po ovom pozivu.
Općina Viškovo će potporu isplaćivati za nezaposlenu osobu koja ostvaruje uvjete propisane ovim programom samo za jedan radni odnos.

Iznos potpore:

- adresa/sjedište korisnika i mjesto rada osobe za koju korisnik ostvaruje potporu je područje Općine Viškovo – 1.000 kuna mjesečno
- adresa/sjedište korisnika i/ili mjesto rada osobe za koju korisnik ostvaruje potporu je izvan područja Općine Viškovo – 500 kuna mjesečno

Trajanje potpore:

- 12 mjeseci

8. Potpora za zapošljavanje mladih osoba nakon stručnog usavršavanja

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66)

Namjena:

- potpora se može koristiti za subvencija troškova plaće (bruto II) koju ostvaruje korisnik za zapošljavanje na neodređeno vrijeme nezaposlenih osoba s prebivalištem ili stalnim boravkom (za strane državljane) na području Općine Viškovo, bez obzira na zanimanje i kvalifikaciju te koje kumulativno ostvaruju sljedeće uvjete: da su mlađe do 29 godine, da su uspješno završile stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa kod korisnika, da od završetka stručnog osposobljavanja nije prošlo više od 6 mjeseci, da su prijavljene u evidenciju nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te da u prethodnih 6 mjeseci nisu bile u radnom odnosu. Općina Viškovo će potporu isplaćivati samo za jedan radni odnos.

Iznos potpore:

- adresa/sjedište korisnika i mjesto rada osobe za koju ostvaruje pomoć je područje Općine Viškovo – 2.000 kuna mjesečno
- adresa/sjedište korisnika i/ili mjesto rada osobe za koju ostvaruje pomoć je nije područje Općine Viškovo – 1.000 kuna mjesečno

Trajanje potpore:

- 12 mjeseci

9. Potpora za zapošljavanje bivših stipendista općine Viškovo

Korisnici:

- subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva izuzev za ulaganja u djelatnostima poslovanja nekretninama ((NKD 2007 oznaka 68), kockanja i klađenja (NKD 2007 oznaka 92), te financijskim i djelatnostima osiguranja (NKD 2007 oznake: 64, 65, 66)

Namjena:

- potpora se može koristiti za subvencija troškova plaće (bruto II) koju ostvaruje korisnik za zapošljavanje na neodređeno vrijeme nezaposlenih osoba s prebivalištem ili stalnim boravkom (za strane državljane) na području Općine Viškovo, bez obzira na zanimanje i kvalifikaciju, uz uvjet da su bivši stipendisti Općine Viškovo koji su stipendiju ostvarivali za cijelo razdoblje obrazovanja za pojedinu stručnu spremu te da ih korisnik zapošljava upravo na tu stručnu spremu. Općina Viškovo će potporu isplaćivati za nezaposlenu osobu koja ostvaruje uvjete propisane ovim programom samo za jedan radni odnos. Zahtjev za potporom mora biti podnesen u razdoblju od 18 mjeseci od dana završetka obrazovanja.

Iznos potpore:

- adresa/sjedište korisnika i mjesto rada osobe za koju ostvaruje pomoć je područje Općine Viškovo:
 - a. osoba sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem – 50% troškova plaće (bruto II), maksimalno 3.000 kuna mjesečno
 - b. osoba sa zvanjima stečenim po programima visokoškolskog obrazovanja – 50% troškova plaće (bruto II), maksimalno 4.500 kuna mjesečno
- adresa/sjedište korisnika i/ili mjesto rada osobe za koju ostvaruje pomoć nije područje Općine Viškovo:
 - a. osoba sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem – 50% troškova plaće (bruto II), maksimalno 1.500 kuna mjesečno
 - b. osoba sa zvanjima stečenim po programima visokoškolskog obrazovanja – 50% troškova plaće (bruto II), maksimalno 2.250 kuna mjesečno

Trajanje potpore:

- 12 mjeseci

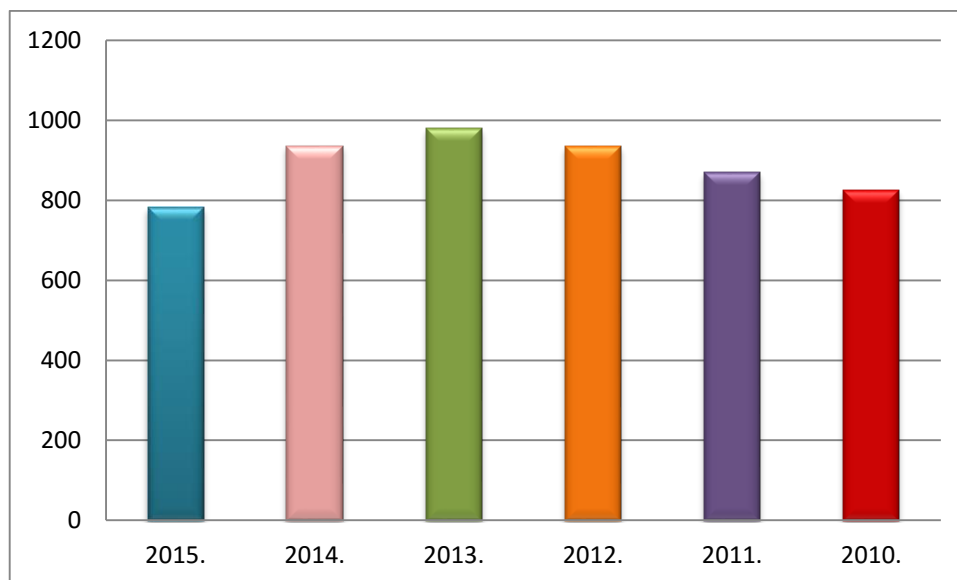
Osim navedenih poticajnih mjera, svaka pravna i fizička osoba koja se registrirala na području općine Viškovo oslobođena je plaćanja poreza na tvrtku u prvoj godini poslovanja, dok u drugoj godini poslovanja plaća 50% utvrđenog iznosa. Također, plaćanja poreza na tvrtku su oslobođena i društva koja zapošljavaju osobe s invaliditetom (ako je 40% ili više osoba s invaliditetom, rehabilitiranih osoba ili osoba koje su na rehabilitaciji, u odnosu na ukupan broj zaposlenih).

Olakšice su vidljive i u dijelu plaćanja komunalnog doprinosa za izgradnju objekata gospodarske namjene u radnim zonama na području općine i to:

- za dio objekta gospodarske namjene do 4 m visine - 38,00 kn/m³
- za dio objekta gospodarske namjene iznad 4 m visine - 19,00 kn/ m³

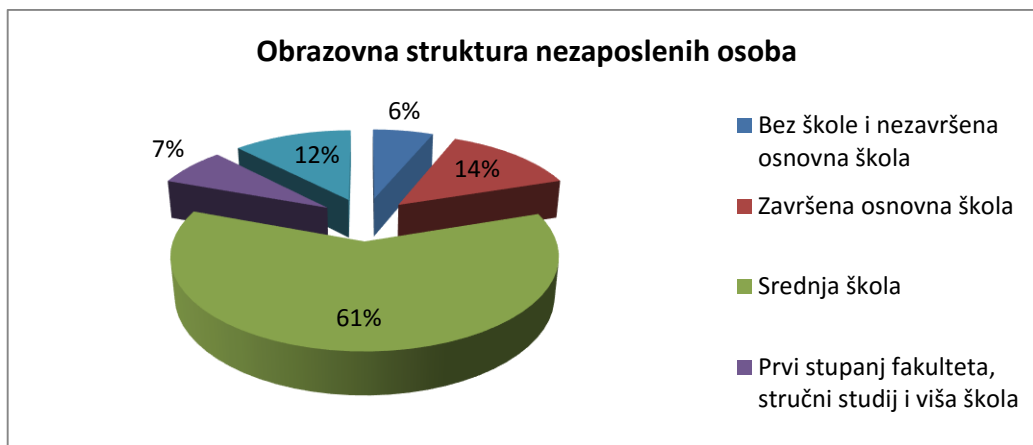
6.6. Nezaposlenost

Prema službenim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koncem 2015. godine na području općine Viškovo ukupno su registrirane 782 nezaposlene osobe. U ukupnoj registriranoj nezaposlenosti, veći je udio žena u odnosu na muškarce.

Grafikon 4: Broj nezaposlenih u razdoblju 2010. - 2015.

Uslijed globalne gospodarske krize broj nezaposlenih osoba kontinuirano je rastao do 2013. godine, da bi se koncem 2015. godine broj nezaposlenih osoba značajno smanjio. Navedeno se pripisuje gospodarskom oporavku i jačanju poduzetničkih aktivnosti na području općine.

Grafikon 5: Obrazovna struktura nezaposlenih osoba

Analizirajući nezaposlene osobe prema najvišem stupnju završnog obrazovanja, vidljivo je da na području općine Viškovo najveći udio čine nezaposlene osobe sa završenom srednjom školom, te osnovnom školom. Iznenađuje podatak da udio visokoobrazovanih nezaposlenih osoba iznosi čak 12%.

Tablica 5: Struktura nezaposlenih prema dobnim skupinama

Dob	Broj nezaposlenih
15-19	33
20-24	87
25-29	105
30-34	104
35-39	103
40-44	77
45-49	66
50-54	70
55-59	96
60 i više	43
UKUPNO	782

Izvor podataka: HZZ, 2015.

U pogledu nezaposlenosti ranjivih skupina stanovništva, osim mladih u dobi do 30 godina, na području općine Viškovo registrirano je 17 nezaposlenih osoba s invaliditetom, te 54 hrvatska branitelja.

7. POLJOPRIVREDA

Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Općine Viškovo, u ukupnoj površini općine obradive poljoprivredne površine čine udio od tek 2,7%. S obzirom na vrlo mali udio poljoprivrednog zemljišta, te činjenicu da poljoprivredne djelatnosti nisu značajnije zastupljene niti čine bitan segment gospodarskog razvoja područja općine, sektor poljoprivrede treba promatrati isključivo s aspekta kvalitetnog korištenja prostora i zaštite resursa, te isti stoga niti nije detaljnije razmatran u okviru ovoga dokumenta.

Iako je 2003. godine proveden prvi samostalni Popis poljoprivrede u Republici Hrvatskoj čija je namjera bila dobiti što preciznije podatke o hrvatskoj poljoprivredi i ustanoviti važnost te djelatnosti za hrvatsko gospodarstvo, podatci dobiveni navedenim popisom često su odudarali od stvarnoga stanja, posebice u pogledu uporabe poljoprivrednog zemljišta. Stoga je 2011. godine započela primjena identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj, tzv. ARKOD sustava čiji je cilj dobiti jasnu sliku koliko se zemljišta u Hrvatskoj koristi za poljoprivrednu proizvodnju, bez obzira na kulture koje se na njima uzgajaju. ARKOD je nadogradnja Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, koja je temeljna evidencija koju Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koristi za dodjelu potpora.

ARKOD sustav sastavni je dio Integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS) kojim zemlje članice Europske unije dodjeljuju, prate i kontroliraju izravna plaćanja poljoprivrednicima. Upravo iz navedenih razloga, korišteni su službeni podatci Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, te podatci iz ARKOD sustava.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području općine Viškovo, na dan 31.12.2015. godine registrirano je ukupno 35 poljoprivrednih gospodarstava koji obrađuju ukupno 117 parcela koje obuhvaćaju ukupno 37,49 ha poljoprivrednog zemljišta upisanog u ARKOD sustav.

8. TURIZAM

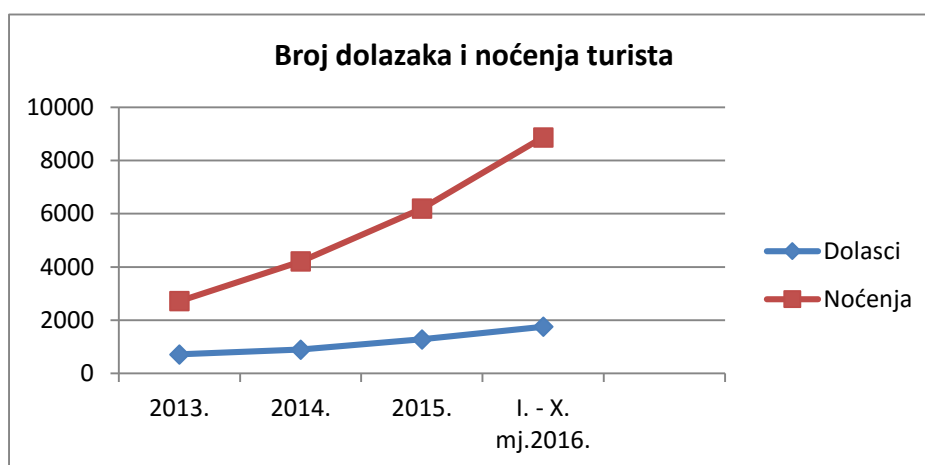
Sukladno Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN broj: 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13 i 153/13) područje općine Viškovo razvrstano je u turistički razred „D“, dok su naselja Marčelji, Marinići i Viškovo kategorizirani kao turistički razred „C“.

Razvrstavanje u turističke razrede temelji se na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima od kojih su najznačajniji: turistički i smještajni ugostiteljski kapaciteti odgovarajuće kvalitete, razina izgrađenosti infrastrukture, prirodna i kulturna baština, a naročito povijesni i umjetnički spomenici i sadržaji, prirodne ljepote, pojave, običaji i tradicija, te druge turističke zanimljivosti, stanje organiziranosti zdravstvene zaštite, uređenost javnih površina, te dodatna ponuda kao što su sport, kultura, trgovine i sl.

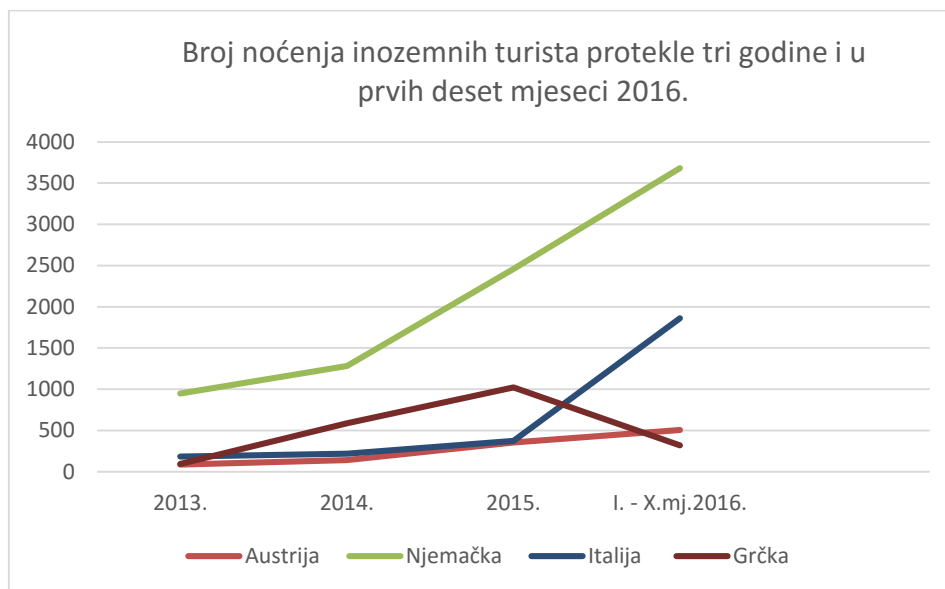
Glavne turističke resurse na području općine čine atraktivni i vrijedni dijelovi prirodne i graditeljske baštine, te materijalne i nematerijalne kulturne baštine. Bogata prošlost predstavlja potencijal za definiranje specifične ponude kulturnog turizma dok postojeći prirodni resursi omogućuju intenzivniji razvoj sportsko rekreativnog turizma.

9.1. Turistička posjećenost

Prema službenim podacima Turističke zajednice općine Viškovo, u prvih deset mjeseci 2016. godine na području općine ostvareno je 1.755 turističkih dolazaka i 8.872 noćenja. Proteklih nekoliko godina, prema pokazateljima fizičkog turističkog prometa, broj turističkih dolazaka i noćenja kontinuirano raste, što govori o ekspanziji turizma na području općine.

Grafikon 6: Dolasci i noćenja u razdoblju 2013. - I.-X.2016.

Grafikon 7: Broj noćenja inozemnih turista prema državi prebivališta

Sukladno podacima Turističke zajednice općine Viškovo, analiza turističkog prometa prema emitivnim tržištima pokazuje da su na području općine Viškovo tijekom 2016. godine najbrojniji bili turisti iz Njemačke i Italije, dok je u blagom porastu broj turista iz Austrije. Broj dolazaka i noćenja domaćih turista u ukupno ostvarenom turističkom prometu u 2015. godini prema podacima TZO Viškovo iznosio je 47%, odnosno 17%, iz čega se može zaključiti da domaći turisti rado posjećuju područje općine, no nemaju financijske kapacitete za dulje zadržavanje i turističku potrošnju.

8.2. Smještajni kapaciteti

Analizirajući strukturu smještajnih kapaciteta na području općine Viškovo, razvidno je da je najveći broj istih zastupljen kod privatnih iznajmljivača. Na području općine nema registriranih hotela, kao niti ostalih oblika smještaja za turiste (hosteli, moteli, kampovi i sl.)

Tablica 6: Smještajni kapaciteti na području općine Viškovo

	Vrsta smještaja	Broj ležajeva	Kategorija
1.	sobe	16	3*
2.	kuća za odmor (postelje)	4	4*
3.	2 apartmana	6	3*
4.	kuća za odmor	10	3*
5.	kuća za odmor	7	3*
6.	kuća za odmor	2	3*
7.	apartman	4	3*
8.	kuća za odmor	4	4*
9.	2 apartmana	8	2* i 4*
10.	1 apartman	4	3*
11.	2 apartman	4	3*
12.	4 apartmana	13	2* i 4*
13.	1 apartman	4	3*
14.	kuća za odmor	7	4*
15.	apartman	2	3*
16.	kuća za odmor	4	3*
17.	apartman i studio app	6	3*
18.	sobe	13	3*
19.	sobe	6	4*

Izvor podataka: TZO Viškovo, listopad 2016.

Kako je vidljivo iz podataka navedenih u prethodnoj tablici, udio smještajnih kapaciteta visoke kategorije na području općine je relativno nizak.

Trenutni stupanj turističke potražnje na području općine Viškovo, nije zadovoljavajući, no uzevši u obzir postojeće resurse i potencijale za razvoj područja općine kao turističke destinacije, potrebno je dostupne resurse usmjeriti ka razvoju cjelogodišnje turističke ponude i to selektivnih oblika turizma, povećanju broja smještajnih kapaciteta, te povećanju broja turističkih dolazaka i noćenja domaćih turista.

8.3. Ugostiteljski objekti

U pogledu ugostiteljskih objekata, na području općine Viškovo u mjesecu prosincu 2016. godine posluju 3 restorana, 3 konobe, 3 pizzerije, jedan bistro, 4 objekta brze prehrane, 33 caffe bara, te 2 slastičarnice. Navedeni ugostiteljski objekti u svojoj ponudi imaju brojne specijalitete karakteristične za ovo podneblje ali i ponudu domaćih tradicijskih jela karakterističnih za područje općine. Također, na području općine posluje i jedna kockarnica, te dva noćna kluba.

Upravo trendovi na turističkom tržištu posljednjih godina pokazuju da gastronomska ponuda postaje sve značajniji dio turističke ponude. Prema istraživanju TOMAS ljeta 2014., motivi dolaska turista u Hrvatsku su: pasivni odmor, opuštanje, zabava, nova iskustva i doživljaji, prirodne ljepote i gastronomija (u 26% odgovora). Ako usporedimo rezultate TOMAS istraživanja iz 2014. s rezultatima iz 2010. i 2007. godine, kada je gastronomija kao motiv dolaska iskazana u 22% odnosno 20% može se zaključiti da uloga gastronomije kao motiva dolaska turista u Hrvatsku kontinuirano raste.

Rang	Motivi dolaska	2014. (%)
1.	Pasivni odmor, opuštanje	75
2.	Zabava	43
3.	Nova iskustva i doživljaji	30
4.	Gastronomija	26
5.	Upoznavanje prirodnih ljepota	20

Izvor podataka: <http://www.itzg.hr/UserFiles/File/novosti/2015/Tomas-ljeta-2014-prezentacija-03-02-2015.pdf>

S obzirom da područje općine Viškovo karakterizira gastronomska ponuda Istre i Kvarnera koja je vrlo specifična jer spaja kontinentalnu i mediteransku kuhinju, upravo je i specijalizacija gastronomije prepoznata kao jedan od ključnih razvojnih projekata u Strateškom okviru razvoja turizma općine Viškovo.

Gastronomska ponuda doprinosi razvoju turističke ponude jer omogućava kreiranje cjelovitog i kvalitetnog turističkog proizvoda, razvoj turizma izvan glavne turističke sezone, doprinosi razvoju poduzetništva kroz novo zapošljavanje i samozapošljavanje, doprinosi očuvanju autentičnog ambijenta, kulture i tradicije, doprinosi formiranju jedinstvenog imidža, omogućava plasman domaćih proizvoda i potiče povećanje potrošnje po turistu.

Uvažavajući postojeće resurse, posebice nastojanja da se kulturno nasljeđe područja općine, stavi u funkciju razvoja turističke ponude, TZO Viškovo započela je realizacijom projekta izrade kuharice tradicijskih jela koja će postati platforma za razvoj gastronomije na području općine.

8.4. Turističke manifestacije i događanja

Na području općine Viškovo tijekom godine održava se nekoliko manifestacija koje su od značaja za razvoj turističke ponude, posebice kulturnog turizma, a od kojih su neke i međunarodnog karaktera:

Pust

Sredinom mjeseca siječnja svake godine započinju pusna događanja na području općine Viškovo koja uključuju okupljanje maškara i zabavni program, predaja općinskog ključa Pusnom meštru i maškarama, te vješanje pusta. Svakako najznačajniji događaj nedvojbeno je Halubajski karneval koji se održava još od 1999. godine, a upravo je dugogodišnja tradicija Halubajskih zvončara bila okosnica organiziranja karnevala. S obzirom na tradiciju održavanja, te svake godine sve veći broj sudionika koji se procjenjuje na više od 6.000, Halubajski karneval prerastao je u smotru nacionalnog karaktera.

Fotografija 4: Maškarana skupina djece za vrijeme Pusta

Pusni utorak označava kraj pusnih zbivanja. Okupljanje maškara i zabavni program, paljenje pusta i vatromet. Na pusni utorak maškare se okupljaju na Brege, uz zabavni program tom se prilikom izvlače dobitnici nagrada Zvončarske tombole. Uz potporu Halubajskih zvončara istog dana pali se pust.

Tijekom Pusta održava se i niz drugih aktivnosti od kojih je potrebno izdvojiti izložbu maškaranih kostima Dječjeg vrtića Viškovo u prošlih deset godina u Knjižnici i čitaonici Halubajska zora u Marinićima. Marinićeva muzika obnovila je tradiciju tako da se održava i maškarani koncert.

U Bočariji na Marinićima održava se Pusni turnir u briškuli i trešeti za župana, gradonačelnike i načelnike susjednih gradova i općina, kao i maškarani ženski bočarski turnir, a u Domu hrvatskih branitelja dječji maškarani tanci. U Marčeljima se održava već tradicionalna manifestacija „Smotra mićeh zvončari“.

Fotografija 5: Smotra mićeh zvončari

Majevica

Majevica ili fešta od mladega leta održava se svake godine prve nedjelje u mjesecu svibnju na parkiralištu Milihovo u naselju Viškovo. Manifestacija je posvećena tradiciji, očuvanju kulturno-povijesne baštine, tradicijskih običaja i gastronomske ponude Halubajskog kraja.

Uz raznovrstan zabavni program, starinske igre (penjanje na stup po pršut, boćanje s drvenim boćama, potezanje konopa, skakanje u vrećama) u kojima sudjeluje više od 70 sudionika, manifestacija svakako predstavlja nezaobilazno događanje za lokalno stanovništvo, ali i sve veći broj turista/posjetitelja.

Fotografija 6: Izložbeni štand u okviru održavanja Majevice

Šterne – izvor života

Nastojeći iskoristiti lokalne resurse u svrhu razvoja dodatnih događanja na području općine, Turistička zajednica Općine Viškovo kao inicijator i glavni organizator, svake godine u mjesecu lipnju (sredinom i koncem mjeseca) organizira kulturno-scenski program na šternama koje se nalaze u skoro svakom naselju na području općine. Uz nastupe lokalnih interpretata i zabavljača, intencija je oživjeti mjesta koja su nekada davno bila središte zbivanja i dati im osobito obilježje zanimljivim kulturnim programom i ponudom domaćih slastica i vina. Također, manifestaciju dodatno obogaćuju i udruge s područja općine koje aktivno sudjeluju u kulturnim sadržajima programa.

Kanat pul Ronjgi je susret pjevačkih zborova Primorsko-goranske županije i jedna je od najmasovnijih manifestacija Ustanove Ivan Matetić Ronjgov koja okuplja petstotinjak pjevača amatera. Nadovezujući se na dugogodišnju tradiciju zbornog pjevanja ovoga kraja, uzajamnim druženjem i razmjenom iskustava potiče se zbarsko pjevanje. Posljednjih godina susret je prerastao u izlučnu smotru za državno natjecanje, koje se u organizaciji Hrvatskog sabora kulture održava u Novigradu. Zbog zahtjevnosti i obima organizacije manifestacija se održava bienalno.

Matetićeви dani, jedna je od najznačajnijih manifestacija u organizaciji Ustanove Ivan Matetić Ronjgov. Ova trodnevna, bienalna svečanost zbornog pjevanja prvi put je organizirana 1980. godine u povodu obilježavanja 100-te obljetnice Matetićevega rođenja, a održava se u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja u Rijeci i u Ronjgima.

Kastav Blues Festival

Kao jedinstvena glazbena manifestacija, Kastav blues festival okuplja eminentna svjetska imena blues glazbene scene. Nastala je u čast Philadelphia Jerry Ricksa, jednog od najekspozitivnijih predstavnika tradicionalnog country blues-a i posljednje živuće veze sa tzv. prvom generacijom blues glazbenika koji je za posljednje počivalište odabrao upravo Kastav.

Fotografija 7: Kastav Blues Festival

Temeljem dobrih odnosa European Blues Association (EBA), najvećom europskom organizacijom za promociju bluesa, kastavski blues festival održava se neposredno nakon Blues Week-a, godišnje manifestacija u organizaciji EBA, što omogućava visoku razinu u organizaciji ovog iznimnog značajnog glazbenog događanja.

Festival se održava tijekom mjeseca kolovoza, a programski dio obuhvaća održavanje brojnih koncerata, radionica, izložbi i drugih aktivnosti. Dio programa održava se i na području općine Viškovo, te ostalih susjednih općina čime se nedvojbeno proširuje turistička ponuda općine Viškovo, ali i cjelokupne regije.

Matejna

Najveća viškovska manifestacije Matejna slavi zaštitnika župe i mjesta, sv. Mateja, na dan 21. rujna. Na jednom mjestu kroz brojna zanimljiva i korisna predavanja, prezentacije i razne aktivnosti poduzetnicima i posjetiteljima omogućeno je usavršavanje, predstavljanje, razmjena iskustava i razvoj novih poduzetničkih ideja. Matejna je nadrasla lokalne okvire, te prerasla u zapaženu regionalnu manifestaciju obilježenu poduzetničkim duhom što je naglašeno „Poduzetničkim danom“, jedinstvenim događanjem posvećenom poduzetnicima. Posjetitelji Matejne imaju priliku uživati u četrdesetak raznolikih kulturno-zabavno-sportskih programa koje su pripremile ustanove i udruge s područja općine Viškovo, počevši od onih najmanjih (Kušćić dečje Matejni) do mladih i odraslih (koncerti, nastupi pjevačkih zborova, smotra mažoret timova, nastupi kulturno-umjetničkih društava, izložbe rukotvorina i umjetničkih djela pa sve do kuhanja kotlića). Najbrojniju publiku ipak imaju koncerti estradnih zvijezda.

Fotografija 8: Poduzetnički dan u okviru održavanja Matejne

Manifestaciju svake godine posjećuje sve veći broj turista, ali i posjetitelja iz susjednih općina, gradova i županija.

Advent u Viškovu

Jedna od manifestacija koja se održava petu godinu zaredom u organizaciji turističke zajednice je i Advent u Viškovu koja okuplja više od 600 posjetitelja. Program događanja obuhvaća blagdansku marendu, druženje uz vesele muzikante, djeda Božićnjaka, te humanitarnu akciju za potrebite.

Fotografija 9: Advent u Viškovu

8.5. Javna turistička infrastruktura

Prostor namijenjen razvoju turističkih aktivnosti kao i infrastruktura predstavljaju temeljni čimbenik razvoja turizma. Svojstva prostora moraju biti takva da privuku goste na posjet određenoj turističkoj destinaciji, posebice u smislu prirodnih, estetskih, ekoloških i kulturnih vrijednosti, ali i specifične prostore u kojima se realiziraju turističke aktivnosti. Jedan od prostora na području općine Viškovo u kojemu je planirana turistička infrastruktura za ponudu sportsko-rekreacijskog turizma je i sportsko - rekreacijska zona Ronjgi koja je definirana Prostornim planom uređenja Općine Viškovo, te obuhvaća ukupnu površinu od 4,3 ha. Zona je omeđena postojećom prometnicama sa zapadne strane. U sjevernom dijelu zone nalazi se postojeći kompleks sportskih igrališta sa pratećim ugostiteljskim objektom. U neposrednoj blizini nalazi se i rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova u kojoj djeluje i istoimena ustanova, a u sklopu koje se planira izgradnja Interpretacijskog centra Ronjgi.

U zoni je predviđeno organiziranje sljedećih sadržaja:

- odmorište za kampere
- adrenalinski park
- biciklističke staze
- pješačke površine – šetnica i odmorište
- prateći sadržaji (recepcija, sanitarni čvorovi, ugostiteljski sadržaji) i sl.
- smještajne jedinice montažnog tipa

Za izgradnju navedenih sadržaja, Općina Viškovo od projektne tehničke dokumentacije izradila je idejno rješenje.

8.5.1. Biciklističke staze

Jedna od vrlo značajnih biciklističkih staza u Primorsko goranskoj županiji koja se proteže i područjem općine Viškovo je Biciklistička transversala Riječkog prstena - biciklistička ruta koja ljubiteljima aktivnog odmora i rekreacije pruža jedan drugačiji doživljaj područja oko Rijeke.

Navedena biciklistička staza cijelom svojom dužinom od 63 kilometra, prolazi kroz čak 8 gradova i općina Riječkog prstena. Više od 100 kilometara njezinih poveznica koje se mogu kombinirati na razne načine, atraktivna konfiguracija terena i visinska razlika koja se proteže od same razine mora do planinskih prijevoja i vrhova s kojih se pružaju jedinstveni pogledi na Riječki zaljev, čine ovu biciklističku rutu nezaboravnom.

Predmetna biciklistička staza na području općine Viškovo obuhvaća dionicu Kastav - Viškovo - Kablari u dužini od 6 km. Navedena dionica pogodna je za sve dobne uzraste, a korisnicima omogućava uživanje u šumskom krajoliku, te na pojedinim mjestima i prekrasni pogled na Kvarnerski zaljev. Zbog izvrsne geografske pozicije iz Viškova su dostupne i druge biciklističke staze i rute – preko Milohni do Kastva, kroz Plešivac do područja grada Rijeke, preko Ronjgi i Saršona do Klane ili preko Trnovog brda do izvora Rječine.

Osim navedenih, na području općine postoje i druge biciklističke staze i rute kojima se koriste sportski rekreativci, te se općina profilirala kao biciklistička destinacija koju tijekom godine posjete brojni sportaši, rekreativci, te turisti i posjetitelji.

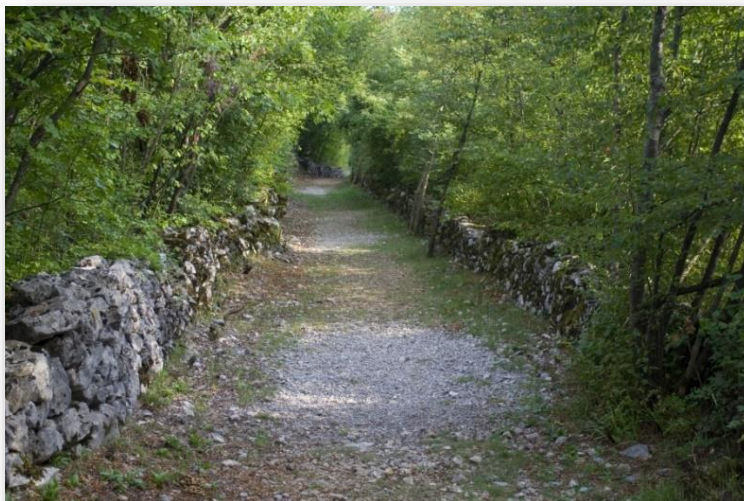
Za one poklonike željne adrenalina, nezaobilazna postaja je i cross country biciklistička staza Ronjgi na kojoj se održavaju i rekreativno brdsko-biciklističke utrke.

8.5.2. Šetnice

Uz postojeće biciklističke staze, na području općine postoje i brojne šetnice, pješačke i planinarske rute i transverzale koje su uređene i propisno označene, a od kojih posebno možemo izdvojiti:

Šetnica Plešivac

Šetnica Plešivac, ukupne dužine 8,6 km pogodna je za sve uzraste, male i velike, mlade i stare, s klupama za odmor, pruža mogućnost rekreacije i opuštanja u prirodnim ljepotama šumovitog krajolika. Uređena pješačka staza blagih uspona, s najvišom točkom – Vrh Plešivac od 429 m nadmorske visine povezuje Marčelje s Tipljašima, dok odvojci šetnice vode u Saršone, Skvažiče i Mladenice.

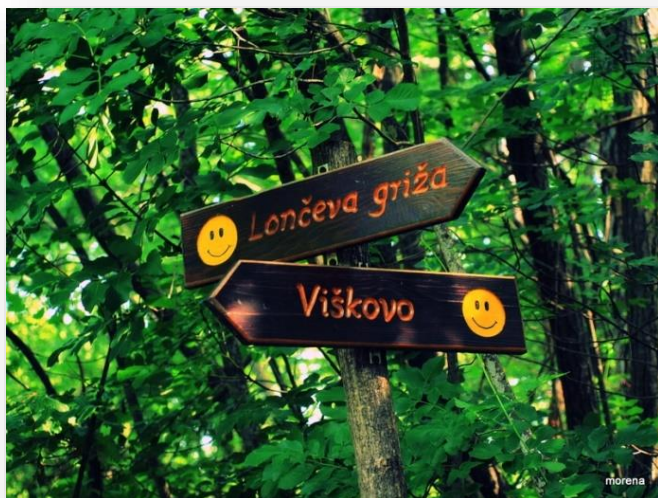
Fotografija 10: Šetnica Plešivac

Na šetnicu se spaja biciklistička staza koja vodi od mjesta Ronjgi gdje se nalazi Spomen dom Ivana Matetića Ronjgova kao zaštićeno pojedinačno kulturno dobro, a dodatni kulturno-turistički značaj pridaje i činjenica da je njegov rad vezan na temu dvoglasja tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja koje predstavlja nematerijalno dobro upisano na UNESCO Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Na navedenoj lokaciji održavaju se i fešte za Praznik rada, „Matetićeve dani“, „Proljeće u Ronjgima“, „Kastav Blues Festival“, „Kanat pul Ronjgi“ i mnoge druge.

Pješačka staza Lončeva griža

Pješačka staza Lončeva griža duljine je 15 km, a s vapnenačkih stijena na vrhu Lončeve griže prostire se prekrasan pogled na Kvarner, planine Gorskog kotara, Kastavštinu i Grobinštinu.

Na tom planinarskom vidikovcu postavljene su i interpretacijske ploče na čakavskom, književnom i engleskom jeziku koje opisuju rad kamenoloma na Lončevoj griži iz kojeg se vadio kamen samac. Manji kamenolom bio je i iznad sela Skvažići, gdje se vadio kamen za potrebe sela i bliže okolice. Izložba klesarskog i kavadorskog alata, na stijeni starog kamenoloma, upoznaje šetače sa starim običajima Halubajskog kraja.

Fotografija 11: Turistička signalizacija

Fotografija 12: Postav izložbe „Pogled s kamika“

Na vidikovcu Lončeva griža, s kojeg se pruža prekrasan pogled na Kvarner, Velebit, grobničko zaleđe, Gorski kotar i susjednu Sloveniju, nalazi se poučna staza s informativnim pločama koje šetače i planinare informiraju o kavadorima i klesarima te tamošnjem bivšem kamenolomu.

Ispod vidikovca, na vapnenačkoj stijeni nalazi se i jedinstvena izložba „Pogled s kamika“ članova Udruge likovnih umjetnika amatera „Braća Baštijan“. Umjetnici su za inspiraciju uzeli tradicionalne motive Viškova, a zahvaljujući istraživačkom radu Damira Petrca, na istoj stijeni nalazi se i izložba starih klesarskih i kavadorskih alata.

Šetnica Milohni

Pješačka staza nas iz sela Milohni, koja je duga cca 2 km, vodi kolnim putem prema Kastvu kroz šumske predjele, te nakon petnaest minuta signalizacija usmjerava lijevo na staru cestu koja spaja Šporovu jamu u Kastvu sa Bezjacima.

Skretanjem i dolaskom na cestu Bezjaki-Kastav prolazi se uz mnogobrojne dolčiče i vrtače, te se put nastavlja desno prema Kastvu i lijevo prema Bezjacima. Na putu prema Bezjacima prolazi se uz najdublju vrtaču (dolac) u ovom području - Črni dol. Impozantnu veličinu te vrtače ne možemo vizualno dočarati, jer je sve obraslom primorskom šumom ali se negdje daleko ispod ceste da naslutiti dubina vrtače. Nakon lakšeg uspona dolazi se do križanja gdje lijevo put vodi u polazišnu točku Milohne, a zadržavanjem pravca (ravno) stiže se u Bezjake naselje sa lijepim pogledom na Kvarner.

Kružna pješačka staza dobro je označena sa signalizacijom te se laganim hodom prepješači za cca sat vremena. Idealna pješačka staza za poslijepodnevnu šetnju, upoznavanje malo poznatih predjela Kastavštine na kojoj se može uživati u netaknutim šumovitim predjelima ovoga područja.

Fotografija 13: Šetnica Milohni

8.6. Institucionalna potpora razvoju turizma

S obzirom da turizam predstavlja jednu od najvažnijih gospodarskih grana u Republici Hrvatskoj, provedba politika i strategija vezanih za sektor turizma provodi se na nekoliko razina. Potporne institucije u turizmu u Republici Hrvatskoj, koje su sukladno propisima i ovlastima nadležne za razvoj turizma i turističkih aktivnosti i na području općine Viškovo hijerarhijski gledano prikazane su u sljedećem grafičkom prikazu:

Najviša razina institucionalnog tijela svakako je Ministarstvo turizma koja donosi i upravlja turističkom politikom Republike Hrvatske, donosi strategiju razvitka hrvatskog turizma, potiče razvoj i investicije u turizmu, te obavlja druge poslove sukladno danim ovlastima. Druga, ali ne manje važna institucija nadležna za razvoj i promicanje turizma je Hrvatska turistička zajednica koja predstavlja nacionalnu turističku organizaciju koja je osnovana radi stvaranja i promicanja identiteta i ugleda hrvatskog turizma, planiranja i provedbe zajedničke strategije i koncepcije njegove promocije, predlaganja i izvedbe promidžbenih aktivnosti u zemlji i inozemstvu od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, te podizanja razine kvalitete cjelokupne turističke ponude Hrvatske.

Na regionalnim razinama djeluju Turističke zajednice županija, pa tako i na području Primorsko goranske županije djeluje Turistička zajednica Kvarnera čiji su članovi turističke zajednice gradova, općina i mjesta na području Primorsko goranske županije. Upravo Turistička zajednica Kvarnera kao nadležno tijelo na institucionalnoj razini kontinuirano promiče i pruža potporu razvoju turizma na području općine Viškovo (<http://www.kvarner.hr/turizam>)

Na lokalnoj razini, sukladno čl. 4. st. 1. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 152/08), na području općine Viškovo osnovana je Turistička zajednica općine Viškovo s ciljem unapređivanja općih uvjeta boravka turista, promocije turističkog proizvoda područja Zajednice te razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda a osobite zaštite okoliša.

Turistička zajednica općine Viškovo, sukladno zakonski utvrđenim zadaćama, sustavno potiče i koordinira aktivnosti za poboljšanje općih uvjeta i sadržaja boravka turista na području Općine. Sukladno utvrđenim zadaćama, TZ Općine Viškovo aktivno djeluje u sljedećim područjima:

- ✓ upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane općine
- ✓ definiranja ciljeva i politike razvoja turizma na nivou općine
- ✓ stvaranja uvjeta za efikasnu koordinaciju javnog i privatnog sektora,
- ✓ potiče optimizaciju i uravnoteženje ekonomskih i društvenih koristi i koristi za okoliš
- ✓ izrade strateških i razvojnih planova turizma na nivou općine
- ✓ potiče i sudjeluje u uređenju općine u cilju unapređenja uvjeta boravka turista
- ✓ prikupljanja i ažuriranja podataka o turističkoj ponudi, smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima, kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama, radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovina i sl. i drugih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista
- ✓ izdavanja turističkih promotivnih materijala
- ✓ obavljanja informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom
- ✓ potiče i organizira kulturne, zabavne, umjetničke, sportske i druge manifestacije koje pridonose obogaćivanju turističke ponude
- ✓ koordinacije djelovanje svih subjekata koji su neposredno ili posredno uključeni u turistički promet radi zajedničkog dogovaranja, utvrđivanja i provedbe politike razvoja turizma i obogaćivanja turističke ponude
- ✓ potiče, organizira i provodi akcije u cilju očuvanja turističkog prostora, unapređivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša, te prirodne i kulturne baštine
- ✓ potiče, unaprjeđuje i promiče specifične prirodne i društvene vrijednosti koje općinu čine turistički prepoznatljivom i stvaranju uvjeta za njihovo gospodarsko korištenje
- ✓ vođenja jedinstvenog popisa turista za područje općine, poglavito radi kontrole naplate boravišne pristojbe i stručne obrade podataka
- ✓ dnevno prikupljanje, tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu na području općine

- ✓ provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista u cilju suradnje s nadležnim inspekcijskim tijelima u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista
- ✓ poticanje i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja stanovništva o zaštiti okoliša, očuvanju i unapređenju prirodnih i društvenih vrijednosti prostora u cilju razvijanja svijesti stanovništva o važnosti i učincima turizma, te svojih članova, odnosno njihovih zaposlenika u cilju podizanja kvalitete usluga
- ✓ organizacija provođenje i nadzor svih radnji promocije turističkog proizvoda općine sukladno smjernicama skupštine Zajednice, godišnjem programu rada i financijskom planu Zajednice
- ✓ ustrojavanje jedinstvenoga turističkoga informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade
- ✓ obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

U okviru zadaća koje obavlja, TZO Viškovo sukladno godišnjem programu rada potiče i sudjeluje u aktivnostima uređenja općine, očuvanja turističkog prostora, unaprjeđivanja turističkog okruženja i zaštite okoliša, te podizanja razine gostoljubivosti turističkih dionika. Također, TZO Viškovo organizira i financijski podržava održavanje društvenih, kulturnih sportskih i ostalih događanja i manifestacija na području općine koje imaju za cilj unaprjeđenje turističkih proizvoda, te stvaranje prepoznatljivog turističkog imidža općine. Uz navedene aktivnosti, TZO Viškovo provodi i aktivnosti turističkog obilježavanja atrakcija, te potiče razvoj novih turističkih proizvoda na području općine. Redovne aktivnosti TZO Viškovo uključuju i kontinuirano turističko oglašavanje i promociju područja općine kao turističke destinacije, te ulaganja u poboljšanje ljudskih resursa u turizmu.

Također, TZ Općine Viškovo sudjeluje u provedbi programa i akcija turističke zajednice županije od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu s područja županije.

U okviru planiranog paketa mjera za poticanje i kreditiranje gospodarskog sektora, Općina Viškovo planira i kreditiranje poduzetničkih projekata u turizmu i to putem subvencija kamata za poduzetničke kredite. Potencijalni korisnici su svi poduzetnici kojima Primorsko-goranska županija odobri subvenciju kamata temeljem programa kreditiranja poduzetnika u turizmu u skladu s javnim pozivom Primorsko-goranske županije, uz uvjet da imaju sjedište/adresu i ulažu na području općine Viškovo.

9. PRIRODNI RESURSI

Na prostoru Općine Viškovo evidentirane su zone krajobraznih i prirodnih vrijednosti koje su zaštićene ili ih je nužno zaštititi na lokalnoj razini:

Spomenik prirode:

- ✓ lokva u Bezjakovom dolu

Vrijedna područja lokalnog značaja:

- ✓ ponikva Bezjakov dol
- ✓ ponikva Kapitovac

Pojedina uža područja koja se odlikuju određenim posebnostima, a koja je potrebno biološki istražiti i vrednovati su:

- veće lokve na području općine
- ponikvu Bezjakov dol
- ponikvu Kapitovac
- uža područja u predjelu Nežnice, Marišćine i Kopice
- plitke ponikve između Viškova i Marčelja

9.1. Bioraznolikost i zaštićena područja

Unutar granica Općine Viškovo postoji veći broj raznolikih osnovnih vegetacijskih jedinica - biljnih zajednica (fitocenoza), koje su nastale i održavaju se pod utjecajem brojnih prirodnih i antropogenih čimbenika:

- Šuma hrasta medunca i bjelog graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*) - predstavlja najznačajniju šumsku zajednicu submediterana šireg riječkog područja. Većina sastojina ove zajednice svedena je na razine degradacijske stadije, prvenstveno šikare, koje se zbog smanjenog antropogenog pritiska u posljednje vrijeme postepeno obnavljaju. U sastavu ove zajednice nalaze se i neke rijetke biljne vrste, npr. u ponikvi črni dolac.
- Šuma hrastova i crnog graba (*Seslerio-Ostryetum, S.O. quercetosum cerris*), pojavljuje se u nekoliko oblika prema vrsti i dubini tla, a općenito je najzastupljenija varijanta u kojoj preteže hrast cer (*Quercus cerris*).

Ova šumska zajednica se odlikuje osobitim bogatstvom vrsta na vlažnijim, svježijim i dubljim tlima ponikava gdje nalazimo cijeli niz rijetkih vrsta biljaka, posebno proljetnica. Obično pri dnu ponikava prelazi u slijedeću zajednicu.

- Šuma običnog graba (*Carpinetum betuli s.l., Seslerio-Ostryetum carpinetosum betuli*) razvija se u dnu ponikava. Sadrži brojne mezofilne vrste i predstavlja najbogatiju šumsku zajednicu submediterana. Ova zajednica ima najveće značenje za očuvanje bioraznolikosti šumskih ekosustava u kršu submediterana
- Travnjak murave i šiljke (*Danthonio-, Scorzoneretum*) je najznačajniji tip suhih travnjaka na području Općine Viškovo. Razvija se na dubljim tlima, najčešće u dnu ponikava i udolina, a nekad se je koristio kao livada košanica. Danas je rijetko koja površina košena. Takvo stanje nažalost ne pogoduje očuvanju biološke raznolikosti travnjaka koji su prepušteni zarastanju.
- Pašnjak šaša crljenike i bodljikave zečine (*Carici humilis-Centaureetum rupestris*) miješa se sa sastojinama prethodne zajednice i zauzima manje površine na plićoj kamenitoj podlozi
- Pašnjak primorskog vriska i uskolisnog zvonca (*Saturejo-Edraeanthetum*) zauzima simbolične površine isključivo na dolomitnim plješinama. Važan je u očuvanju lokalne bioraznolikosti
- Pašnjak sa uskolisnom šašikom (*Carrici-Seslerietum juncifoliae*) ima slično usko lokalizirano rasprostranjenje u Općini Viškovo i razvija se također isključivo na trošivim dolomitnim brečama kao i prethodna zajednica. Danas je uglavnom zarastao šikarom crnog graba
- Zajednice stijena (*Moehringio-Corydaletum*). Ova vegetacija razvijena je fragmentarno s pojedinim predstavnicima na zasjenjenim šumskim stijenama, uglavnom u dubljim ponikvama
- Zajednice vodenih staništa razvijene su vrlo fragmentarno npr. u lokvi Kapitovac. Osim ovih "prirodnih" zajednica na području općine Viškovo zastupljene su još i borove kulture s crnim borom (*Pinus nigra*), te različite "antropogene" zajednice kao ruderalne i korovske koje zauzimaju male površine i imaju manju važnost u prostornom planiranju. Borove kulture mogu biti važne u estetskom i eventualno rekreacijskom pogledu, ali u smislu očuvanja prirodnih vrijednosti i bioraznolikosti imaju manje značenje jer su to nestabilne monokulture s izrazito malim brojem vrsta.

10. INFRASTRUKTURA

10.1. Prometni sustav

Temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine br. 66/13), sustav cestovnog prometa na području općine Viškovo čine:

Državne ceste:

- ✓ U izgradnji je državna cesta D 427, koja se gradi od Marinića (Trampi) pa do naselja Marčelji (Marišćina do skretanja za Studenu) u dužini 7,65 km

Županijske ceste (19,83 km):

- ✓ 5017 Rupa (D8)- Škalnica-Saršoni- Rijeka (Orehovica)
- ✓ 5021 Kastav - Jurčići (Ž5206) - Viškovo (Ž5025)
- ✓ 5025 Ž5017 - Viškovo - Marinići - Rijeka (Pehlin)
- ✓ 5023 Studena (L58014) - Marišćina - Ž5017
- ✓ 5055 Viškovo (Ž5025) - Saršoni - Trnovica - Dražice - Čavle (D3)

Lokalne ceste (4,78 km):

- ✓ 58018 Brnčići (Ž5020)-Kosi-Sroki-Ž5025
- ✓ 58046 (Stupari) L58047 – Petrci - Rijeka (Drenova)
- ✓ 58047 Marinići (Ž5025) – Rijeka (Škurinje)
- ✓ 58048 Marinići (Ž5025) – Rijeka (Gornji Zamet)

Cestovna mreža na području Općine Viškovo ne zadovoljava u potpunosti sve tehničke standarde, ali relativno dobro pokriva i međusobno povezuje mjesta unutar područja, tranzit prema Općini Klana i Gradu Kastvu, kao i s gradom Rijekom kao gravitacijskim centrom.

Iako su prometnice u okviru cestovne mreže na području općine građene prema važećim propisima, ovisno o razdoblju gradnje, te je sukladno potrebama izvršena rekonstrukcija dijela prometnica, na pojedinim dijelovima uočen je problem nedostatka nogostupa, nedostatne širine za odvijanje dvosmjernog prometa, te potreba za uvođenjem jednosmjernog prometa kroz naselja. Na predmetnim prometnicama nalaze se mjestimična oštećenja kolnika koja se pojavljuju kao rezultat prometovanja i opterećenja vozila na cestama, a koja se redovito saniraju.

Glavni problem na županijskim cestama predstavlja neizgrađenost nogostupa i sustava oborinske odvodnje na pojedinim dionicama cesta Ž 5025 (Viškovo - Marčelji), Ž 5055 (Viškovo - Saršoni), te Ž 5017 (Garići – Saršoni – Benčani) čime je direktno ugrožena sigurnost svih sudionika u prometu.

Izgradnjom državne ceste D427 nastala je potreba za izgradnjom 3 pješačka nathodnika (nathodnik Jugi, nathodnik šetnica Marčelji - Saršoni i nathodnik Valjani) u svrhu povezivanja pojedinih naselja sa centrom Viškova, budući da trasa državne ceste D 427 presijeca neke od nerazvrstanih cesta. Za nathodnik Valjani izrađena je projektna dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola, za nathodnik šetnicu Marčelji – Saršoni izrađuje se projektna dokumentacija, dok je nathodnik Jugi u fazi planiranja.

Sastavni dio prometnog sustava na području općine čine i javne parkirališne površine koje su uređene na slijedećim lokacijama:

- Milihovo, kapaciteta 124 parkirna mjesta
- Centar Viškovo, kapaciteta 50 parkirnih mjesta
- Parkiralište Groblje, kapaciteta 40 parkirnih mjesta
- Parkiralište Dom Hrvatskih Branitelja, kapaciteta 35 parkirnih mjesta
- Parkiralište kod dječjeg vrtića Viškovo, kapaciteta 17 parkirnih mjesta
- Parkiralište kod kružnog toka Marinići, kapaciteta 10 parkirnih mjesta
- Parkiralište kod zdravstvene stanice, kapaciteta 1 parkirno mjesto
- Parkiralište u Gornjim Srokima, kapaciteta 12 parkirnih mjesta
- Parkiralište u Kosima, kapaciteta 20 parkirnih mjesta

Na području općine Viškovo dostupne su i usluge javnog prijevoza putnika koje obavlja komunalno društvo Autotrolej d.o.o.. Rijeka koje je zajedničko Društvo Grada Rijeke, kao većinskog vlasnika, i osam susjednih gradova i općina i to: Grad Rijeka 83,44%, Grad Bakar 2,75%, Općina Čavle 3,27%, Općina Jelenje 1,80%, Grad Kastav 1,68 % Općina Klana 1,28%, Općina Viškovo 2,27%, Općina Kostrena 2,67% i Grad Kraljevica 0,84%. Osnovnu podjelu linija KD Autotroleja možemo podijeliti na: dnevne lokalne linije na području Grada Rijeke, noćne lokalne linije na području Grada Rijeke i županijske (prigradske) linije.

Linije javnog cestovnog prijevoza na području Općine Viškovo

- Linija 3A: JELAČIĆEV TRG - BEZJAKI
- Linija 5A: ŽELJEZNIČKI KOLODVOR- DREŽNIČKA- TIBLJAŠI
- Linija 5B: DRENOVA - KABLARI - PETRCI
- Linija 11: RIJEKA - DRENOVA - SARŠONI - GARIĆI - MLADENIĆI - VIŠKOVO
- Linija 11 Š: VIŠKOVO – SARŠONI – MARČELJI – SROKI – BRNČIĆI - VIŠKOVO (prometuje za vrijeme škole)
- Linija 17: VIŠKOVO - MILOHNI - JURAŠI - BEZJAKI - PETRCI - VIŠKOVO (prometuje za vrijeme škole)
- Linija 19: RIJEKA - STUPARI - VIŠKOVO - STUDENA - KLANA - LISAC
- Linija 20: RIJEKA - PEHLIN - VIŠKOVO - STUDENA - KLANA - LISAC
- Linija 21: RIJEKA - PEHLIN - VIŠKOVO - BRNČIĆI - KUDEJI

Pokrivenost područja Općine Viškovo linijama javnog cestovnog prijevoza putnika je zadovoljavajuća. Jedan od uočenih problema u navedenom sustavu odnosi se na mobilnost putnika između dva osnovna pravca, te su u tom smislu pokrenute aktivnosti na reorganizaciji linija u cilju bolje mobilnosti putnika i posljedično kvalitetnijeg standarda putnika u prijevozu.

U suradnji sa KD Autotrolej d.o.o., a u cilju unapređenja standarda javnog prijevoza na području općine, planirano je uvođenje noćnih vožnji na liniji Delta – Viškovo - Marčelji i povratak iz Marčelji preko Garića – Saršona - Viškova do Delte. Početak noćnih vožnji planiran je od mjeseca lipnja 2017. godine, nakon postupka usuglašavanja voznih redova u HGK i dobivanja dozvole za iste. Također, na liniji 11 Lokva - Saršoni, od slijedeće godine uvesti će se dodatne vožnje tijekom radnih dana čime će se osigurati bolja povezanost i standard za mještane.

Nastavak je to niza aktivnosti koje je Općina pokrenula 2016. godine u cilju omogućavanja bolje kvalitete javnog prijevoza za svoje mještane, a posebice školsku djecu. Tako je od proljeća produljena linija 17 Viškovo - Milohni – Juraši – Bezjaki - Petrci – Viškovo pa školski autobus prolazi naseljima Trtni i Juraši čime je djeci iz tih naselja omogućen siguran dolazak i odlazak iz škole. Također, od školske godine 2016./2017. je izmijenjen vozni red za liniju br. 20 koja je počevši od 05.09.2016. godine na polasku br. 22 Š iz Rijeke počela prometovati preko Škurinja kao linija 19. Do ove izmjene došlo je kako bi se djeci sa područja Viškova koja pohađaju OŠ Ivan Zajc osigurala dodatna mogućnost povratka iz škole u 13,30 sati.

Od 2016. godine također se pristupilo osiguravanju poprečne mobilnosti putovanja našim mještanima tako da je izmjenama na liniji 11 ostvarena bolja povezanost kako sa centrom Grada Rijeke tako i centrom Viškova. Od jeseni je ista produljena na ukupno 7 polazaka/povrataka što je znatno povećanje broja linija u obadva smjera. Ova izmjena voznog reda dio je nove organizacije javnog prijevoza putnika u smislu mogućnosti presjedanja na druge linije i mobilnosti putovanja između pravaca linija 11 (Rijeka – Drenova- Saršoni- Garići) i linija 19-20-21 (Rijeka –Pehlin/Tibljaši- Marinići-Viškovo-Marčelji) koje se do sada nije moglo ostvariti u znatnijoj mjeri.

S obzirom na intenzivan cestovni promet na području općine, a posebice uzevši u obzir prostor bivšeg odlagališta otpada Viševac, te Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina, na području općine provode se mjerenja o kvaliteti zraka za koje je nadležan Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko goranske županije (sukladno ugovoru sa KD Čistoća, Rijeka i Ekoplus d.o.o./Primorsko goranskom županijom). Tijekom 2015. godine kontinuirano su vršena mjerenja na dvije postaje na području općine: AP Viševac, (monitoring bivšeg odlagališta) i AP Marišćina, (monitoring ŽCGO Marišćina).

Temeljem članka 24. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14) kvaliteta zraka određenog područja svrstava se u dvije kategorije za svaki pojedini parametar koji se prati:

- I kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak
- II kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak

Prema rezultatima mjerenja onečišćenja zraka u 2015. godini, kvaliteta zraka na većem dijelu područja Primorsko-goranske županije je I kategorije, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen. Onečišćen zrak, odnosno II kategoriju kvalitete zraka ima područje bivšeg odlagališta otpada Viševac zbog premašenog dozvoljenog broja prekoračenja 24-satne granične vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀.

Pretpostavlja se da su uzrok onečišćenja zraka građevinski radovi na izgradnji nove ceste koja prolazi neposredno uz mjernu postaju, s obzirom da na samom odlagalištu više nema značajnijih aktivnosti. Također, može se sa sigurnošću pretpostaviti da će se završetkom radova kvaliteta zraka poboljšati.

Tijekom 2015. godine nastavljeni su epidemiološki terenski izvidi na tri pozicije u okruženju ŽCGO Marišćina (cesta prema Studeni iznad deponija, cesta prema Klani ispod deponija i ulaz na deponij pored porte), kojima je utvrđeno da je učestalost i intenzitet neugodnih mirisa na tom području znatno smanjena u odnosu na 2012. godinu. Rezultati provedenih dodatnih ispitivanja ukazuju da se ne radi o prekomjernom onečišćenju zraka nekim od poznatih polutanata čija se prisutnost može utvrditi konvencionalnim kemijskim ili fizikalnim metodama, nego o produktima biološke razgradnje koji mogu izazvati odbojan miris.

Kako bi smanjila prometno opterećenje, ali i doprinijela poboljšanju kvalitete zraka na području općine, Općina Viškovo planira na svom području uspostaviti „bike sharing“ ili sustav javnih bicikala kroz 5 stanica koje će sadržavati obične i elektro bicikle (ovisno o konfiguraciji terena). Tijekom mjeseca lipnja 2016. godine Općina Viškovo, u suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost započela je pripreme za provedbu projekta uvođenja prve stanice za iznajmljivanje javnih bicikala na dijelu k.č. br. 3234/1, k.o. Viškovo, na postojećem parkiralištu u centru Viškova. Sustav za iznajmljivanje će se sastojati od 6 postolja za električne bicikle i 6 postolja za brdske bicikle te jednog pilona (upravljačkog ormara). Navedeni sustav biti će smješten ispod dvije nadstrešnice, svaka površine od po 15 m².

Bike sharing točke su planirane u Marinićima, Marčeljima, centru Viškova, te u Ronjgima (Interpretacijski centar Ronjgi, sportsko-rekreacijska i turistička zona Ronjgi) i u sportsko-rekreacijskoj zoni Halubjan (Zavičajna kuća zvončara, buduća sportska dvorana, buduća teniski i košarkaški tereni, nogometno igralište). Dakle, bike sharing točke su predviđene na mjestima u kojima se očekuje veći broj posjetitelja, a koja sadržajem upućuju na druge točke veće posjećenosti, odnosno na početne i krajnje točke općine s obzirom na postavljenu shemu javnog autobusnog prijevoza. Općina Viškovo bike sharing sustav planira povezati i sa sličnim sustavima susjednih općina i gradova.

Završetkom izgradnje državne ceste D 427, tzv. viškovske obilaznice značajno će se smanjiti opterećenja prometnice kroz centar Viškova, a time i sigurnije korištenje bicikala u prometu, kao i popularizaciju istog. Implementacija bike sharing sustava omogućiti će kombinirano korištenje sustava javnih bicikala i javnog autobusnog prijevoza čime će se potaknuti smanjenje korištenja osobnih automobila, ali i javnog autobusnog prijevoza na određenim dionicama, a time i smanjiti emisija CO₂ i poboljšati kvaliteta zraka na području općine.

10.2. Vodoopskrbni sustav

Na području općine Viškovo opskrba pitkom vodom vrši se iz izvorišta „Zvir“ (Rijeka) i „Rječina“ (Jelenje). Dosad je na području općine izgrađeno 69,782 km vodoopskrbne mreže, putem kojih se u potpunosti opskrbljuju sva naselja sa izgrađenom mrežom. Vodoopskrba se obavlja preko 4 vodospreme - VS Podbreg (1500 m³), VS Saršoni (1000 m³), VS Viškovo (1500 m³) i VS Marinići (2000 m³), te dvije crpne stanice - CS Saršoni (36l/s, 34 kW) i CS Marinići (80 l/s, 140 kW).

Općina Viškovo planira do 2023. godine dogradnju i rekonstrukciju 25,658 km mreže, od čega je evidentirano nedostajućih ogranaka u duljini od 23,098 km. Iako je postotak priključenosti vrlo visok (99,7%), pojedini objekti nemaju adekvatne priključke sukladno tehničkim propisima, a istima će se omogućiti tehnički ispravni priključci realizacijom planiranih projekata rekonstrukcije i dogradnje vodovodne mreže.

Do sada uložena financijska sredstva u izgradnju i rekonstrukciju vodoopskrbne mreže na području općine iznose gotovo 140 milijuna kuna.

Općina Viškovo kontinuirano radi na izradi projektne tehničke dokumentacije za izgradnju pojedinih ogranaka vodoopskrbnog sustava, kao i ishođenju potrebnih dozvola i suglasnosti. Koncem 2016. godine, 10,58 km vodovodnih ogranaka spremno je za izgradnju, dok su ostali evidentirani ogranci u fazi projektiranja. Sukladno osiguranim financijskim sredstvima u proračunu, svake godine se izvode potrebni radovi na izgradnji planiranih ogranaka, a sukladno prioritetima i planu gradnje vodnih građevina, te mogućnosti korištenja ostalih izvora financiranja. Također, rekonstrukcija i izgradnja dijela vodoopskrbnog sustava planirana je u sklopu projekta proširenja sustava odvodnje riječke aglomeracije.

Vodoopskrbno poduzeće koje distribuira vodu na području općine je "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Rijeka.

10.3. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

Na području općine Viškovo sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izgrađen je u dužini cca 6,00 km, te je na isti priključeno tek cca 0,3% objekata. Na dijelu sustava na kojem nije izgrađen sustav javne odvodnje, prikupljanje komunalnih otpadnih voda vrši se individualno, putem septičkih taložnica.

Postojeći sustav spojen je na sustav odvodnje Grada Rijeka, a pročišćavanje otpadnih voda vrši se na uređaju za pročišćavanja smještenom na lokaciji Delta. Na dijelu sustava na kojem nije izgrađen sustav javne odvodnje, otpadne vode se prikupljaju i prazne putem specijalnih cisterni, a pročišćavanja navedenih otpadnih voda također se vrši na uređaju na lokaciji Delta. Do sada je u izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda na području općine Viškovo uloženo 6.500.000,00 kn.

Budući planovi razvoja sustava na području općine uključuju dogradnju sustava u duljini od 40,150 km, te će se novi sustav također priključiti na sustav odvodnje Grada Rijeka i odvoditi na pročišćavanje na uređaj na lokaciji Delta. Planirani sustav odvodnje biti će razdjelnog tipa (odvojene sanitarne i industrijske otpadne vode od oborinskih), a sastojat će se od gravitacijskih i kanalizacijskih kolektora ukupne dužine 36,915 km, te 28 kanalizacijskih crpnih stanica s pripadajućim tlačnim vodovima ukupne dužine 3,235 km. Po izgradnji planiranog sustava odvodnje koji će se izgraditi u sklopu realizacije projekta Odvodnje otpadnih voda Urbane aglomeracije Rijeka, do 2023. godine stvorit će se uvjeti za priključenje 47,9 % stanovništva općine Viškovo na sustav javne odvodnje otpadnih voda.

U pogledu sustava oborinske odvodnje, isti je u naseljima na području općine riješen lokalno, raspršenim sustavom, putem upojnih bunara i oborinskih kolektora sa upojnim građevinama, a koji je građen kroz dulji vremenski period (cca 50 godina). Oborinska odvodnja većinom je izgrađena u funkciji odvodnje županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta.

Oborinski kolektori izgrađeni su u ukupnoj dužini od 5,84 km, što iznosi 6,83 % od ukupne dužine nerazvrstanih cesta. Državna cesta D 427 koja je u izgradnji na dijelu koji prolazi kroz Općinu Viškovo imati će izgrađen zatvoreni sustav oborinske odvodnje (kolektori , separatori i upojne građevine) u duljini od 7, 7 km.

Oborinska odvodnja sa javnih površina, trgova i parkirališta riješena je lokalno putem zatvorenog sustava (oborinski kolektor i upojna građevina), dok se oborinska odvodnja javnih objekata provodi lokalnih raspršenih sustava upojnih bunara u sklopu građevnih čestica. Problem čini veći dio objekata u privatnom vlasništvu na kojem sustav nije izveden, već se oborinske vode sa tih objekata i čestica upuštaju na nerazvrstane i lokalne ceste.

Na područjima na kojima sustav oborinske odvodnje nije izveden, isti se planira izgraditi, te je Općina Viškovo trenutno u fazi izrade projektne dokumentacije. Također, pri projektiranju novih cesta i javnih površina izrađuje se i projektna dokumentacija za odvodnju oborinskih voda, na način da se dimenzionira na odvodnju vode sa cesta i javnih površina.

U tabeli koja slijedi prikazani su podaci o izgrađenom sustavu oborinske odvodnje na cestama na području općine:

Tablica 7: Podaci o sustavu oborinske odvodnje na cestama

R.br.	Dionica ceste ili ime naselja	Upojni bunar (kom)	Kolektor oborinske odvodnje (m)
1.	Ž5017 (Petrolejka)	9	
2.	Ž5025 (kroz Viškovo)	5	1889,00
3.	L58018 (Sroki-Kastav)	5	
4.	Ž5021 (Vozišće-Kastav)		368,80
5.	Ž 5055 (Viškovo-Mladeníci)	2	615,00
6.	Ulica Stupari	4	600,00
7.	Cesta C2- dječji vrtić		300,00
8.	Cesta ispod OŠ Viškovo		240,00
9.	Cesta – RZ 8		1100,00
10.	Mladeníci	1	
11.	Brtuni	1	
12.	Saršoni	5	
13.	Ronjgi	1	
14.	Benčani	1	
15.	Lučići	1	
16.	Kliči	1	
17.	Garići	1	
18.	Pogled	2	

19.	Kosi	2	
20.	Vrtače	4	
21.	Marčelji	6	
22.	Mavri	1	
23.	Marićeva Draga	1	
24.	Biškupi	1	
25.	Cesta spojna cesta Brnasi-Dovičići		393,00
26.	Cesta za RZ Ark Mihelić		37,00
27.	Cesta Lučići		36,00
28.	Cesta D	1	134,00
UKUPNO:		55	5.712,80

Izvor podataka: Općinska uprava, listopad 2016.

Do sada uložena financijska sredstva za izradu projektne dokumentacije iznose 1.125.000,00 Kn, a u izgradnju sustava oborinske odvodnje 12.842.000,00 Kn.

Podaci o sustavu oborinske odvodnje javnih površina prikazan je u donjoj tabeli:

Tablica 8: Podaci o sustavu oborinske odvodnje javnih površina

R.br.	Javna površina	Upojni bunar (kom)	Kolektor oborinske odvodnje (m)
1.	Trg ispred crkve	1	20
2.	Parkiralište Milihovo	1	50
3.	Igralište kod škole sv. MATEJ	1	15
UKUPNO:		3	85,00

Izvor podataka: Općinska uprava, listopad 2016.

Financijska sredstva uložena u sustav oborinske odvodnje javnih površina procjenjuju se na 260.000,00 Kn.

10.4. Opskrba plinom

Na prostoru Općine Viškovo su tijekom 2005. godine izgrađene građevine za opskrbu plinom s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama: magistralni plinovod za međunarodni transport DN 500 radnog tlaka 75 bara kopnom Pula – Viškovo – Kamenjak – Delnice – Vrabovsko – Karlovac na dijelu koji prolazi Općinom Viškovo - MRS (mjerno redukcijska stanica) - Županijska plinska mreža. Koncesionar za plinifikaciju na području Općine Viškovo je tvrtka Energo d.o.o., koje je ujedno koncesionar za cijelu Primorsko-goransku županiju.

Ukupna duljina izgrađene plinske mreže na području općine iznosi 30 km. Prema podacima koncesionara na plinski sustav na području općine Viškovo je priključeno 445 kućanstava, te 31 gospodarski subjekt. U odnosu na broj kućanstava na području općine (DZS, 2011.), priključenosti iznosi 8,58 %.

U sljedećoj tabeli prikazan je broj kućanstava i gospodarskih subjekata priključenih na plinsku mrežu u razdoblju 2011. - 2015. godine:

Tablica 9: Struktura i broj korisnika priključenih na plinsku mrežu

Općina Viškovo - broj korisnika	Godina				
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Kućanstva	372	400	414	424	445
Gospodarstvo	12	19	24	26	31

Izvor podataka: Energo d.o.o., 2016.

Iz prethodne tabele razvidno je da na području općine Viškovo broj priključaka na plinsku mrežu, kako u kućanstvima, tako i u gospodarskom sektoru, kontinuirano raste.

U sljedećoj tabeli prikazana je potrošnja korisnika na godišnjoj razini u razdoblju 2011. - 12/2015. godine:

Tablica 10: Struktura i potrošnja korisnika priključenih na plinsku mrežu

Općina Viškovo - potrošnja korisnika	mjesec/godina			
	04-12/2012.	2013.	2014.	01-11/2015
	kWh	kWh	kWh	kWh
Kućanstva	2.273.117	4.407.026	7.361.361	6.750.530
Gospodarstvo	1.197.909	2.558.836	2.025.345	1.676.411.

Izvor podataka: Energo d.o.o., 2016.

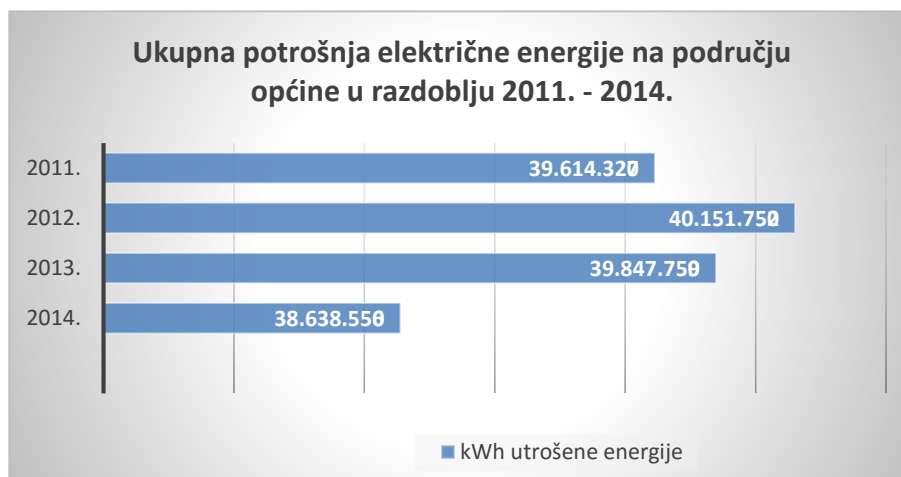
U pogledu potrošnje u kućanstvima, u 2013. godini potrošnja plina se gotovo udvostručila u odnosu na posljednjih 9 mjeseci prethodne godine (prva 3 mjeseca su isključena iz usporedbe zbog dotadašnjeg obračuna potrošnje u m³). Potrošnja ovom dinamikom nastavila se i u 2014. godini, da bi u prvih 11 mjeseci 2015. godine, potrošnja ipak nešto pala u odnosu na prethodnu godinu.

Potrošnja plina kod gospodarskih subjekata udvostručila se u 2013. godini u odnosu na posljednjih 9 mjeseci prethodne godine, no 2014. i prvih 11 mjeseci 2015. godine ukazuju na trend smanjenja potrošnje plina u gospodarstvu.

10.5. Energetski sustav

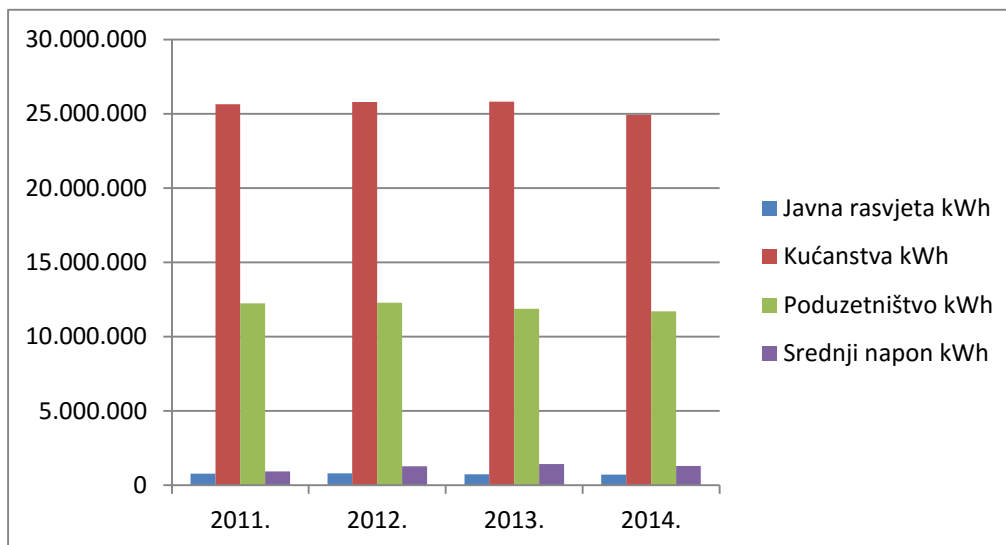
Općina Viškovo napaja se električnom energijom iz TS 35/10/(20) kV "Mavri koja je smještena u predjelu Brtuni-Biškupi, a koja u potpunosti zadovoljava sadašnje potrebe. Područje Općine Viškovo presjecaju tri trase 220 kV nadzemna dalekovoda i to: - TS "Pehlin" - Divača, jednosistemski, južnija trasa - TS "Pehlin" - Plomin, dvosistemski, sjeverna trasa - TS "Pehlin" - TS "Meline", dvosistemski, mali dio trase unutar granica Općine u predjelu Petrci, te trasa 35 kV dvosistemskog nadzemnog dalekovoda TS "Pehlin" - TS, "Mavri".

Sukladno podacima distributera električne energije, u sljedećem grafikonu prikazana je ukupna potrošnja električne energije na području općine u razdoblju 2011. - 2014. godine:

Grafikon 8: Prikaz ukupno utrošenih kWh električne energije na području općine Viškovo u razdoblju 2011. - 2014.

Kako je vidljivo iz prethodnog grafikona, maksimum ukupne potrošnje električne energije na području općine Viškovo ostvaren je 2012. godine, da bi se u godinama koje slijede ukupna potrošnja energije smanjivala. Navedeno se pripisujem primjenama mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima i gospodarstvu, ali i modernizaciji sustava javne rasvjete energetski učinkovitim rasvjetnim tijelima i sustavom upravljanja, čime se direktno kontrolira potrošnja energije.

Grafikon 9: Potrošnja električne energije po kategorijama korisnika na području općine Viškovo u razdoblju 2011. - 2014.

Promatrajući potrošnju električne energije u razdoblju 2011. - 2014. godine prema kategorijama korisnika, najveći potrošači električne energije na području općine Viškovo su kućanstva, slijedi gospodarski sektor, dok u ukupnoj potrošnji najmanji udio čini sustav javne rasvjete.

10.5.1. Javna rasvjeta

Javna rasvjeta na području općine Viškovo izgrađena je u sklopu nadzemne niskonaponske mreže, a izvedena je na drvenim ili betonskim stupovima sa "golim" vodičima i izoliranim samonosivim kabelima. Na području općine u okviru postojećeg sustava javne rasvjete ukupno je postavljeno 2.021 rasvjetno tijelo u kojima je instalirano 1.708 visokotlačnih natrijevih žarulja, 101 živina žarulja, 5 halogenih, te te 207 žarulja LED tehnologije. Pokrivenost područja općine sustavom javne rasvjete iznosi 98%.

U budućem razdoblju planirana je izgradnja javna rasvjeta na državnoj cesti D427, dionica Marinići-Viškovo i Viškovo-Marčelji u okviru koje je planirano postavljanje ekološki i energetski učinkovitih 340 novih svjetiljki.

Navedeni sustav zadovoljava postojeće potrebe naselja, no uzevši u obzir intenzivnu stambenu izgradnju, istu je potrebno kontinuirano nadograđivati, ali i tehnološki unaprjeđivati u smislu energetske učinkovitosti i zaštite okoliša od svjetlosnog zagađenja.

10.6. Telekomunikacijska infrastruktura

Na području općine Viškovo nepokretna telefonska mreža zadovoljava potrebe korisnika. Nepokretna telekomunikacijska infrastruktura uključuje područne centrale i dostatan broj telefonskih priključaka s mogućnošću proširenja. Udaljeni digitalni pretplatnički stupovi su povezani optičkim kabelima na lokalnu digitalnu centralu AXES PC Centar – Rijeka. Magistralna i međunarodna TK kanalizacija je izvedena po koridoru županijske ceste 5025 Ž5017 - Viškovo - Marinici - Rijeka (D404) (optički kabel).

Telekomunikacije u pokretnoj mreži posljednjih dvadeset godina se intenzivno razvijaju, te je cjelokupni prostor općine pokriven mobilnom telekomunikacijskom mrežom. Postojeće bazne stanice su locirane na način da ne narušavaju uvjete korištenja i zaštite okoliša, te objekata kulturne baštine.

Telekomunikacijska infrastruktura uključuje i infrastrukturu za pristup Internetu, a širokopolasni pristup predstavlja nužan preduvjet za učinkovitu uporabu informacijsko-komunikacijskih tehnologija među stanovništvom i bržu tranziciju prema informacijskom društvu i gospodarstvu temeljenom na znanju. Iako telekomunikacijska infrastruktura na području općine omogućava pristup Internetu, potrebna su kontinuirana ulaganja u navedenu mrežu s obzirom na ubrzani razvoj tehnologija i rastuće potrebe korisnika.

10.7. Postupanje s otpadom

Gospodarenje otpadom jedno od najvažnijih radnji nužnih za očuvanje okoliša, te podrazumijeva postupanje i obaveze različitih subjekata sukladno vrstama otpada, a postupanje s komunalnim otpadom predstavlja obavezu Općine Viškovo.

Na području Općine Viškovo organizirano se prikuplja miješani komunalni otpad, glomazni otpad, plastika, papir i staklo, dok se ostale vrste otpada ne prikupljaju zasebno. Odvoz komunalnog otpada obavlja tvrtka KD Čistoća d.o.o. iz Rijeke. U ovom trenutku tvrtka KD Čistoća d.o.o. raspolaže adekvatnim sustavom transportnih jedinica za sakupljanje i prijevoz otpada, a koji je prilagođen uspostavljenom sustavu prikupljanja putem postavljenih posuda i kontejnera.

Postojeći kapaciteti za postupanje s otpadom na području Općine Viškovo, u ovom trenutku, u potpunosti su ovisni o tehničkim kapacitetima i mogućnostima komunalnog društva koje se bave sakupljanjem i zbrinjavanjem otpada na području Općine. Odvozom otpada obuhvaćena su sva naselja u Općini Viškovo.

Osnovu sustava gospodarenja otpadom Primorsko – goranske županije pa tako i Općine Viškovo čini Županijski centar za gospodarenje otpada Marišćina, koji se prostire na površini od 42,5 hektara i obuhvaća:

- radnu zonu (5,5 ha)
- odlagališni prostor (21 ha)
- interne i vanjsku prometnicu (2,4 ha)
- vatrozaštitni pojas (2,1 ha)
- zaštitnu zonu širine 50 m (11,5 ha)

ŽCGO Marišćina sastoji se od:

- radne zone na tri platoa predviđene za prihvat i obradu otpada s pripadajućim objektima
- bio-reaktorskog deponija za trajno odlaganje neiskoristivog dijela otpada
- sustava praćenja utjecaja tijekom tehnološkog vijeka i najmanje 10 godina po zatvaranju (ambijentalni zrak, buka, podzemlje i podzemne vode)

Fotografija 14: Postrojenja u ŽCGO Marišćina

ŽCGO Marišćina trenutno je u postupku izdavanja uporabne dozvole, a nakon izdavanje iste, upravljanje centrom će preuzeti tvrtka Ekoplus d.o.o. Rijeka, kao krajnji korisnik.

Vrijednost cjelokupne investicije izgradnje i opremanja ŽCGO Marišćina iznosila je 277 milijuna kuna, a financijska sredstva za realizaciju investicije osigurana su najvećim dijelom iz EU fondova (71%), dok su ostatak iznosa osigurali Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost Republike Hrvatske, Grad Rijeka, Primorsko-goranska županija i tvrtka Ekoplus d.o.o. Rijeka. Sudjelovanje u financijskoj konstrukciji investicije osigurala je i Općina Viškovo kroz vrijednost ustupljenog zemljišta za potrebe realizacije cjelokupne investicije.

Trenutno se, budući su postojeće kazete u sklopu Faze 0-1, Etapa A, Podetapa A1 popunjene, sav otpad iz JLS riječkog prstena, uključujući i otpad nastao na području općine Viškovo, odvozi na ugovornu lokaciju – deponij Cere, a na lokaciji ŽCGO Marišćina nalazi se privremeno uskladišten otpad u kazetama, te se vrši pretovar otpada.

Na području općine također se glomazni otpad prikuplja kontejnerima zapremine 5m³, a postoji i mogućnost, za mještane besplatnog, odvoza glomaznog otpada sa grajferom - tri petka u mjesecu. Program odvoza glomaznog otpada grajferom po mjesecima javno je objavljen na web stranicama Općine Viškovo.

Također, završeni su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta u općini Viškovo koje je jedno od prvih reciklažnih dvorišta izgrađenih u Primorsko-goranskoj županiji. Reciklažno dvorište izgrađeno je u sklopu Radne zone Marinići u Viškovu, a ukupno uložena sredstva za izgradnju, opremanje i stručni nadzor iznose oko 1.400.000,00 kn sa PDV-om. Sredstva za realizaciju projekta reciklažnog dvorišta osigurali su Općina Viškovo i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost koji sufinancira izgradnju u visini do 80% opravdanih troškova investicije. Ostatak od 20% vrijednosti investicije osigurala je Općina Viškovo koja je također osigurala i zemljište, te ishodila građevinsku dozvolu.

Cilj općine je da kao jedinica lokalne samouprave omogući svojim građanima da na pristupačan, ekonomski i ekološki prihvatljiv način zbrinu otpad nastao u kućanstvima, smanjenje onečišćenja okoliša, te da se osigura bolja kvaliteta života u čistom okolišu.

Po ishodu uporabe dozvole te potrebnih dozvola za rad, reciklažnim dvorištem će upravljati Komunalno društvo Viškovo. Početak rada očekuje se u prvom kvartalu 2017. godine, a mještani će u reciklažno dvorište moći odložiti sirovine iz otpada poput metala, plastike, stakla, papira i kartona, odjeće i tekstila, elektroničkog i električnog otpada, glomaznog otpada, namještaja i stakla te iskorištene akumulatore, baterije, otpadna ulja, otapala, boje i lakove koji će se po zaprimanju u dvorištu predati ovlaštenim sakupljačima koji će prikupljeno zbrinuti na siguran i ekološki prihvatljiv način.

Mještanima će i dalje biti omogućen besplatan odvoz glomaznog otpada grajferom, te odvoz kontejnerom prema zahtjevima i rasporedu odvoza.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na prostoru općine je zadovoljavajući. Pokrivenost njegovog odvoza je 100%, dok je prostor za poboljšanje vidljiv u dijelu razvrstavanja i uporabe pogotovo u primjeni načela cirkularne ekonomije. Na području općine u planu je izgradnja centara za ponovnu uporabu otpada što je definirano i Prostornim planom uređenja, te prostorno planskom dokumentacijom nižeg reda. Jedan od „ReUse“ centara planiran je u sklopu buduće radne zone u Marišćini, a koji ima za cilj smanjiti količinu otpada na način da se promovira ponovna upotreba stvari.

Sukladno podacima KD Čistoća, u sljedećoj tabeli prikazane su količine ukupno prikupljenog otpada prema vrstama u razdoblju 2012. - 2015. godine:

Tablica 11: Struktura prikupljenog otpada prema vrstama u razdoblju 2012. - 2015.

Vrsta otpada	Količina otpada (t)			
	2012.	2013.	2014.	2015.
Miješani komunalni otpad	1.182,16	2.019,87	1.838,54	1.801,66
Otpad s tržnica	1,25	-	-	-
Otpad od čišćenja ulica	4,60	11,11	5,72	3,27
Otpad iz vrtova, parkova, groblja	24,70	47,95	80,60	44,18
Odvojeno sakupljeni otpad	164,81	256,65	264,11	346,01

Izvor podataka: K.D.Čistoća Rijeka, studeni 2016.

Iz prethodno navedenih podataka, razvidno je da u ukupnom otpadu, najveći udio čini miješani komunalni otpad, a najmanji udio čini otpad s tržnica.

U strukturi posebnih vrsta prikupljenog otpada na području općine Viškovo, u 2015. godini, najveći udio odnosi se na papir, dok je najmanje prikupljeno metalnog otpada.

Tablica 12: Količine prikupljenih posebnih vrsta otpada u 2015.

	VRSTA OTPADA					
	Papir (t)	Metal (t)	Staklo (t)	Plastika (t)	Tekstil (t)	Tetrapak (t)
Općina Viškovo	80,25	0,5	1,2	5,95	5,86	4,21

Izvor podataka: KD Čistoća d.o.o. Rijeka, 2015.

U segmentu skladištenja opasnog otpada, na području općine Viškovo nalazi se nekoliko značajnijih gospodarskih objekata koji skladište/koriste opasne tvari.

Tablica 13: Gospodarski subjekti koji skladište/koriste opasne tvari na području općine Viškovo

SUBJEKT	OPASNA TVAR	MAKSIMALNA KOLIČINA NA LOKACIJI
Filtom d.o.o. Benzinska postaja Viškovo, Furićevo bb	Eurosuper	1 podzemni spremnik 50 000l (39 000 kg)
	Super 98 plus	1 podzemni spremnik 25 000l (19 500 kg)
	Dizel	1 podzemni spremnik 25 000l (21 125 kg)
	Eurodizel	1 podzemni spremnik 50 000l (42 250 kg)
	Lož ulje	1 podzemni spremnik 50 000 l (43 000 kg)
Benzinska postaja Europetrol, Viškovo	UNP	
	Benzin, dizel	
Osnovna škola Viškovo	Lož ulje	40 m3 (podzemni spremnik)
Prodajno mjesto plina u bocama M. Šegota – Lučinići 2	UNP	70 + 70 boca po 10 kg
Prodajno mjesto plina u bocama M. Bezjak – Zorzići 27	UNP	47 + 47 boca po 10 kg
Plinacro d.o.o. Zagreb Energ d.o.o. Rijeka	Prirodni plin	Plinovod
KD Čistoća d.o.o. Rijeka Kompaktno postrojenje za spaljivanje odlagališnog plina na odlagalištu komunalnog otpada Viševac	Odlagališni plin s udjelom od 30 do 50 vol. % metana – od 150- 600 Nm ³ /h (N = normalni plin sobne temperature i normalnog atm. tlaka od 1 bara)	Interni plinovod
Sovjak - crna jama		

Izvor podataka: Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća Općinu Viškovo (DLS d.o.o., 2014.)

GOSPODARSKI SUBJEKT	OPASNA TVAR	MAKSIMALNA KOLIČINA NA LOKACIJI
Dom kulture Marinići	Lož ulje	5,5 m3 (spremnik u građevini)
Zgrada Općine Viškovo	Lož ulje	4,5 m3 (podzemni spremnik)
Zgrada vatrogasnog doma Gornji Sroki	Lož ulje	5 m3 (podzemni spremnik)

Izvor podataka: Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća Općinu Viškovo (DLS d.o.o., 2014.)

Na području Općine Viškovo, na rubnom dijelu naselja Marinići nalazi se odlagalište opasnog otpada tzv. "crna jama" Sovjak. Lokacija je smještena u neposrednoj blizini zatvorenog odlagališta komunalnog otpada Viševac čija sanacija je u tijeku. Odlagalište Viševac i jama "Sovjak" nastali su na mjestu prirodnih kraških vrtača na nadmorskoj visini od 300 m.

Jama Sovjak se koristila se za odlaganje opasnog otpada u razdoblju od 1956. do 1990. godine kada je zabranjeno daljnje odlaganje. Procjenjuje se da je tijekom navedenog razdoblja u jamu odloženo oko 260 000 m³ otpada. Tijekom prvih deset godina, jama se koristila isključivo za odlaganje kiselog katrana koji je nastajao kao otpad u rafineriji tijekom proizvodnje maziva, motornih ulja i asfalta. Da bi se ovaj otpad učinio mobilnim i s mogućnošću crpljenja, zagrijan je na 80 °C u rafineriji i prevezen u cisternama što je prije moguće do otpadne jame gdje je zbog svojih svojstava, formirao čvrst i nepokretan sloj tzv. tvrdi katran. Kasnije su uz katran, u jamu Sovjak odlagane i druge vrste opasnog otpada, iako u znatno manjim količinama u odnosu na katran.

Takav ostali otpad uključuje otpadni katran iz koksare, acetilenski mulj iz brodogradilišta, sirovu naftu i naftne proizvode iz spremnika, ostatke ulja, razni petrokemijski otpad, otpadne vode iz spremnika za čišćenje, otapala, otpadna ulja za rezanje i robu loše kvalitete od carinskih službi.

Jama Sovjak, Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske utvrđena je kao jedna od 9 lokacija visokog rizika tzv. crnih točaka u Republici Hrvatskoj koje su nastale dugotrajnim neprimjerenim gospodarenjem proizvodnim (tehnoškim) opasnim otpadom, te su visoko onečišćene opasnim otpadom i svojim postojanjem predstavljaju realnu opasnost za okoliš i za ljudsko zdravlje. Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđena je sanacija jame Sovjak, a nositelj cjelokupnog projekta je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

U tu svrhu izrađena je Studija izvodljivosti sanacije jame, Studija utjecaja na okoliš, te je izrađen Idejni projekt i ishodišna lokacijska dozvola. Ukupna vrijednost cjelokupnog projekta iznosi 52 milijuna eura, a financirati će se iz sredstava Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i strukturnih fondova Europske unije.

Na području Općine Viškovo postoje i takozvani „divlji“ deponiji– neuređena odlagališta otpada na površinama koje nisu određene za tu namjenu, ali ne postoje njihova evidencija. Poseban problem je otpad koji nastaje u procesu građenja građevina. Takav otpad se najčešće odlaže na najosjetljivija područja: šume, ponikve i lokve, čime se negativno utječe na postojeće stanja okoliša. U cilju rješavanja problematike nepropisnog odlaganja otpada, Općina Viškovo pokrenula je brojne aktivnosti, te je planirano i vršenje nadzora takvih lokacija putem mobilnih kamera. Na godišnjoj razini, Općina Viškovo kontinuirano vrši sanaciju lokacija onečišćenih okolišem prema izrađenim rješenjima.

10.7. Groblja

Na području općine Viškovo izgrađeno je jedno groblje koje postojećim kapacitetima ne zadovoljava potrebe s obzirom na kontinuiran demografski rast, te je Općina započela aktivnosti proširenja postojećeg groblja. Radi se o 3. fazi koja je projektirana na katastarskim česticama br. 1521/2, 1522/1, 1522/3, 1527/2, k.o. Viškovo, ukupne površine od 5.972,00 m². Radovi na izgradnji prvog dijela III. faze izgradnje groblja su okončani tijekom mjeseca studenog 2014. godine. Predmetna faza sadrži 4 grobna polja, oznake 19-22 s ukupno 2.838,00 m² površine grobnih mjesta, odnosno u sklopu ove faze u prvom dijelu izvedena su 204 nova grobna mjesta. Ukupna vrijednost radova iznosila je više od 3 milijuna kuna.

Realizacijom navedenog projekta ostvarena je dostatna prostorna potreba za sljedećih nekoliko godina. Sastavni dio 3. faze je središnji trg koji je ujedno i odmorište na sjecištu glavnih pješačkih staza, primjereno uređen, ozelenjen i opremljen urbanom opremom prilagođenom potrebama groblja.

Tijekom 2016. godine hortikulturno je uređen novoizgrađeni dio groblja na način da su posađena stabla i grmovi, te su zasijane travnate površine. Tijekom 2017. godine planirano je građenje drugog dijela III. faze groblja. Također, Općina Viškovo ishodila je lokacijsku dozvolu za još dvije faze groblja (IV. i V. fazu) s time da je četvrtom fazom predviđeno građenje dodatnih 5 grobnih polja dok peta faza obuhvaća građenje poslovnih prostora namjene vezano isključivo uz nužni prateći sadržaj u funkciji groblja.

Uzimajući u obzir povećanje broja stanovnika, Prostornim planom uređenja Općine Viškovo predviđena je gradnja još jednog groblja na lokaciji Bujki na površini od 3,2 ha. Istim Planom predviđeno je donošenje detaljnog plana uređenja groblja (G-2) / DPU 13/ koji je donesen 2011. godine. Izvršen je otkup zemljišta ali lokacija je trenutno bez potrebne infrastrukture i pristupnog puta.

11. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

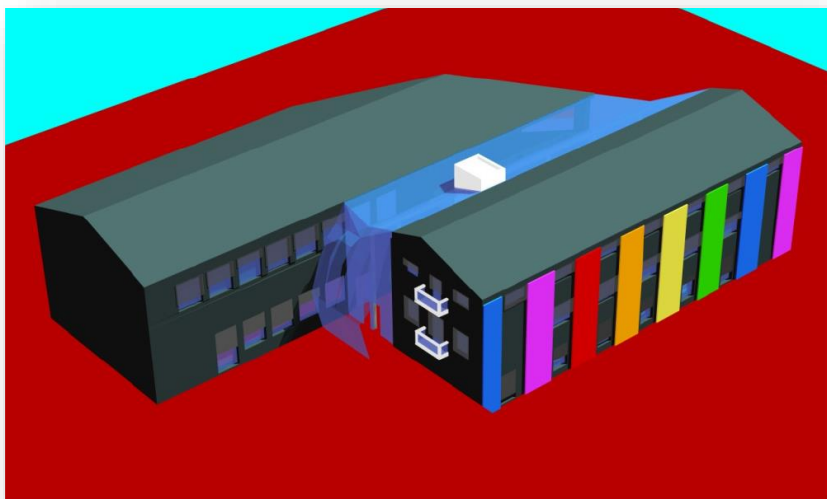
11.1. Društvena infrastruktura

“Dom” u Marinićima građevina je javne polivalentne namjene, izgrađena prije više desetljeća. U navedenom periodu, dom Marinići zbog održavanja raznih komercijalnih i društvenih programa postao je središte društvenih zbivanja. U tom smislu najvažniji je bio, i danas je, katni dvoranski prostor.

Tijekom vremena, razvojem lokalne zajednice, pojavila se potreba po preispitivanju stanja i redefiniranju programske strukture doma s osnovnim ciljem formiranja suvremenijeg društvenog polivalentnog centra. U tom smislu pristupilo se izradi nove koncepcije rekonstrukcije doma kojom će prostor postojeće građevine biti u funkciji suvremenog društvenog centra lokalne zajednice na način da će se izvršiti nadogradnja zgrade, kako bi se omogućio dodatni prostor za pozornicu i gledalište, prostor za ugostiteljsku djelatnost, kao i kvalitetniji prostor za rad udruga.

Uz dom u Marinićima, Općina Viškovo planira rekonstrukciju i nadogradnju Općinske zgrade i susjednog Doma hrvatskih branitelja, a završetkom ovog projekta središte naselja dobiti će sasvim novu vizuru.

U dva rekonstruirana objekta, koja se planiraju spojiti središnjim ostakljenim prostorom, smjestit će se prostorije za rad Općinske uprave, nova Općinska vijećnica, podružnica knjižnice i čitaonice „Halubajska zora“, te kulturni dom, za različita kulturna i društvena događanja.

Fotografija 15: Idejni prikaz planirane nadogradnje zgrade Općinske uprave i Doma hrvatskih branitelja

Isto tako, omogućit će se prostor za smještaj općinske arhive, te će oba objekta u potpunosti biti prilagođena za osobe s invaliditetom. Svoje prostore za rad dobit će i vijeća nacionalnih manjina. Planirani radovi rekonstrukcije i nadogradnje realizirati će se primjenom modela energetske učinkovitosti, te korištenja obnovljivih izvora energije (postavljanjem solarnih kolektora).

Od društvene infrastrukture na području općine, potrebno je istaknuti i postojeći objekt, površine 164 m² sa jednom etažom, a koji se nalazi na k.č. 111/1, k.o. Viškovo u Viškovu, te je u istome smještena Delavska katedra – Kiparska udruga Mato Tijardović koja se bavi umjetničkom obradom drva, izradom kipova, reljefa i sl..

Fotografija 16: Delavska katedra

Općina Viškovo planira rekonstrukciju navedenog društvenog objekta u postojećim gabaritima, za što je i izrađena projektna dokumentacija. Rekonstrukcijom bi se dvije zgrade povezale u jednu cjelinu zajedničkog krova, s vidljivom konstrukcijom krovništva i sa proširenom galerijom na dijelu površine.

11.2. Javna uprava

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Viškovo, utvrđenih zakonom i Statutom, te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na općinu, u Općini Viškovo ustrojen je Jedinostveni upravni odjel kojim upravlja pročelnik. U okviru JUO Općine Viškovo ustrojeni su sljedeće službe/odsjeci:

- Odsjek ureda načelnika
- Odsjek za proračun, financije i gospodarstvo
- Odsjek za urbanizam, komunalni sustav i ekologiju

Prema posljednjim podacima iz mjeseca prosinca 2016. godine, Jedinstveni upravni odjel Općine Viškovo zapošljava 20 službenika na neodređeno vrijeme i 3 službenika na određeno vrijeme.

Fotografija 17: Zgrada Općinske uprave

Predstavnička tijela Općine Viškovo su Općinsko vijeće koje broji 17 članova plus jedan predstavnik srpske nacionalne manjine, te vijeća nacionalnih manjina i to Vijeće bošnjačke nacionalne manjine koje broji 8 članova, te Vijeće srpske nacionalne manjine koje broji 10 članova.

Izvršno tijelo vlasti u Općini Viškovo je općinska načelnica.

S ciljem da se omogući izravno sudjelovanje građana u donošenju odluka od svakodnevne važnosti za njihov život i rad, statutom Općine Viškovo predviđeno je osnivanje mjesnih odbora. Mjesni odbori mogu se osnovati za područje jednog naselja, za više manjih naselja ili dijelove većih naselja.

Mjesni odbori imaju pravo predlagati mjere i aktivnosti za unapređenje komunalnih usluga, vrtića, škola, zdravstvene skrbi, kulturnih i sportskih ustanova na njihovu području, a također mogu utjecati na radno vrijeme javnih službi, objekata za opskrbu hranom i pićem, te regulaciju prometa.

Povrh toga, mjesni odbori također mogu obavljati određene poslove iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave koji su na njih preneseni od strane općine ili grada. Rad mjesnih odbora financira se iz proračuna Općine Viškovo.

Mjesni odbori imaju prvenstveno savjetodavnu ulogu – djelokrug i samostalnost mjesnih odbora ograničena je ZLP(R)S-om i statutom općine, i oni podliježu nadzoru koji provode tijela jedinice lokalne samouprave. Na području Općine Viškovo djeluje jedan mjesni odbor - MO Marčelji.

S obzirom da je svrha javne uprave da bude u funkciji svim svojim građanima, proteklih godina kontinuirano se provode istraživanja rada svih lokalnih (regionalnih) samouprava u Republici Hrvatskoj. Jedno od značajnijih istraživanja od 2009. godine svake dvije godine provode i GONG i Udruga gradova u okviru projekta LOTUS (Lokalna Odgovorna i Transparentna Uprava i Samouprava) kojim su obuhvaćene sve jedinice lokalne i regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj (<http://www.lotus.gong.hr/>). U okviru posljednjeg istraživanja 2014. godine analizirano je pet dimenzija transparentnosti: javnost rada predstavničkog tijela, javnost rada i odluka izvršne vlasti, pravo na pristup informacijama, suradnja sa zajednicom, te mjesna samouprava. Ciljevi istraživanja bili su utvrditi aktualnu razinu transparentnosti i odgovornosti jedinica lokalne i regionalne samouprave, usporediti nalaze u odnosu na prethodna istraživanja i detektirati trendove, te potaknuti višu razinu transparentnosti jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Kako su transparentnost rada i otvorenost tijela JL(R)S, njihova suradnja s organizacijama civilnog društva, te funkcioniranje mjesne samouprave prepoznati kao ključne odrednice daljnjeg razvoja demokracije i sudjelovanje građana u političkom životu njihovih lokalnih zajednica, u nastavku su prikazani rezultati istraživanja o transparentnosti i odgovornosti Općine Viškovo kao jedinice lokalne samouprave.

Od ukupno 365 jedinica lokalne samouprave koje su obuhvaćene istraživanjem, Općina Viškovo nalazi se na visokom 85. mjestu sa ostvarenih 5,40 bodova od maksimalnih 10 bodova, čime je općina svrstana u kategoriju transparentne općine (<http://lotus.gong.hr/data/LOTUS-2014-Rang-lista.pdf>)

Uz projekt LOTUS, svakako je značajno za istaknuti i istraživanje Instituta za javne financije kojim se mjeri proračunska transparentnost županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Svrha ovoga istraživanja je informiranje građana kako bi utjecali na što efikasnije prikupljanje javnih sredstava i ponudu javnih dobara i usluga, povećanje odgovornosti lokalnih jedinica, te smanjenje mogućnosti za korupciju.

Posljednji dostupni podaci odnose se na razdoblje studeni 2015. - ožujak 2016. godine, a u obuhvaćenom razdoblju proračunska transparentnost mjerila se brojem ključnih proračunskih dokumenata objavljenih na službenim mrežnim stranicama i to:

- godišnje izvršenje proračuna za 2014. godinu
- polugodišnje izvršenje proračuna za 2015. godinu
- prijedlog proračuna za 2016. godinu
- izglasani proračun za 2016. godinu
- proračun za građane za 2016. godinu

Sa četiri objavljena proračunska dokumenta na službenim mrežnim stranicama i ocjenom 4, Općina Viškovo i dalje je pri samome vrhu jedinica lokalne i regionalne samouprave po transparentnosti proračuna Općine.

S obzirom da Općina teži javnoj upravi koja će biti suvremena i u potpunosti u funkciji svojih građana, te su u protekle dvije godine i učinjeni određeni pomaci, i dalje je vidljiv prostor u poboljšanju određenih aspekata funkcija i usluga Općine Viškovo kao javne uprave.

Kako bi na kvalitetan i pravovremen način odgovorila na rastuće komunalne potrebe lokalnog stanovništva, Općina Viškovo osnovala je i Komunalno društvo Viškovo d.o.o. koje je započelo sa preuzimanjem komunalnih djelatnosti i zapošljavanjem radnika formirati moderno komunalno društvo sa ciljem poboljšanja i povećanja komunalnog standarda svih sastavnica općine Viškovo i njenih mještana. Od početka mjeseca kolovoza 2016. godine, K.D. Viškovo preuzelo je poslove održavanja i čišćenja mjesnog groblja Viškovo i dijela javnih površina, te čišćenja prostora Općinske uprave. Početkom mjeseca prosinca 2016. godine, objavljen je natječaj za zapošljavanje 5 radnika kako bi se društvo kadrovski popunilo, a kako bi sukladno planu počekom 2017. preuzeli obavljanje preostalih predviđenih komunalnih djelatnosti.

Komunalno društvo Viškovo d.o.o. preuzeti će održavanje i čišćenje javno prometnih površina i cesta, održavanje javnih zelenih površina (dječja igrališta, spomenici, parkovi, prometnice), održavanje javne rasvjete, pometanje i čišćenje javnih površina i autobusnih čekaonica, pražnjenje košarica, zimsku službu u dijelu čišćenja nogostupa, pješačkih staza i prolaza. Također, društvo će upravljati reciklažnim dvorištem, te obavljati poslove na organizaciji manifestacija, vršiti poslove održavanja vertikalne prometne signalizacije, održavanja igrališta i urbane opreme, te hortikulturno uređenje novih zelenih površina.

11.3. Odgoj i obrazovanje

11.3.1. Predškolski odgoj

Dječji vrtić Viškovo

Dječji vrtić Viškovo djeluje još od 1996. godine, a Općina Viškovo kao osnivač dječjeg vrtića izgradila je novu zgradu koja je službeno otvorena 2013. godine. Dječji vrtić prostire se na 2.500 m² neto površine, raspolaže bazenom površine 24 m² i modernim parkom s dječjim igralištem. Kapaciteta prihvata 290-ero djece, dječji vrtić zapošljava 44 djelatnika - ravnateljicu, odgojitelje/ice, stručne suradnike, administrativno i tehničko osoblje.

Fotografija 18: Dječji vrtić Viškovo

Redovni program u Dječjem vrtiću Viškovo namijenjen je djeci od navršene prve godine do polaska u školu. Provodi se kroz cjelodnevni vrtićki i jaslički program, te smjenski vrtićki program.

U realizaciji odgojno obrazovnog rada odgojiteljice ne provode jedinstvenu metodu niti jedinstveni pristup već imaju slobodu u njegovom kreiranju što znači da smisleno, aktivno i u skladu s najnovijim pedagoškim dostignućima kreiraju pedagošku praksu u vrtiću.

U skladu s time odgajateljice koriste pozitivna iskustva različitih koncepcija:

- Korak po korak
- Montessori pedagogije
- Waldorf
- Reggio pedagogije

Sadržaji rada i aktivnosti neposrednog rada s djecom u sva tri pod-područja trebaju zadovoljiti tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

Od posebnih programa u dječjem vrtiću Viškovo zastupljeni su slijedeći programi:

- Katolički vjerski odgoj
- Rano učenje engleskog jezika
- Sportski program ranog učenja plivanja
- Sportska igraonica
- Plesna igraonica
- Likovna igraonica

Također, vrtić provodi i programe javnih potreba: program predškole i program za potencijalno darovitu djecu. Program predškole definiran je kao obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. U program predškole kroz redovne programe uključeno je 62 djece, a kroz program kraćeg trajanja planirano je uključivanje još jedne skupine od 25-tero djece. Program za potencijalno darovitu djecu "Mali istraživači" namijenjen je potencijalno darovitoj i darovitoj djeci, u dobi od navršene 5. godine do polaska u školu.

Prepoznajući važnost i potrebu odgajanja mladih generacija osjetljivih na pitanje zaštite okoliša i brige za održivi razvoj, Dječji vrtić Viškovo uključen je u Međunarodni program Eko škola u organizaciji Udruge Lijepa naša. Za svoj rad Dječji vrtić Viškovo nagrađen je prestižnim međunarodnim priznanjem, poveljom o Statusu Međunarodne Eko-škole te Zelenom zastavom. Zelena zastava Eko-vrtića Viškovo svečano je podignuta uz prigodni program 17. lipnja 2016. godine.

U vrtiću se provodi i program podrške roditeljima u roditeljskoj ulozi pod nazivom „Rastimo zajedno“.

Iz godine u godinu povećava se potreba roditelja za smještajem djece predškolske dobi u Dječji vrtić Viškovo i to osobito za djecu jaslične dobi. Nakon zadnjeg povećanja kapaciteta, kroz prenamjenu prostora dvorane u prostor za boravak dvije skupine djece, ukupan kapacitet vrtića narastao je na 290 djece. Time je samo djelomično zadovoljena potreba roditelja za upisom u DV Viškovo, naime na listi čekanja za jaslice ostalo je 57 zahtjeva, a na listi za vrtić 31 zahtjev. Navedeni podaci posebice su značajni za djecu jaslične dobi iz razloga što niti jedan drugi vrtić koji djeluje na području Viškova ne prima djecu rane dobi (do 3. godine života).

U objektu u kojem djeluje Dječji vrtić Viškovo nema mogućnosti za daljnje povećanje obuhvata djece, te je rješenje u povećanju kapaciteta za skrb o djeci rane i predškolske dobi kroz izgradnju novog objekta, te zapošljavanje djelatnika. Time bi se zadovoljile potrebe neupisane djece kojih roditelji iskazuju želju za upisom u DV Viškovo te omogućilo provedbu Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe u odnosu na broj djece u skupini.

Proširenje kapaciteta stvorilo bi uvjete za širenje vrsta programa koje vrtić pruža zajednici, npr. program za djecu od 6 mjeseci do 1 godine i program javnih potreba za djecu s teškoćama.

Stoga, Općina Viškovo planira izgradnju još jedne slobodnostojeće zgrade dječjeg vrtića kapaciteta za cca 100 djece, podijeljene u 7 odgojno-obrazovnih grupa, i to četiri grupe za jaslički program, dvije grupe za vrtićki program i jedna grupa za djecu s teškoćama u razvoju. Planirana bruto površina budućeg objekta iznosi 1871 m². Trenutačno se za navedeni zahvat izrađuje projektna dokumentacija.

Dječji vrtić „Loptica“

Dječji vrtić Loptica djeluje od 2004. godine, a svake pedagoške godine upisuje 4 odgojno-obrazovne skupine djece u dobi od 3 godine do polaska u školu o kojima se brine 12 zaposlenika. Smještajni kapacitet dječjeg vrtića iznosi 95-ero djece. Pored veselo uređenog unutarnjeg prostora, bogatog didaktikom i opremom, posjeduje i lijepi vanjski prostor sa brojnim dječjim igralima.

Dječji vrtić „Malik“

Dječji vrtić "Malik" prvi je privatni vrtić u Primorsko goranskoj županiji osnovan 1991. godine. Od 2005. godine djeluje u novoizgrađenom objektu unutarnje površine 200 m², te 2000 m² vanjskog prostora u sklopu kojeg se nalazi travnjak, povrtnjak, dječje igralište opremljeno potrebnim spravama. Dječji vrtić raspolaže smještajnim kapacitetima za prihvata 48-ero djece.

U vrtiću se provodi redovni 10-satni i poludnevni 6-satni odgojno obrazovni program. Uz redovni program vrtić nudi i kraće programe: engleski jezik (Škola stranih jezika "Linguae"), sportski program (Atletska škola), program pred-škole, te Sigurnosno zaštitni program koji su integrirani u redovni program.

Vrtić njeguje obiteljski pristup djeci i roditeljima, a odgoju djece pristupa se savjesno s puno ljubavi i znanja pružajući djeci osjećaj sigurnosti, pripadnosti i poštovanja.

Vrtić raspolaže smještajnim kapacitetima za 48-ero djece u dobi od 3-6 godina u dvije odgojne skupine.

Dječji vrtić „Maza“

Dječji vrtići Maza u Viškovu djeluje u okviru Ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koja djeluje na području Primorsko goranske županije. U cjelokupnom radu sudjeluju ravnateljica, stručni suradnik, pedagog, odgojitelj, profesori engleskog jezika, zdravstvena voditeljica, tajnica, koordinator, domaćice vrtića, te stručni suradnici. Dječji vrtić raspolaže smještajnim kapacitetima za prihvata 44-ero djece.

Cjelokupni rad vrtića usmjeren je na rast i razvoj, poštivanje i uvažavanje individualnih potreba djece.

Dječji vrtić provodi redoviti cjeloviti razvojni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u trajanju od 10 h dnevno, te posebne programe kao proširene redovite programe verificirane od nadležnog Ministarstva:

- Program pred-škole
- Program ranog učenja stranog jezika
- Sigurnosno-zaštitni i preventivni program

Dječji vrtić „Zvončica“

Dječji vrtić "Zvončica" je privatna odgojno-obrazovna ustanova koja na području općine Viškovo od 2005. godine uspješno provodi redoviti program usmjeren na poticanje i razvoj djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina. Smješten je nedaleko od centra Marinića u zgradi sa funkcionalnim i estetski uređenim prostorima na tri etaže, ukupne površine 330 m² i kapaciteta prihvata 78-ero djece. Uz vrtić se nalazi veliki ograđeni prostor sa voćnjakom i zelenim površinama bogato opremljenim spravama i rekvizitima za igru. Također, ustanova posjeduje HACCP certifikat koji definira standarde i uvjete za pripremu, kuhanje i distribuciju hrane za djecu predškolske dobi.

Redoviti cjelodnevni program se organizira u tri odgojno-obrazovne skupine sa šest odgajateljica, a vrtić provodi i kraće programe katoličkog vjerskog odgoja i ranog učenja engleskog jezika. Dva puta tjedno u vrtić dolazi kineziolog koji na vanjskom prostoru i u maloj sportskoj dvorani vrtića vodi aktivnosti primjerene djeci predškolskog uzrasta.

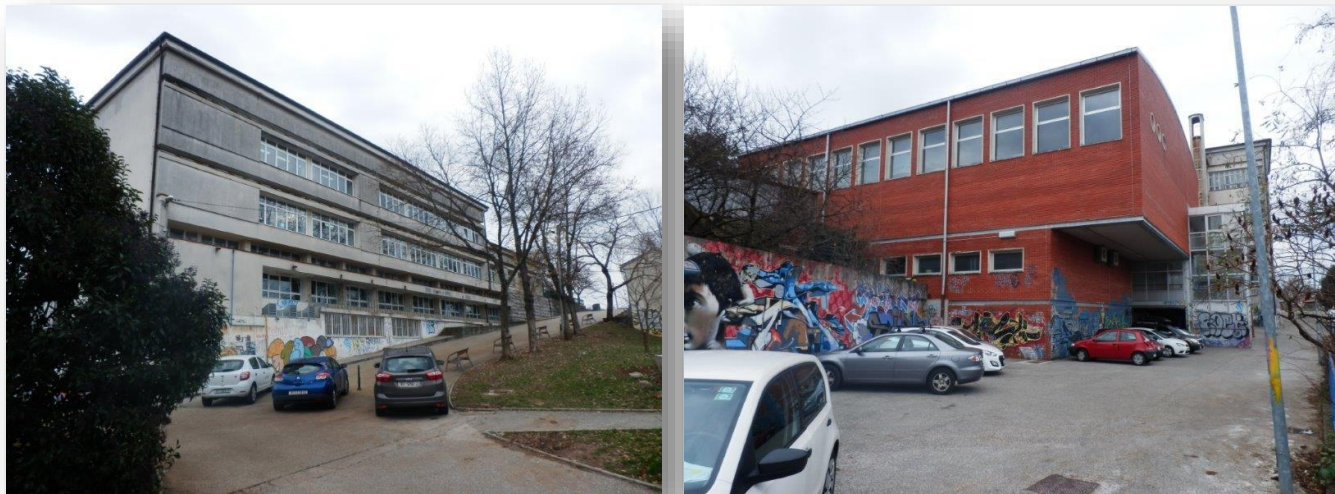
11.3.2. Osnovnoškolsko obrazovanje***Osnovna škola „Sveti Matej“***

Osnovna škola sv. Matej najveća je škola u Primorsko goranskoj županiji koju u školskoj godini 2016./2017. pohađa ukupno 912 učenika u 39 razrednih odjela. Razrednu nastavu pohađa 458 učenika u 20 razrednih odjela, dok predmetnu nastavu pohađa 454 učenika u 19 razrednih odjela. Uz ravnatelja, škola zapošljava 21-og učitelja razredne nastave, 37 učitelja predmetne nastave, 3 stručna suradnika, te 10 ostalih djelatnika (administrativno i tehničko osoblje).

U okviru škole oformljeno je 26 učionica. Učenici razredne nastave pohađaju nastavu u 13 klasičnih učionica, a predmetna nastava se odvija u 13 specijaliziranih učionica koje imaju pripadajuće kabinete. Škola posjeduje i specijaliziranu učionicu za informatiku. Učionica je opremljena s 24 računala i projektorom. Škola ukupno posjeduje 20 laptopa i 35 računala, 4 LCD projektora, te optičkim priključkom na Internet.

Nastava tjelesne i zdravstvene kulture odvija se u školskim sportskim dvoranama i vanjskom školskom igralištu. Dvorana je opremljena za različite sportove: odbojku, mali rukomet, mali nogomet, tenis, stolni tenis, košarku, gimnastiku i judo. Također je opremljena potrebnim pratećim sadržajima: svlačionicama sa sanitarnim čvorovima, odvojeno za djevojčice i dječake, te kabinetom za učitelje tjelesno-zdravstvene kulture. Učenici nižih razreda od ove školske godine koriste i novu školsku dvoranu koja se nalazi ispod velike dvorane.

Školsko dvorište obuhvaća površinu od 300 m². U dvorištu se nalaze klupe, a ulaz u školu je odvojen na glavni ulaz za učenike viših razreda i drugi ulaz za učenike nižih razreda. U sklopu ulaza za učenike nižih razreda je uređen školski park sa klupama i kompostištem gdje se razrađuje bio otpad.

Fotografije 19 i 20: OŠ Sveti Matej i školsko sportska dvorana pri Osnovnoj školi

Vanjsko školsko igralište površine je 2000 m². Na njemu se nalaze rukometno igralište, košarkaško igralište, igralište za odbojku i mali nogomet, te staza za skok u dalj i staze za atletsko trčanje. Igralište je kompletno ograđeno novom žičanom ogradom. Svako igralište je posebno mrežno zaštićeno, a kompletna podloga je novo nanesena u različitim bojama, dok je igralište za mali nogomet i odbojku sa umjetnom travom. Ispod vanjskog školskog igrališta, na površini oko 1000 kvadratnih metara, uređen je na nivou od tri serpentine školski EKO vrt. U sklopu vrta nalaze se klupice i stol, više vrsta voćaka, mediteransko i začinsko bilje. Učenici mogu pratiti rast različitih povrtnih kultura, uređivati i obrađivati zemlju, kao i imati nastavu posvećenu ekologiji i prirodi. U atriju škole nalazi se veliki akvarij i etno zbirka autentičnih eksponata kraja u kojem škola djeluje. U istom prostoru nalaze se i veliki otvoreni i zatvoreni panoi za izložbe i obilježavanja pojedinih datuma i akcija, a u sredini predvorja nalazi se ukrasna fontana.

Škola provodi i programe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama koje uključuju učenike s teškoćama različite pojavnosti ali i darovite učenike. U tekućoj školskoj godini, 48 učenika se školuje po primjerenom obliku školovanja.

Od toga je 16 učenika koji nastavu pohađaju po redovnom nastavnom programu uz prilagodbu sadržaja, dok ostali učenici nastavu pohađaju po redovnom nastavnom programu uz individualizirane metode i oblike rada, te dodatnu edukacijsko rehabilitacijsku potporu edukacijskog rehabilitatora odgovarajuće specijalnosti. Također, u ovoj školskoj godini školi je odobren rad četiri pomoćnika u nastavi, čije troškove snosi Primorsko goranska županija.

S obzirom da se svake školske godine povećava broj učenika i razrednih odjela, potrebno je prije svega osigurati kvalitetne uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih programa za učenike. Rješenje problematike oko prostora za kvalitetno izvođenje nastave prepoznato je u projektu izgradnje nove školske zgrade na području naselja Marinići, koji je usklađen sa prostorno planskom dokumentacijom Općine Viškovo, ali i Primorsko goranske županije. Nova zgrada osnovne škole planirana je za dvosmjenski rad za 16+16 obrazovnih skupina s pripadajućim vanjskim površinama (zelene površine, školska igrališta, parkiralište, te interne komunikacije) i školskom športskom dvoranom, knjižnicom i prostorima za produženi boravak učenika, za ukupno do 480 učenika po smjeni. Kompleks škole, kako je navedeno, čini složen zahvat u prostoru čija je izgradnja predviđena u etapama i fazama.

Kompleks škole čine zgrada škole, vanjske (zelene površine, školska igrališta, parkiralište te interne komunikacije) i parkirne površine. Planirana je izgradnja škole u 3 etape i to:

1. Etapa: škola sa svojom okućnicom (izgradnja u dvije faze)
2. Etapa: vanjske zelene površine i igrališta (izgradnja u dvije faze)
3. Etapa: parkirne površine

Početak realizacije projekta izgradnje nove škole planiran je u 2017.godini.

Kako bi unaprijedila sustav odgoja i obrazovanja na području općine, jedan od budućih projekata Općine Viškovo je i Centar primijenjenih znanosti u sklopu kojega će se primarno djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, ali i svim posjetiteljima, kroz praktične eksperimente i pokazne vježbe na jednostavan i razumljiv način prezentirati znanstvena dostignuća vezana uz prirodne znanosti i njihova praktična primjena. O okviru rada Centra planirane su i radionice namijenjene djeci koja iskažu interes za određeno područje djelovanja, te će se kroz radionice poticati i razvijati ideje, te primjene istih kako bi se potaknula i razvijala inovativnost kod najmlađe populacije. Centar primijenjenih znanosti planira se povezati s Eko-inovacijskim centrom u sklopu Radne zone Marišćina, kao sljedećom fazom razvoja ideje mladih inovatora.

11.4. Zdravstvo i socijalna skrb

Na području općine Viškovo djeluje Centar za javno zdravstvo Viškovo Nastavnog Zavoda za Javno zdravstvo Primorsko goranske županije. Područje nadležnosti obuhvaća Općinu Viškovo, te susjednu Općinu Klanu i Grad Kastav. Centar, za pacijente i poslovne subjekte nadležnog područja pruža usluge djelokruga rada Epidemiološkog, Zdravstveno-ekološkog i Mikrobiološkog odjela, te Odjela za prevenciju ovisnosti i promociju mentalnog zdravlja. Djelatni tim Centra, sačinjava liječnik, magistar sanitarnog inženjerstva, sanitarni tehničar i diplomirani psiholog.

Iz djelokruga epidemiološkog odjela, prema nadležnom stanovništvu tim Centra za javno zdravstvo Viškovo obavlja djelatnosti anketiranja i obrade zaraznih bolesti, terenske izvide i kućne posjete po epidemiološkim indikacijama, usluge obvezatnih i elektivnih cijepljenja, provedbu antirabične zaštite, sanitarne preglede i izdavanje sanitarnih knjižica, tečajeve higijenskog minimuma, usluge sanitarnog nadzora, uzorkovanja hrane, implementacije HACCP-a i internog audita, interne kontrole, te nadzor nad provedbom DDD mjera.

U prostorima Centra mještani mogu koristiti i usluge predaje i vađenja humanog materijala za bakteriološke, mikološke, virusološke, parazitološke i serološke pretrage koje se obavljaju u Nastavnom Zavodu za javno zdravstvo (Mikrobiološki Odjel). Usluge uključuju vađenje krvi i briseva te primanje materijala za pretrage stolice, perianalnog otiska, pretrage iskašljaja (sputuma), briseva oka, briseva nosa, ždrijela i nasofarinksa, briseva rane, krvi za serološke pretrage, pretrage mokraće (urina) i urogenitalne pretrage i briseve (bris uretre i pretraga ejakulata), na uputnicu sektorskog liječnika ili privatno.

Iz djelokruga zdravstveno-ekološkog odjela, provode se usluge uzorkovanja i analize tla, zraka i vode, te posebne usluge prema privatnim subjektima.

Također provodi se kontinuirani nadzor provedbe DDD mjera na i oko odlagališta otpada, te analiza vode i zraka.

Mještani općine Viškovo i gravitirajućeg područja, u Centru za javno zdravstvo Viškovo, mogu koristiti i besplatne usluge diplomiranog psihologa u "savjetovalištu otvorenih vrata". Savjetovalište je namijenjeno djeci i mladima, kao i njihovim roditeljima, koji mogu doći bez uputnice liječnika, a primiti će povjerljive i besplatne usluge individualnog i obiteljskog savjetovanja.

U pogledu zdravstvene zaštite, zdravstvene usluge za područje općine pruža i Centar primarne zdravstvene zaštite Pehlin – Marinići u okviru kojega se nalaze:

- ✓ Dvije ordinacije opće medicine
- ✓ Dvije ordinacije za predškolsku djecu
- ✓ Ginekološka ordinacija
- ✓ Dvije stomatološke ordinacije
- ✓ Ordinacija fizikalne medicine
- ✓ Patronaža

Zdravstvene usluge na području općine pruža i 4 ordinacije opće/obiteljske medicine i jedna specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dok stomatološke usluge pruža 7 privatnih ordinacija dentalne medicine. Na području općine Viškovo djeluju i 3 ljekarne. Pružanje zdravstvenih usluga na temelju ishodne koncesije nadležnog Ministarstva, na području općine odobreno je i stručnoj fizičkoj osobi za provođenje zdravstvene njege bolesnika, na rok od 10 godina.

S ciljem poboljšanja stanja u sektoru zdravstvene skrbi na području općine, Općina Viškovo već više od 10 godina, osigurava svojim građanima koji su zbog zdravstvenih problema privremeno ili trajno, slabije ili potpuno nepokretne - medicinska i ortopedska pomagala poput invalidskih kolica, antidekubitalnih madraca, elektromotornih kreveta, hodalice, toaletnih kolica i sl. Navedena pomagala iznimno su značajna za potencijalne korisnike jer im omogućavaju obavljanje osnovnih životnih funkcija.

Na taj način, Općina Viškovo doprinosi kvaliteti zdravstvene skrbi za sve skupine stanovništva na području općine. Korištenje navedenih pomagala za korisnike je potpuno besplatno, a odobrava se na rok od 6 mjeseci, te se po potrebi može i produjiti. Na godišnjoj razini Općina Viškovo zaprimi i do 30 zahtjeva budućih korisnika. Također, Općina svake godine nastoji osigurati dodatna financijska sredstva za nabavu novih pomagala.

U pogledu pružanja usluga socijalne skrbi, na području općine Viškovo djeluje Obiteljski dom za starije i nemoćne "Sunce", te privatni dom za starije i nemoćne „Vitanova“ koji je otvoren 2007. godine s namjenom trajnog i privremenog smještaja starijih i nemoćnih osoba. Osim usluga smještaja navedeni dom pruža usluge rehabilitacije nakon operativnih zahvata. Dom za starije i nemoćne raspolaže s tri objekta za smještaj pokretnih (hotelski dio), polupokretnih (pred-stacionar) i nepokretnih korisnika (stacionar) s ukupnim kapacitetom od 128 ležajeva.

U domu je zaposleno kvalificirano osoblje, od medicinskih sestara, njegovateljica s odgovarajućim završenim tečajem, viši fizioterapeuti, psiholog, radni terapeut te kuhinjsko osoblje i ostale pomoćne službe. U sklopu doma se nalaze i zajedničke prostorije, ambulanta, blagavaona, kabinet za fizikalnu terapiju, dnevni boravak za radnu terapiju, biblioteka, velika okućnica. Boravak korisnika u domu obogaćen je svakodnevnim aktivnostima i sadržajima.

Posebna briga vodi se o animaciji i osmišljavanju slobodnog vremena za korisnike. Svakodnevno se organiziraju aktivnosti posebno prilagođene potrebama i mogućnostima korisnika, a sve u cilju održavanja mentalnog i fizičkog zdravlja. Osim navedenih ustanova, skrb za starije i nemoćne osobe provodi se i putem modela privatnog udomiteljstva koje se realizira pod nadzorom nadležnog Centra za socijalnu skrb, a na području općine je registriran jedan subjekt koji pruža usluge privatnog udomiteljstva.

S ciljem poticanja razvoja izvaninstitucionalnih oblika socijalne skrbi, Općina Viškovo planira projekt formiranja klubova za umirovljenike i starije osobe s područja općine u okviru kojega se planira osigurati prostor za djelovanje klubova u kojima će se provoditi aktivnosti namijenjene umirovljenicima i osobama starije životne dobi. Kreiranjem i provedbom različitih aktivnosti, poput rekreativnih, edukativnih, kulturno-zabavnih i radno kreativnih aktivnosti poboljšati će se kvaliteta osoba starije životne dobi i umirovljenika. U sklopu kluba umirovljenika i starijih osoba planirano je i formiranje digitalnog centra za korištenje IT tehnologija, ali ujedno i poticati volontiranje korisnika u lokalnoj zajednici sukladno njihovim mogućnostima i potrebama. Navedeni projekt omogućiti će kvalitetno provođenje slobodnog vremena korisnika, ali i povezivanje i suradnju sa srodnim klubovima s područja drugih jedinica lokalne samouprave.

11.5. Sport i rekreacija

Stanovnicima, ali i svim turistima i posjetiteljima na području općine Viškovo dostupni su različiti sportski sadržaji i usluge.

Postojeći objekt Nogometnog kluba Halubjan zajedno sa glavnim i pomoćnim nogometnim igralištem nalazi se u središnjem zapadnom dijelu Općine, pokraj županijske ceste Ž5021 Viškovo-Kastav, a zapadno od državne ceste u izgradnji oznake D427 Čvor Rujevica – Mariščina, na k.č. 1325, k.o. Viškovo.

Postojeći objekt je slobodnostojeća zahtjevna zgrada javne namjene (sportsko-rekreacijska i ugostiteljska namjena), dijelom kosog, a dijelom ravnog krova, katnosti jedne etaže (prizemlje), ukupne visine 4,42 m mjereno od kote uređenog terena do vrha kosog krova, te visine 3,10 m do vrha ravnog krova, maksimalne vanjske tlocrtne veličine 25,29 x 7,80 i 12,17 x 11,81 m, s dvije funkcionalne jedinice: klupski prostori nogometnog kluba (svlačionice, sanitarni čvorovi, praonica, spremišta, oružarnica, klupski uredski prostor), i ugostiteljski sadržaj (caffè bar, sanitarni čvor, skladište i natkrivena terasa).

U sklopu predmetnog objekta nalazi se i glavno nogometno igralište sa završnim travnatim slojem, dimenzija 114,96 x 76,04 m, s ogradom oko igrališta visine 3,20 m te pomoćno nogometno igralište sa završnim pješčanim slojem, dimenzija 101,43 x 65,85 m na uređenom platou dimenzija 122,79 x 99,99 m, sa zaštitnom ogradom iza golova, te vanjskom rasvjetom.

Osim navedenog, uz sjeverno pročelje objekta nalaze se tribine u pokosu ukupne duljine 41,46 m te s istočne strane od glavnog nogometnog igrališta, betonske tribine orijentirane prema glavnom igralištu dim. 4,40 x 26,5 x 3,10 m. Objekt je spojen na gradski vodovod i plin (za grijanje i pripremu tople vode), a fekalne vode upuštaju se u sabirnu jamu.

NK Halubjan najveća je sportska udruga općine Viškovo koja ovog trenutka okuplja rekordan broj djece u svojoj povijesti. Trenutno je klub organiziran u 9 kategorija o kojima brine 13 trenera, a u omladinskom pogonu trenira oko 250 djece. Također, pri klubu je pokrenuta „sportska igraonica“ za djecu predškolske dobi gdje se djeca prvi put susreću sa sportom.

Nogometno igralište (glavno i pomoćno šljunčano) i klupski objekt ne zadovoljavaju potrebne uvjete za rad sa brojnom djecom, što se prvenstveno očituje u činjenici da su na raspolaganju samo dvije (2) svlačionice. Pomoćno igralište nije adekvatno s obzirom na šljunčanu podlogu i ozljede koje se događaju na istome prilikom odvijanja trenažnog procesa.

Fotografija 21: Nogometno igralište NK Halubjan

Dogradnja objekta je planirana u dvije etaže čime bi se dobile dodatne svlačionice sa popratnim sadržajima, te potrebni uvjeti neophodni za rad nogometnog kluba, ali i drugih klubova, prvenstveno atletskog kluba. Postava umjetne trave na pomoćno nogometno igralište, te izvedba drenaže terena nužna je za kvalitetan rad. Realizacija predmetnih projekta prvi je od koraka stvaranja moderne sportsko-rekreacijske zone u općini Viškovo čime bi se stvorili adekvatni uvjeti za održavanje sportskih natjecanja, rad klubova i sportskih udruga te u konačnici zdrav život i razvoj djece svih uzrasta.

Od javnih sportskih objekata, na području općine Viškovo izgrađena je jedna sportska dvorana i to u sklopu OŠ „Sv. Matej“ na adresi Vozišće 13, Viškovo, na k.č. 1440, k.o. Viškovo. Navedena dvorana izgrađena je 2003. godine, te obuhvaća površinu od cca 700 m².

U 2014. godini dodatno je uređen prostor u prizemlju dvorane za potrebe tzv. male sportske dvorane, ukupne neto površine 399,20 m². Postavljena je dodatna toplinska izolacija vanjskih zidova i podova, ugrađena dizalica topline za grijanje i hlađenje, rekuperator toplinske energije te učinkovita LED rasvjeta.

S obzirom da postojeća dvorana ne zadovoljava sve potrebe za kvalitetnim prostorom za sport i rekreaciju, Općina Viškovo planira izgradnju sportske dvorane Halubjan na lokaciji u središnjem zapadnom dijelu općine, sjeverno od nogometnog igrališta „Halubjan“ i županijske ceste Ž5021 Viškovo-Kastav, a zapadno od državne ceste u izgradnji oznake D427. Sama lokacija nalazi se unutar obuhvata Detaljnog plana uređenja (DPU8) Sportsko rekreativne zone Halubjan (SN PGŽ 37/11). Za investiciju izgradnje sportske dvorane Općina Viškovo izradila je Idejni projekt.

Građevinska čestica formirana je odredbama Detaljnog plana uređenja iz katastarskih čestica 1161 i 1162/1; obje k.o. Viškovo, ukupne površine cca 7155 m². Katastarska čestice su u vlasništvu Općine Viškovo.

Lokacija obuhvata zahvata je neizgrađena. Prostor trenutno nije povezan na prometni sustav odnosno nema pristup na postojeću nerazvrstanu cestu, te ga treba prometno povezati sa postojećim prometnim sustavom za što je izrađen projekt za izgradnju – rekonstrukciju prometnice naziva Cesta - Spoj na spojnu cestu Brnasi- Dovičići, a koja se nalazi unutar obuhvata spomenutog detaljnog plana, te je za istu izdana građevinska dozvola i započeta je izgradnja iste.

Na području Donjih Juga predviđeno je građenje sportskog igrališta za što je izrađen glavni projekt. Na igralištu su planirane dvije čelične konstrukcije koša i gola, te jedna tribina. Uz igralište su predviđena parkirna mjesta za bicikle i osobne automobile. Izgradnja navedenog sportskog igrališta planirana je tijekom 2017. godine.

Izgradnja sportskog igrališta za mali nogomet, košarku i odbojku, sa betonskim tribinama i parkiralištem planira se i na području Gornji Sroki.

Osim sportskih igrališta, na području općine Viškovo izgrađena su i tri boćališta. Postojeći objekt Boćarskog kluba Marinići (zatvoreno boćalište s gledalištem i pratećim klupskim prostorom, kotlovnicom i prostorom ugostiteljske namjene) zajedno sa otvorenim boćalištem sa dvije staze nalazi se na k.č. 1352/1 i 1352/2, k.o. Marinići.

U zgradi je smješteno četverostazno boćalište sa tri reda gledališta i pratećim klupskim prostorom kao i prostor ugostiteljske namjene – caffè bar sa spremištem i sanitarnim čvorom te natkrivena terasa. Kotlovnica je dograđena uz zapadni zid boćališta. U sklopu predmetnog objekta nalazi se i dovršeno otvoreno boćalište s dvije staze, veličine 27,45 x 7,55 m, ograđeno niskim betonskim zidom.

Boćalište u okviru Boćarskog kluba Halubjan smješteno je neposredno pored javnog parkirališta Milihovo. Objekt je prizemni sa glavnim ulazom na nivou javnog parkirališta, te se građevina sastoji od boćarskog igrališta sa dvije staze, te tribina i pješačke komunikacije između tribina. Boćalište je dimenzija 7,65x28 m.

Fotografija 22: Boćalište Halubjan

U kompleksu Boćarskog centra u Marčeljima uz ostale sadržaje smješteno je natkriveno boćalište i vanjsko boćalište. Natkriveno boćalište postavljeno je na betonskom platou uzdignutom od tla oko 0,9 m. Objekt je gotovo paralelno postavljen sa zgradom nekadašnje škole, u kojoj je danas smješten Mjesni odbor Marčelji.

Gabarit hale je 10,30x30,52m, a izvedena je od čeličnih nosača stupova i primarnih nosača krovišta, dimenzije 15/20. Neto površina samog igrališta iznosi 261,00 m².

Objekt vanjskog bočališta izveden je kao igralište na otvorenom, s četiri natjecateljske staze, neto površine 400, 16 m². Dimenzije bočališta su 14,14x28,30m, a završnu obradu igrališta čini nabijeni pijesak.

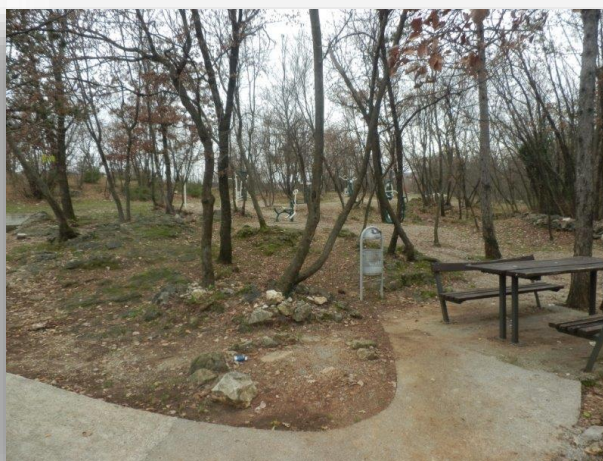
U sklopu Bočarskog centra nalazi se i vanjsko košarkaško igralište, neto površine 391,20 m². Postavljena su dva koša, kao i zaštitna ograda, ali su također na površini igrališta iscrtana parkirna mjesta, tako da se prostor koristi i za tu namjenu. Dimenzije objekta su 15,80x24,68m. Završna obrada igrališta je asfalt.

Od privatnih sportskih objekata, na području općine djeluje sportski centar u Marinićima koji raspolaže prostorima i opremom za raznovrsne sportske sadržaje. Uz sportske, u centru su smješteni i ugostiteljski sadržaji za korisnike.

Uz navedeni, na području općine djeluje još jedan sportski centar koji pruža usluge najma zemljanog tenis terena, dva malo nogometna terena na umjetnoj travi, organizira i provodi školu tenisa za djecu i odrasle, organizira rekreacijske lige i turnire, te sportske susrete.

Također, u sklopu centra nalaze se i svlačionice sa tuševima, parking za korisnike, te ugostiteljski sadržaji.

Od ostalih sadržaja za sport i rekreaciju, Općina Viškovo postavila je dva fitness parka na otvorenom i to u sklopu dječjeg igrališta u Gornjim Srokima i na parkiralištu Milihovo. Elementi koji se nalaze u sklopu parkova namijenjeni su i primjereni svim dobnim skupinama, a na svakoj spravi se nalaze upute za korištenje.

Fotografije 23 i 24: Fitness park u Gornjim Srokima i na parkiralištu Milihovo

Na području općine djeluje i fitness & wellness centar u Stuparima, a korisnicima nudi kompletan program za održavanje tjelesne kondicije, te različite wellness programe.

Što se tiče sadržaja za najmlađe uzraste, Općina Viškovo izgradila je i uredila 18 dječjih igrališta na području općine koja su opremljena kvalitetnim raznovrsnim spravama i elementima za dječju igru.

Fotografija 25: Dječji park centar Viškovo

S obzirom da na području općine živi određeni broj djece s teškoćama u razvoju, Općina Viškovo prepoznala je potrebu osiguranja društvenih sadržaja i za ovu skupinu djece kako bi se osigurali svi uvjeti i prilagođeni sadržaji za njihov kvalitetan psiho-fizički razvoj, ali i doprinijelo njihovoj inkluziji u društvo. U tu svrhu, Općina Viškovo planira realizaciju projekta uređenja postojećeg, dotrajalog dječjeg igralište Srokov kal koje je smješteno u naselju Sroki, ulica Pešćići.

Projektom se predviđa uklanjanje postojeće igrališne i prateće urbane opreme, te dobava i ugradnja novih sprava i anti-traumatske podloge, s posebnim naglaskom na prilagodbu igrališta djeci s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. S obzirom na potrebu osiguravanja najviših sigurnosnih standarda i stvaranja podne obloge koja omogućava nesmetano kretanje u kolicima i sigurno korištenje sprava, na dijelu igrališta za djecu s invaliditetom postavila bi se lijevana tartanska podloga, dok bi se ostatak površine obradio parkovnom rizlom, što bi rezultiralo podjelom igrališnog prostora u dvije osnovne cjeline, unutar kojih su razmještene sprave za dječju igru.

Razmještaj sprava za igru uvažava propisane sigurnosne zone oko sprava, koje dozvoljavaju nesmetano i sigurno kretanje djece oko igrala. Na predjelu ulaznog dijela na površinu za sprave za djecu s invaliditetom, prema potrebi se planira i izvedba rampe za olakšano kretanje kolicima, koja bi također bila izvedena u tartanu.

Upotpunjavajući prostore namijenjene za razmještaj sprava za igru, projektom je predviđena i manja travnjačka površina, koja bi pružila dodatnu mogućnost za igru i odmor. Dodatno bi se osiguralo šest klupa bez naslona, razmještenih rubno uz površine za igru, te tri koša za otpatke. Radi sigurnosti korisnika i prilagodbe igrališnog prostora djeci s invaliditetom, predviđa se nabava kvalitetne i atestirane parkovne opreme.

Osim navedenih igrališta tijekom 2017. godine planirano je građenje dječjeg igrališta u Kulićima a u tijeku su planske pripreme za još 3 igrališta u drugim naseljima ukupne površine cca 1.000,00 m².

12. KULTURNO POVIJESNA BAŠTINA I RESURSI

12.1. Materijalna baština

Prema podacima Ministarstva kulture, Registar kulturnih dobara, na području općine Viškovo nekoliko je građevina/kulturno-povijesnih cjelina zaštićeno kao nepokretna kulturna baština i to:

✓ **Naselje Brnasi – nepokretno kulturno dobro (kulturno – povijesna cjelina)**

Ruralna cjelina Brnasi-Viškovo nalazi se uz selo Široli, nedaleko Viškova u Kastavštini, a obuhvaća dio zaseočne cjeline Brnasi.

Odlike sačuvanih kućišta unutar ove ruralne cjeline sačuvale su svoj prvobitni izgled unutar prostornih gabarita, dakle kao prizemnice, s apsidnom prigradnjom za ognjište, tzv. tornicom. Okoliš oko kuća s dolcima i suhozidima uspio je zadržati odlike tradicijski kultiviranog krajolika. Današnja ruralna cjelina Brnasi-Viškovo sužava se na kućišta obitelji Širola-Kovačić, Srok-Jandrešić, te kuću Jugo, dok su druga kućišta unutar cjeline u međuvremenu izgubila karakteristike lokalnog tradicijskog graditeljstva.

✓ **Kuća "Srok" – nepokretno kulturno dobro (profana graditeljska baština)**

Kuća Srok nalazi se u zaseoku Brnasi, općine Viškovo, a sastoji se od prizemne stambene zgrade s dvostrešnim krovom pokrivenim kanalicama i od prigradnje s njene sjeverne strane, na koju se nadovezuje apsidno oblikovana prostorija za ognjište takozvana „tornica“.

Tornica je poluskošenog tlocrta, skladno oblikovana prema masi objekta, pokrivena kanalicama, prvobitno s dimnjakom smještenim na sredini krovišta. Nalazi se u neposrednom okolišu kuće Širola-Kovačić, također s tornicom, s kojom zajedno tvori ambijentalnu ruralnu cjelinu, i predstavlja za užu i širu Kastavštinu i Halubje jedan od danas vrlo rijetkih i posljednjih tipičnih primjera bliske prošlosti graditeljske baštine kraja.

✓ **Kuća Širola – Kovačić – nepokretno kulturno dobro (profana graditeljska baština)**

Kuću Širola-Kovačić u Brnasima čine dva povezana stambena i jedan gospodarski objekt, građena kao prostorna cjelina, od kamena, dvostrešnog danas urušenog, krovišta s dijelom očuvanom kanalicom. Na zidu tornice iznad malog prozorskog otvora s kamenim okvirima ugrađena je kamena rustično oblikovana muška glava. Objektom vizualno dominira polukružna prigradnja za ognjište- tornica, s masivnim dimnjakom.

Uz objekt je koncem prigradnja kamena cisterna, a veže građevinski i tematski uz susjednu kuću Srok s kojom čini neposrednu ambijentalnu sredinu. Prema organizaciji prostora i graditeljskim oznakama kuća Širola-Kovačić predstavlja tipičnu stambeno-gospodarsku cjelinu Kastavštine iz 19.st.

✓ **Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova – nepokretno kulturno dobro**

Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova proglašena je kulturnim dobrom memorijalnog karaktera jer je ondje 10. travnja 1880. godine rođen skladatelj, melograf i glazbeni pedagog čiji je značaj za hrvatsku glazbenu kulturu taj da je kao građu za stvaranje novih djela koristio tradicionalno glazbeno stvaralaštvo Istre i Hrvatskog Primorja. Kompozicije su mu većinom pisane za zbarske dionice na instrumentalni način, a prema folklornom tonalitetu, čime je po prvi puta valorizirana istarska ljestvica i narodni aerofonski glazbeni instrumenti kao sopele, mih i dvojnice.

Teorijske rasprave o istarskom tonalitetu kronološki su prethodile skladateljskom radu. Ivan Matetić Ronjgov preminuo je 1960. godine, a njegov rad je vezan uz dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja koje je kao nematerijalna imovina, uvršteno pod zaštitu UNESCO-a.

S ciljem očuvanja i promoviranja kulturnog identiteta i glazbenog stvaralaštva Istre i Hrvatskog Primorja osmišljen je projekt „Interpretacijski centar Ronjgi“ koji obuhvaća uređenje kompleksa uz Rodnu kuću Ivana Matetića Ronjgova. U sklopu projekta će se izgraditi centar za posjetitelje, te će se koristiti i za istraživanje zvuka, a imati će i stalni postav koji će djelomično ostati u spomen domu, a izgraditi će se i popratne građevine i ljetna pozornica.

Za navedeni projekt izrađena je potrebna projektno-tehnička dokumentacija, ishođene su dozvole za gradnju, te je izrađena i studija izvodljivosti.

Tijekom 2016. godine izrađen je izvedbeni projekt prezentacijskog multimedijskog koncepta koji će odrediti načine (istraživanja) i opremu potrebnu za implementaciju 11 atrakcija određenih idejnim rješenjem prezentacijskog multimedijskog koncepta s obzirom da je za pojedine atrakcije potrebno provesti znanstvena istraživanja i to:

- Ča je ča – instalacija za individualno dobivanje informacija
- Aladaj – audio-video interaktivna multimedijaska instalacija
- Tanac – instalacija plesne funkcije
- Šterna – instalacija vizualizacije glazbe
- Mavrica – instalacija sviranja glazbenog instrumenta dlanovima
- Morski šušur – hologram 1 - Adriatic Sea Soundscape
- Jušto – instalacija okus zvuka
- Mot – instalacija sviranja virtualnog instrumenta prstima
- Zvončar – hologram 2 – Traditional noise

Svjedoci prošlosti i bogate graditeljske baštine svakako su i tornice koje predstavljaju tipičan graditeljski element ruralnih naselja na Kvarneru. U gornjim naseljima liburnijskoga kraja, kuća za stanovanje ima konobu, kuhinju s tornicom, jednu ili dvije kamare (sobe) i šufit (tavan). Okućnica, najčešće popločena kamenim pločama, može imati šternu (cisterna za kišnicu), dvor (manja štala za ovce), venjak (ostava za suho granje i lišće). Tornica je polukružna prigradnja uz kuhinju u kojoj se nalazilo ognjišće s napom odnosno dimnjakom.

Fotografija 26: Tornica na području općine Viškovo

Ognjište je središnji prostor kućanstva. Tu se boravilo zimi radi grijanja, a svakodnevno se, radi zajedničkog blagovanja, okupljala obitelj. Ognjište oko ložišta ima prijaklad od kovanog željeza, katkad ukrašen viticama, žarač i drugi pribor za poticanje vatre, trenogi (tronožni podstavci za posude), verugi (željezni lanac na kojem visi neizostavni kotlić za kuhanje palente, zagrijavanje vode ili sl.). Tu su i gradele za pečenje ribe, zemljane zdjele, lonci, čripnje (peke) za pečenje kruha ili krumpira, bukalete (vrčevi) za vino i vodu. Ponekad se u tornici nalazi i peknjica (krušna peć).

U vremenu prije modernizacije i vodovodne mreže ljudi su koristili šterne. Prve javne šterne izgrađene su početkom 19. stoljeća, ukopane su u zemlju i pokrivene posebno postavljenim kamenom. Sva mjesta u Općini Viškovo imaju barem jednu šternu u svom središtu koja je bila izvor života u zajednici. Danas su šterne podsjetnik na prošlost i nekadašnji način života i kao takve potrebno ih je zaštititi kao kulturno-povijesnu baštinu. Stoga se u 2007. godini pristupilo uređenju 28 javnih šterni koje su bile zapuštene, a od toga četiri na području Marčelji, pet u Marinićima, dvije u Mladenićima, osam u Saršonima, četiri u Srokima i pet u Viškovu. Najstarijom se smatra šterna u naselju Saršoni, izgrađena 1857. godine.

12.2. Nematerijalna kulturna baština

U pogledu kulturne baštine, Općina Viškovo može se podičiti bogatstvom nematerijalne kulturne baštine od koje posebice treba izdvojiti čakavsku jezičnu baštinu. Upravo su **„Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“** i **„Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“** dva istaknuta i iznimno značajna primjerka nematerijalne kulturne baštine koja su uvrštena na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine ustanovljenu Konvencijom o zaštiti nematerijalne kulturne baštine u 2003. godini.

Zasluge da je čakavska jezična baština itekako živa, svakako pripadaju narodu Halubja koje je sačuvalo najdulje svoje stare običaje i domaće čakavsko narječje. Njeguje se dijalekt, identitet, nekadašnje navade i užanci (običaji) – ono što čini etnos i razlikuje ga od drugih. Halubje je dom jedinstvenog narodnog običaja – zvončara, sačuvanog do današnjih dana. Vezani za stočarske krajeve, što pokazuje i njihova oprema, prvobitna njihova zadaća bila je tjeranje zlih duhova zime i poticanje novog proljetnog ciklusa.

Fotografija 27: Halubajski zvončari

Ogrnuti su ovčjim kožama i velikim zvonom na donjem dijelu leđa. Na glavi imaju posebno stilizirane maske - čudne životinjske glave s crvenim isplaženim jezikom i rogovima. Odjeveni su u bijele hlače i mornarske majice kratkih rukava. U rukama imaju baltu ili bačuku -stilizirani buzdovan. U vrijeme poklada, bez obzira na vremenske prilike, obilaze u velikoj grupi sela svoga zavičaja prema davno utvrđenom rasporedu.

Halubajski zvončari najbolji su čuvari folklornih tradicija, svog zavičajnog identiteta Halubja i Kastavštine. Tijekom 2007. godine, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Halubajske zvončare proglasilo je kulturnim nematerijalnim dobrom od značaja za Republiku Hrvatsku, te su upisani i u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

S ciljem očuvanja i promoviranja Halubajskih zvončara kao dijela kulturnog identiteta područja općine Viškovo osmišljen je projekt pod nazivom „Zavičajna kuća zvončara“ koji je zamišljen kao multimedijalni muzej u kojim će biti prezentirani sami Halubajski zvončari, ali i zvončari i pusni običaji općenito, kao i običaji ovoga kraja. U sklopu projekta planirani su i prostori i aktivnosti vezane uz izradu maski – radionice za djecu, prostor restorana – konobe, prostori udruge Halubajski zvončari, te polivalentni prostori za konferencije, izložbe i slično, ukupne neto površine cca 1.300 m². Vanjski prostori planirani su na način da obuhvate i izložbeni prostor.

Za potrebe realizacije projekta, Općina Viškovo otkupila je zemljište na kojemu se planira izgradnja zavičajne kuće, izrađen je glavni projekt te je građevinska dozvola u postupku ishoda. Također, Općina Viškovo pristupila je izradi idejnog rješenja multimedijalnog prezentacijskog koncepta, a koncem 2016. godine biti će pokrenut postupak nabave za izradu izvedbenog projekta multimedijalnog prezentacijskog koncepta.

12.3. Ustanove u kulturi

U pogledu kulturnih ustanova, na području općine Viškovo djeluje nekoliko navedenih :

✓ **Narodna knjižnica i čitaonica „Halubajska zora“**

U listu Naša sloga od 26.05.1904. zabilježeno je osnivanje čitaonice Halubajska zora koja je u početku bila smještena u privatnim prostorima. Prvi svjetski rat ugasio je rad Čitaonice, ali je između dva rata ponovo obnovljena. Među malobrojnim sačuvanim dokumentima o radu Čitaonice nalaze se i: Popis društava Kastavštine iz 1929. godine, kada mijenja naziv, u dokumentu iz 1931. godine Spisak čitaonica i prosvjetnih udruženja u području Sreskog načelstva u Kastvu, spominje se naziv Narodna čitaonica "Halubljan" Sveti Matej, pa je očito da je Čitaonica pod utjecajem jugoslavenskog režima izgubila hrvatski predznak u nazivu, a na popisu iz 1933. godine u nazivu Narodna knjižnica i čitaonica "Halubljan" ističe se i knjižnična djelatnost.

Fotografije 28 i 29: Unutrašnjost narodne knjižnice i čitaonice, ogranak Marinići

Drugi svjetski rat ugasio je njen rad. Nakon 50 godina Povjerenstvo Matice hrvatske Viškovo obnavlja rad knjižnice koja pod nazivom Knjižnica "Halubajska zora" tada broji fond od 821 knjige, a svečano je otvorena 17. svibnja 1992. u nazočnosti akademika Nedjeljka Fabrija, te brojnih čakavskih pjesnika i uzvanika.

Središnja knjižnica Marinići od 2003. godine smještena je u prizemlju Doma Marinići, Marinići 9. Prostor površine 180 m² podijeljen je u nekoliko funkcionalnih cjelina: središnji informativno-posudbeni punkt, prostor za smještaj građe za odrasle korisnike, odjeljak za djecu i mlade s kutkom za predškolsku djecu, čitaonica novina i časopisa i prostor za studijski rad. Središnja knjižnica obogaćena je 2008. za prostor čitaonice kao zasebnog prostora, a 2009. i za novu knjižničnu uslugu – knjigomat.

U prosincu 2015. godine Ogranak Viškovo premješten je u novouređeni prostor na adresi Viškovo 15 u prizemlju zdravstvene stanice u Viškovu.

Danas je Knjižnica osim svoje redovne djelatnosti, mala oaza kulturnih zbivanja u kojoj se kontinuirano održavaju raznovrsne radionice, predstavljanja knjiga, izložbe, te kazališne predstave. Koncem mjeseca lipnja 2016. godine knjižnica je u svom fondu brojala 46.975 svezaka knjižnične građe.

✓ Ustanova „Ivan Matetić Ronjgov“

Ustanova Ivan Matetić Ronjgov osnovana je 1994. godine na području općine Viškovo s ciljem valoriziranja, čuvanja i promicanja autohtonog glazbenog i drugih izričaja Hrvatskog primorja, Istre i otoka, a posebno stvaralaštva Ivana Matetića Ronjgova.

Fotografija 30: Unutrašnjost ustanove I.M.Ronjgov

Program i aktivnosti Ustanove "Ivan Matetić Ronjgov" obuhvaćaju nekoliko segmenata kulturnih djelatnosti:

- GLAZBENO-SCENSKA – organizacija koncerata, glazbeno-scenskih tribina, aktivnosti glazbenih sekcija
- MUZEJSKA - Spomen Dom "Ivan Matetić Ronjgov" je muzejsko-memorijalnog karaktera (posjeti Spomen domu i stalna izložba rukopisne ostavštine Ivana Matetića Ronjgova)
- IZLOŽBENO-GALERIJSKA – organizacija likovnih izložbi
- IZDAVAČKA - Izdavanje zbornika književnih i glazbenih edicija
- BIBLIOTEČNA - Stručna literatura, izdanja Ustanove
- ZAŠTITA BAŠTINE - Prikupljanje i pohrana glazbene i folklorne baštine
- MANIFESTACIJSKA – organizacija manifestacija: Matetićeve dani, Mantinjada pul Ronjgi, Večeri pul Matetićevega ognjišća, Proljeće u Ronjgima, Kanat pul Ronjgi itd.
- ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKA - Održavanje znanstvenih skupova – pogovora

Spomen dom u Ronjgima – Ustanova "Ivan Matetić Ronjgov" pruža mogućnost upoznavanja sa životom Ivana Matetića Ronjgova kroz izloženu zbirku i glazbene zapise. Međutim, prostorija koja služi kao izložbeni prostor prilično je skućena i neadekvatna za veće grupe posjetitelja. Prostor, pa tako ni sadržaj ne pruža nikakvu mogućnost interakcije niti stvaranja doživljaja života Ivana Matetića Ronjgova već na pasivan način izlaže pojedine segmente njegova stvaranja. Stoga je osmišljen projekt razvoja postojećeg spomen doma u suvremeni interpretacijski centar čija je osnovna svrha komuniciranje značaja određenog nasljeđa. Projektom je predviđena izgradnja zgrade prezentacijskog postava, nove vanjske ljetne pozornice, uređenje okoliša Spomen doma Ronjgi, nadstrešnice, rekonstrukciju postojećeg sanitarnog čvora, na k.č. 3450 k.o. Marčelji, ali i izgradnja turističke info točke. Za navedeni projekt ishođene su sve potrebne dozvole za gradnju, te su izrađeni projekti za gradnju zgrade i stalni postav.

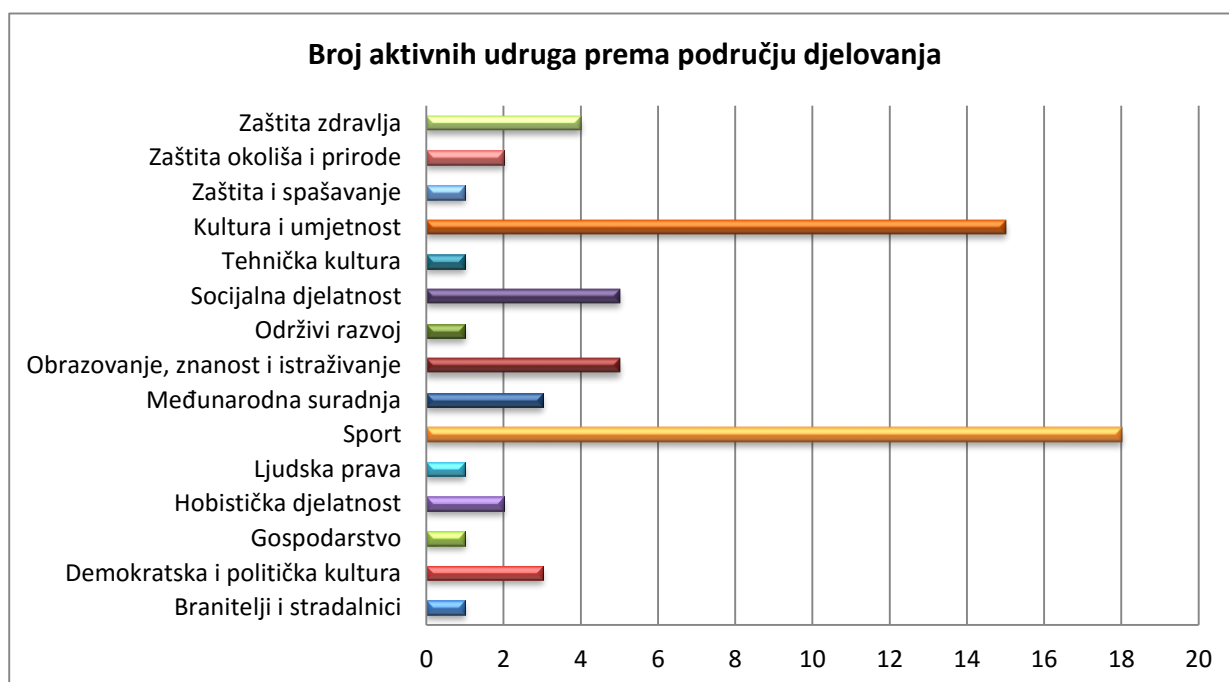
S obzirom da su interpretacijski centri edukativno-zabavnog karaktera i pomažu u osvještavanju, shvaćanju i učenju povijesnog nasljeđa i određene tematike koji posljednjih godina dobivaju sve veći značaj i ulogu u edukativnim programima, realizacijom ovoga projekta planira se doprinijeti jačanju povijesnog značaja i vrijednosti Ivana Matetića Ronjgova.

13. CIVILNO DRUŠTVO

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) definirao je organizacije civilnog društva kao "organizacijske strukture čiji članovi imaju ciljeve i odgovornosti od općeg interesa, te koji djeluju kao posrednici između javnih vlasti i građana". Prema EGSO-u, takvo shvaćanje organizacija civilnoga društva uključuje cijeli niz organizacija: socijalne partnere; organizacije koje okupljaju pojedince oko zajedničkih interesa, poput organizacija koje se bave zaštitom okoliša, ljudskih prava, prava potrošača, obrazovnih organizacija i dr.; organizacije utemeljene u zajednici, poput organizacija za mlade, organizacija za zaštitu i promicanje obitelji i drugih organizacija čiji članovi sudjeluju u životu lokalne zajednice; vjerske zajednice (*Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. – 2016.*)

Pravni ustroj organizacija civilnog društva u Republici Hrvatskoj primarno se odnosi na udruge osnovane temeljem Zakona o udrugama, te zaklade i fundacije osnovane temeljem Zakona o zakladama i fondacijama. Organizacije civilnoga društva imaju višestruku ulogu u razvoju svake lokalne zajednice i trebaju ravnopravno sudjelovati u izgradnji demokratskog, otvorenog, uključivog, bogatog i socijalno pravednog, održivog i ekološki osviještenog društva, te biti veza između građana i javnog sektora.

Prema podacima Ministarstva uprave, Registar udruga, na području općine Viškovo ukupno je registrirano 109 udruga civilnog društva od kojih su aktivne 63 udruge.

Grafikon 10: Broj aktivnih udruga na području općine Viškovo prema području djelovanja

Kako je razvidno iz prethodnog grafikona, najveći broj udruga civilnog društva registriran je u području sporta koje okupljaju velik broj djece, te u području kulture i umjetnosti.

Udruge civilnog društva na području općine posljednja dva desetljeća profiliraju se kao akteri i podupiratelji uvođenja pozitivnih društvenih promjena. Na ovaj način, civilno društvo se ukorjenjuje zajednici i što je izuzetno važno, razvija se "odozdo" uz sudjelovanje građana. Primjenom načela slobode udruživanja, te zagovaranjem interesa ciljanih skupina stanovništva, udruge se razvijaju kao dio nove kulture aktivnog građanstva i predstavljaju ključne čimbenike u obrani građanskih prava, demokratizaciji društva, promicanju tolerancije i nenasilja, zagovaranju rodne jednakosti, aktualizaciji problema položaja žena u društvu i pomaganju marginalnim skupinama.

Unatoč njihovoj pozitivnoj ulozi u društvu i aktivnostima koje provode, glavna obilježja udruga civilnog društva s područja općine reflektiraju stanje većine udruga u Republici Hrvatskoj, a to je još uvijek nedovoljna razvijenost i samostalnost u djelovanju o čemu u konačnici ovisi i kvaliteta njihova djelovanja. Navedeno se ponajprije odnosi na nedovoljno razvijene operativne kapacitete ali i financijsku „ovisnost“ o općinskom proračunu. S druge strane, udruge su relativno slabo umrežene čime se umanjuju njihovi razvojni potencijali. Ulaskom Republike Hrvatske u EU udrugama s područja općine Viškovo otvorio se novi prostor za djelovanje i to upravo kroz suradnju i umrežavanje sa udrugama na međunarodnoj razini, što implicira i potencijalna financijska sredstva za realizaciju vlastitih projekata, neovisno o općinskom proračunu. Iako Općina Viškovo kontinuirano svake godine financira projekte udruga civilnog društva koje djeluju na području općine putem javnih natječaja za financiranje programa/projekata javnih potreba od interesa za opće dobro, te se na godišnjoj razini financira između 70-100 programa/projekata u okviru planiranih sredstava u općinskom proračunu, nedvojbeno postoji prostor i mogućnosti za jačanje financijske samostalnosti udruga koje će omogućiti njihov daljnji razvoj i utjecaj na društvo u cjelini.

Sukladno navedenom, u okviru ovoga strateškog dokumenta, posebna pozornost će se usmjeriti na definiranje onih razvojnih mjera koje će odgovoriti na aktualno stanje i potrebe u civilnom društvu na području općine.

14. UPRAVLJANJE RAZVOJEM

S aspekta Općine Viškovo kao jedinice lokalne samouprave, učinkovito i održivo upravljanje razvojem područja općine uključuje ne samo planiranje s ekonomskog i društvenog aspekta, nego i prostornog i strateškog, pri tome uvažavajući pozitivne zakonske propise, regionalne i nacionalne strateške politike, ali i promjenjive okolnosti u okruženju. Ulaskom u Europsku uniju, jedinicama lokalne i regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj postali su dostupni brojni europski fondovi i programi za financiranje projekata iz različitih strateških područja ali i različiti mehanizmi kako bi se smanjile društvene i ekonomske nejednakosti s kojima se Europa suočava, te pravovremeno i kvalitetno odgovorilo na glavne izazove i probleme.

Jedan od navedenih mehanizama je i ITU mehanizam (Integrirana teritorijalna ulaganja) Europske unije za razdoblje 2014.-2020. godine koji je uveden s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja, a sastoji se od skupa aktivnosti koje se u gradovima mogu financirati iz tri različita fonda - Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda te Europskog socijalnog fonda.

U rujnu 2015. godine, odlukom Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije ustrojena je Urbana aglomeracija Rijeka, kao urbano područje koje čini 10 jedinica lokalne samouprave. S obzirom na svoj geostrateški položaj i blizinu Grada Rijeke, Općina Viškovo prepoznala je svoju razvojnu priliku u okviru ove aglomeracije, te uz Grad Rijeku kao središte, Grad Kastav, Grad Kraljevicu, Grad Opatiju, Općinu Čavle, Općinu Klana, Općinu Kostrena, Općinu Lovran, te Općinu Mošćenička Draga ušla u sastav Urbane aglomeracije Rijeka.

Fotografija 31: Prikaz obuhvata UA Rijeka

Od formiranja UA Rijeka, provedene su brojne aktivnosti u kojima je vrlo aktivno sudjelovala i Općina Viškovo, a koje su uključivale i izradu Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka u svrhu prijave na natječaj nadležnog Ministarstva za financiranje strategija urbanih aglomeracija. Tijekom mjeseca svibnja 2016. godine UA Rijeka predala je prijavu Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije na Poziv za odabir ITU područja u Republici Hrvatskoj koja je uključivala i Nacrt Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016. – 2020. (8. verzija).

Odlukom Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Urbana aglomeracija Rijeka odabrana je kao korisnik mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja do 2020. godine (s provedbom do 2023.). Time je UA Rijeka omogućen pristup i korištenja dijela od 345 milijuna eura koliko je namijenjeno svim urbanim područjima u Republici Hrvatskoj.

Provedba ovog mehanizma i članstvo u Urbanoj aglomeraciji Rijeka od iznimnog je značaja za Općinu Viškovo, kojoj se na ovaj način otvara mogućnost financiranja brojnih projekata kako iz gospodarstva, tako i projekata koji su usmjereni ka povećanju kvalitete života na području općine.

II. STRATEŠKA PLATFORMA RAZVOJA OPĆINE VIŠKOVO

1. SWOT ANALIZA

Svaki plan i program koji uključuje razvojnu komponentu, odnosno analizira problematiku i definira ciljeve razvoja, sadrži u svom programskom dijelu SWOT analizu.

SWOT je akronim nastao od engleskih riječi:

- **Strengths** - snage
- **Weaknesses** - slabosti
- **Opportunities** - mogućnosti
- **Threats** - prijetnje

SWOT analiza je analitički okvir za dobivanje relevantnih informacija o Općini Viškovo i o okolini u kojoj djeluje sada i u budućnosti. Svrha analize je utvrđivanje mogućnosti i prijetnji u okolini i vlastitih snaga i slabosti. Temelji se na pretpostavci da se najveći uspjeh postigne maksimiziranjem vlastitih snaga i prilika u okolini uz istodobno minimiziranje prijetnji i slabosti.

Snage i slabosti označavaju više ili manje stabilna unutarnja svojstva na koja subjekti mogu direktno utjecati poduzimanjem određenih mjera. Mogućnosti i prijetnje upućuju na vanjske, više-manje dinamične strukture, na čije stanje i intenzitet subjekti nemaju izravan utjecaj poduzimanjem adekvatnih mjera.

U nastavku slijedi SWOT analiza izrađena za infrastrukturu i upravljanje razvojem područja općine, sektor zaštite okoliša, sektor gospodarstva, te društveni sektor na području općine Viškovo.

SWOT analiza infrastrukture i upravljanja razvojem na području općine Viškovo:

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povoljan geostrateški položaj općine ▪ Kontinuiran gospodarski i društveni razvoj područja općine ▪ Blizina Grada Rijeke i državnih granica sa Republikom Slovenijom i Italijom ▪ Izrađen Prostorni plan uređenja općine ▪ Izrađena prostorno planska dokumentacija nižeg reda ▪ Izrađen geografsko informacijski sustav općine ▪ Članstvo u Urbanoj aglomeraciji Rijeka ▪ Razvijena mreža državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta ▪ Izgradnja „viškovske“ obilaznice ▪ 84,72 km nerazvrstanih cesta na području općine ▪ Kontinuirana ulaganja u održavanje cestovne infrastrukture i objekata ▪ Zadovoljavajući broj parkirališnih površina ▪ Omogućen javni autobusni prijevoz putnika ▪ Dobra prometna povezanost linijama autobusnog prijevoza unutar područja općine i sa Gradom Rijeka ▪ Priprema projekta izgradnje sustava javnih bicikala na području općine ▪ Djelomično izgrađen sustav vodoopskrbe ▪ 140 mil. kuna proračunskih sredstava u izgradnju sustava vodoopskrbe ▪ Visok postotak priključenosti na sustav vodoopskrbe ▪ Kontinuirana ulaganja u izradu projektne dokumentacije za dogradnju vodoopskrbnog sustava u područjima gdje ista nije izgrađena ▪ Izgrađen sustav odvodnje oborinskih voda sa cestovne infrastrukture i javnih površina ▪ Izgrađena plinska mreža u duljini od 30 km ▪ Kontinuiran rast broja kućanstava i gospodarskih objekata na plinsku mrežu ▪ Iskustvo u realizaciji projekata izgradnje komunalne i prometne infrastrukture ▪ Realizacija projekta proširenja postojećeg groblja u Viškovu ▪ Projekt izgradnje novog groblja ▪ Aktivna vijeća nacionalnih manjina ▪ Kontinuirana ulaganja u poboljšanje rada javne uprave ▪ Kvalitetni i dostatni ljudski resursi u javnoj upravi ▪ Visoka razina transparentnosti rada Općinske uprave - istraživanje u okviru LOTUS projekta 2014 i Instituta za javne financije
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dotrajalost i oštećenost kolnika na pojedinim dionicama nerazvrstanih cesta ▪ Nedostatna širina pojedinih nerazvrstanih cesta za dvosmjerni promet

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzivno prometno opterećenje ▪ Nekvalitetna oborinska odvodnja uz nerazvrstane ceste ▪ Nedovoljno izgrađena infrastruktura za pješake (nogostupi) na županijskim cestama ▪ Nedovoljno izgrađen sustav vodoopskrbe na području općine ▪ Neadekvatno tehnički izvedeni pojedini priključci na sustav vodoopskrbe ▪ Nedovoljna izgrađenost sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ▪ Korištenje septičkih/sabirnih taložnica ▪ Potencijalna lokalna točkasta onečišćenja podzemlja ▪ Neadekvatna rasvjeta tijela na pojedinim dijelovima u sustavu javne rasvjete ▪ Nedovoljna izgrađenost plinske mreže na području općine ▪ Neadekvatna odvodnja oborinskih voda pojedinih objekata ▪ Nedovoljni kapaciteti groblja ▪ Nedovoljna uključenost građana u procese odlučivanja
MOGUĆNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ubrzana realizacija projekata i financiranje u okviru UA Rijeka ▪ Korištenje financijskih sredstava iz EU fondova za realizaciju infrastrukturnih projekata ▪ Jačanje djelovanja Općinske uprave kao javnog servisa građana
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja plinske mreže na području općine u nadležnosti koncesionara ▪ Dugotrajna procedura izrade projektno-tehničke dokumentacije i ishođenja suglasnosti i dozvola za infrastrukturne projekte ▪ Globalne klimatske promjene

SWOT analiza sektora zaštite okoliša na području općine Viškovo:

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuirana i kvalitetna opskrba električnom energijom na području Općine ▪ Izgrađen sustav javne rasvjete na cjelokupnom području Općine ▪ Organizirano prikupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada na području općine ▪ Odvozom otpada obuhvaćena sva naselja ▪ Primjena politika cirkularne ekonomije ▪ Selektiranje otpada prema vrstama (komunalni miješani otpad, plastika, papir, staklo i glomazni otpad) ▪ Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina ▪ Komunalno društvo Viškovo
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neadekvatna rasvjetna tijela na pojedinim dijelovima sustava javne rasvjete ▪ Lokalne pojave svjetlosnog zagađenja ▪ Nedovoljan broj spremnika za razvrstavanje posebnih vrsta otpada ▪ Crna jama „Sovjak“ ▪ Postupanje s otpadom ovisi o nadležnom komunalnom društvu ▪ Pojava manjih divljih odlagališta otpada ▪ Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije u javnom, gospodarskom i civilnom sektoru ▪ Nedovoljno informirano i educirano stanovništvo o primjeni mjera energetske učinkovitosti i mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije ▪ Nedovoljno razvijena svijest lokalnog stanovništva o održivom razvoju i odgovornom postupanju prema okolišu ▪ Nedovoljno sudjelovanje lokalnog stanovništva u pitanjima iz područja zaštite okoliša
MOGUĆNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jača primjena mjera energetske učinkovitosti kod gospodarskih subjekata i u civilnom sektoru ▪ Razvoj infrastrukture i jače korištenje obnovljivih izvora energije ▪ Pojačano sudjelovanje javnosti u donošenju odluka iz područja zaštite okoliša ▪ Korištenje financijskih sredstava iz EU fondova za realizaciju infrastrukturnih projekata ▪ Jačanje sustava cirkularne ekonomije i sličnih politika gospodarenja otpadom i okolišem
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prekomjerno trošenje resursa ▪ Dugotrajna procedura izrade projektno-tehničke dokumentacije i ishođenja suglasnosti i dozvola za infrastrukturne projekte

SWOT analiza gospodarskog sektora na području općine Viškovo:

<p>SNAGE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gospodarski razvijeno područje ▪ Mlado i obrazovano stanovništvo ▪ Iznadprosječan broj visokoobrazovanog stanovništva ▪ Indeks razvijenosti 124,27% - IV. skupina ▪ Kontinuiran i intenzivan rast sektora MSP i obrtništva ▪ 748 registriranih gospodarskih subjekata na području općine ▪ 297 registriranih aktivnih obrta ▪ Dvije radne zone na području općine ▪ Izrađen UPU radne zone Marinići ▪ Izrađen UPU Marišćina ▪ Radna zona Marinići u funkciji ▪ Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju energetske, komunalne, prometne i komunikacijske infrastrukture u Radnoj zoni Marinići ▪ Izrađena projektna dokumentacija za infrastrukturu i formiranje platoa u Radnoj zoni Marišćina ▪ Potpisan sporazum o povezivanju poslovne zone Kunfin (Općina Klana) i Radne zone Marišćina ▪ Priprema projekta izgradnje Eko-inovacijskog centra u Radnoj zoni Marišćina ▪ Institucionalna potpora razvoju gospodarstva na lokalnoj razini - poticajne mjere i olakšice za poduzetnike/obrtnike i potencijalne ulagače ▪ Naselja Marčelji, Marinići, Viškovo turistički razred „C“ ▪ Kontinuiran rast broja turističkih dolazaka i noćenja ▪ Značajni kulturni resursi za razvoj turističke ponude ▪ Vrijedni elementi graditeljstva - tornice i šterne ▪ Šetnice i pješačke staze (Plešivac, Lončeva griža, Milohni) ▪ BikeRijeka - biciklističke staze Rijeke i prstena ▪ Definirana sportsko - rekreacijska zona Ronjgi sa planiranim sadržajima ▪ Turistička signalizacija ▪ Razvijena mreža ugostiteljskih objekata ▪ Autohtona gastronomska ponuda ▪ Prepoznatljive kulturno - turističke manifestacije i događanja (Pust, Majevisa, Šterne - izvor života, Kanat Pul Ronjgi, Matetićevo dani, Kastav Blues Festival, Advent u Viškovo) ▪ Njegovanje tradicijskih običaja i vrijednosti ▪ Institucionalna potpora razvoju turizma na području općine - aktivna Turistička zajednica Općine Viškovo
<p>SLABOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niska razina obrazovanja nezaposlenih osoba ▪ Nedovoljno razvijena proizvodnja proizvoda s visoko dodanom vrijednošću ▪ Nedovoljan broj novootvorenih radnih mjesta ▪ Nedovoljno razvijena znanja i vještine poduzetnika i obrtnika ▪ Nedovoljna primjena novih tehnologija ▪ Nedovoljna informiranost i educiranost poduzetnika i obrtnika za korištenje EU fondova ▪ Nedovoljna konkurentnost poduzetnika i obrtnika na tržištu

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedovoljna iskorištenost prirodnih, kulturno-povijesnih i tradicijskih resursa za razvoj diferencirane turističke ponude ▪ Nedovoljno izgrađena cjelokupna javna turistička infrastruktura (šetnice, biciklističke staze, vidikovci i sl.) ▪ Nedovoljan broj smještajnih kapaciteta na području općine ▪ Neizgrađenost hotela/motela/hostela i ostalih oblika smještajnih kapaciteta ▪ Nizak udio turističkih noćenja domaćih turista ▪ Nedovoljan broj turističke signalizacije na području Općine ▪ Nedovoljan broj turističko interpretativnih sadržaja ▪ Nedovoljna ulaganja u marketing i promidžbu u turizmu
MOGUĆNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj novih turističkih proizvoda (kulturni turizam, gastronomski turizam, sportsko - rekreacijski turizam) ▪ Turističko brendiranje Općine ▪ Korištenje europskih fondova i programa za financiranje razvojnih projekata iz područja gospodarstva
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepovoljna poduzetnička klima za investitore ▪ Administrativne barijere prilikom ulaganja u razvoj poduzetništva ▪ Financijska preopterećenost porezima, doprinosima, te raznim nametima ▪ Jačanje trenda odljeva visokostručne radne snage ▪ Siva ekonomija ▪ Tradicionalni sektori suočeni s jakom konkurencijom proizvođača iz EU ▪ Učestale promjene zakonskih propisa ▪ Spora realizacija poduzetničkih kreditnih linija

SWOT analiza društvenog sektora na području općine Viškovo:

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objekti društvene namjene ▪ Projekti rekonstrukcije doma Marinići, Općinske zgrade, doma Hrvatskih branitelja, objekta Delavske katedre ▪ Kontinuiran rast broja djece na području općine ▪ Provedba programa predškolskog odgoja i obrazovanja ▪ 5 dječjih vrtića na području općine ▪ Provedba redovnih i posebnih programa u dječjim vrtićima ▪ Financiranje programa predškolskog odgoja i obrazovanja iz općinskog proračuna ▪ OŠ Sveti Matej - najveća škola u PGŽ (911 učenika) ▪ Dobra opremljenost osnovne škole ▪ Provedba programa za učenik s posebnim odgojno obrazovnim potrebama ▪ Pomoćnici u nastavi (4) ▪ Organiziran javni autobusni prijevoz učenika ▪ Projekt izgradnje nove škole u naselju Marinići ▪ Narodna knjižnica i čitaonica ▪ Projekt izgradnje Centra primjenjene znanosti ▪ Zadovoljavajuća razina zdravstvenih usluga na području općine ▪ Centar za javno zdravstvo Viškovo ▪ Centar primarne zdravstvene zaštite Pehlin - Marinići ▪ 4 ordinacije opće/obiteljske medicine ▪ 1 specijalistička ordinacija obiteljske medicine
--------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 ordinacija dentalne medicine ▪ 3 ljekarne ▪ Usluge privatne zdravstvene njege bolesnika ▪ Posudionica ortopedskih i medicinskih pomagala ▪ 2 ustanove za skrb starijih i nemoćnih osoba ▪ Projekt formiranja klubova za umirovljenike ▪ Raznovrsni sportsko-rekreacijski sadržaji i usluge ▪ Zadovoljavajući broj sportskih terena i igrališta (3 boćališta, tereni i objekti NK Halubjan) ▪ Velik broj djece uključen u rad NK Halubjan ▪ 18 dječjih igrališta ▪ Projekt izgradnje dječjeg igrališta za djecu s posebnim potrebama ▪ Značajan broj aktivnih udruga civilnog društva ▪ Kvalitetni ljudski resursi u udrugama ▪ Financijska potpora Općine udrugama civilnog društva
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prekapacitiranost postojeće osnovne škole ▪ Nedovoljno razvijen sustav izvaninstitucionalnih socijalnih usluga ▪ Nedovoljna informiranost lokalnog stanovništva o mogućnostima cjeloživotnog obrazovanja ▪ Nedovoljno razvijena svijest o potrebi cjeloživotnog obrazovanja ▪ Nedovoljan broj društvenih sadržaja za djecu i mlade ▪ Nedovoljno izgrađena infrastruktura za sportsko-rekreacijske aktivnosti ▪ Nedovoljno iskorišten potencijal velikog broja udruga ▪ Nedovoljno razvijeni kapaciteti rada udruga ▪ Nedovoljna umreženost i suradnja između udruga ▪ Nedovoljna informiranost udruga o mogućnostima korištenja fondova EU i nacionalnih programa
MOGUĆNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijeđenje sustava odgoja i obrazovanja ▪ Unaprijeđenje ljudskih potencijala poticanjem cjeloživotnog obrazovanja stanovništva ▪ Jače aktiviranje udruga u svim područjima djelovanja ▪ Razvoj socijalnog poduzetništva
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nekvalitetno riješen sustav financiranja obrazovnih procesa ▪ Nerazumijevanje zajednice za aktivnosti, metode i rezultate koje žele ostvariti udruge civilnog društva ▪ Nedovoljno pravna reguliranost volonterskog rada

2. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE VIŠKOVO

Vizija se pojavljuje kao polazište i odredište u procesu strateškog planiranja i u implementaciji strateškog razvojnog programa. Smjer i putokaz kojim putem treba krenuti, da bi se u definiranom vremenskom razdoblju stiglo na odredište. Vizija razvoja Općine Viškovo je definirana interaktivnim pristupom, s nastojanjem da se što realnije projicira buduće stanje koje se planira ostvariti do 2020. godine:

Područje općine Viškovo je dinamičan prostor u kojemu se isprepliću i sinergijski koriste tradicionalne i suvremene vrijednosti i obilježja, te urbani i ruralni elementi.

Gospodarski i turistički razvijeno i prepoznatljivo odredište, sa socijalno osjetljivom i aktivnom zajednicom i visokim standardom kvalitete života, prati europske trendove razvoja i omogućava osobni i profesionalni rast i razvoj svakom svom građaninu.

3. STRATEŠKI RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Iz vizije razvoja općine Viškovo mogu se tumačiti osnovne smjernice razvoja općine koja želi imati snažan gospodarski sektor, razvijen i prepoznatljiv sektor turizma, a sve to unutar okvira koji će osigurati da općina bude prepoznatljiva po visokom društvenom standardu i primjeni ekoloških načela u razvoju. Ciljevi su temeljna pretpostavka za ostvarenje vizije razvoja općine Viškovo. U tu svrhu, definirana su četiri strateška razvojna cilja, s pripadajućim prioritetima i mjerama:

RAZVOJNI CILJ 1

UČINKOVITO UPRAVLJANJE I RAZVOJ PROSTORA OPĆINE

RAZVOJNI CILJ 2

ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA

RAZVOJNI CILJ 3

ODRŽIV I KONKURENTAN GOSPODARSKI SEKTOR

RAZVOJNI CILJ 4

RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE I RAST STANDARDA KVALITETE ŽIVOTA

Razvojni ciljevi ključni su za ostvarenje vizije razvoja Općine Viškovo. Ciljevi opisuju namjeravane ishode, te su jasno formulirani, međusobno usklađeni, te društveno i okolišno prihvatljivi. Razvojni ciljevi Općine Viškovo za razdoblje od 2015. do 2020. godine definirani su uzimajući u obzir glavne odrednice suvremenog strateškog planiranja razvoja:

- Postojeće stanje opisano u socio-ekonomskoj analizi
- Snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje identificirane SWOT analizom
- Postojeće lokalne resurse i razvojne potencijale
- Operativne kapacitete za provedbu

Razvojni cilj 1. Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine

Specifičnost općine Viškovo kao prostorno razvojne cjeline svakako je intenzivan demografski i gospodarski razvoj posljednjih godina, a koji podrazumijeva i ekspanziju stambene i poslovne izgradnje. Stoga je u kontekstu razvitka prostora općine posebice potrebno obratiti pozornost na ujednačen razvoj svih dijelova općine, kako u pogledu planiranja razvoja, tako i opremljenosti komunalnom, prometnom, energetsom i telekomunikacijskom infrastrukturom, poštujući pri tome načela održivog razvoja. Značaj opskrbe pitkom vodom, kao i kvalitete i funkcionalnosti sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koji su usklađeni s postojećim i predviđenim demografskim i gospodarskim razvojem i suvremenim životnim navikama predstavljaju prioritetna područja djelovanja u općini Viškovo. Važan preduvjet kvalitetnog života na području općine Viškovo jest i suvremena prometna infrastruktura koja je značajna i s aspekta gospodarskog razvoja područja općine. Stoga, komunalna, prometna i energetska infrastrukturna mreža mora pratiti potrebe sveukupnog razvoja općine Viškovo i to u skladu s najvišim okolišnim standardima. Krajnji cilj Općine Viškovo je uredan, organiziran, racionalan i funkcionalan prostor koji osigurava preduvjete nesmetanog razvoja svih cjelina, istodobno štiteći postojeću arhitekturu i vrijednosti, a pri tome uvažavajući i načela održivog razvoja.

Jedan od aspekata učinkovitog upravljanja podrazumijeva i modernu javnu upravu koja u obavljanju svojih javnih funkcija služi građanima. Iako Općina Viškovo pripada kategoriji transparentnih općina u Republici Hrvatskoj, građani i gospodarski subjekti očekuju da se proračunskim financiranjem osigura pružanje javnih usluga po mjeri poreznih obveznika, što je bit funkcioniranja moderne javne uprave. Da bi se navedeno i ostvarilo potrebna su kontinuirana ulaganja u materijalne, ljudske i tehnološke kapacitete Općinske uprave koji će biti platforma za razvoj i pružanje javnih usluga u skladu sa suvremenim trendovima. Također, moderna javna uprava koja uvažava potrebe i interese svih dionika lokalne zajednice, nije moguća ukoliko se svi subjekti aktivno ne uključe u procese odlučivanja i konsenzusom planiraju i djeluju za dobrobit cjelokupne lokalne zajednice.

Prioritet 1.1. Planiranje u funkciji urbanog razvoja

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.1. Planiranje u funkciji urbanog razvoja
MJERA	1.1.1. Prostorno, urbanističko i strateško planiranje
CILJ MJERE	Racionalno i održivo korištenje prostora
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dovršetak geodetsko-katastarske izmjere zemljišta i obnova zemljišnih knjiga ▪ Izrada dokumenata prostorno planskog uređenja svih razina ▪ Razvoj geografsko informacijskog sustava i sustava praćenja stanja u prostoru ▪ Izrada sektorskih strategija i programa (poduzetništva, kulturnog turizma i sl.) ▪ Očuvanje postojećih vrijednih prostora općine, ambijentalnih osobitosti i tradicijskih obilježja ▪ Izgradnja poslovno – stambenih cjelina i objekata u skladu sa prostorno – planskom dokumentacijom
REZULTAT	Unaprijeđen sustav planiranja i provedbe prostornog razvoja općine; uspostavljen organizirani sustav evidencije o prostoru i infrastrukturi na području općine; definirani strateški pravci razvoja Općine za srednjoročno razdoblje
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Zavod za prostorno uređenje Primorsko goranske županije, Geodetski zavod Rijeka d.o.o., konzultantske tvrtke
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti i posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta izrađene prostorno-planske dokumentacije ▪ m/km nerazvrstanih cesta u GIS-u ▪ m/km nogostupa u GIS-u ▪ broj upojnih bunara u GIS-u ▪ broj i vrsta rasvjetnih tijela sustava javne rasvjete u GIS-u ▪ broj javnih šterni u GIS-u ▪ broj dječjih igrališta u GIS-u ▪ Broj izgrađenih poslovno – stambenih cjelina ▪ Broj izrađenih sektorskih razvojnih programa ▪ Broj i vrsta formiranih tijela u izradi programa ▪ Broj članova pojedinih tijela u izradi programa ▪ Broj održanih radnih sastanaka ▪ Broj definiranih strateških razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj projekata uključenih u sektorske razvojne programe
--	---

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.1. Planiranje u funkciji urbanog razvoja
MJERA	1.1.2. Integriran pristup teritorijalnom razvoju područja
CILJ MJERE	Integralni razvitak područja općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivno sudjelovanje u radu Urbane aglomeracije Rijeka ▪ Promicanje interesa općine i uključivanje projekata od interesnog značaja za Općinu Viškovo u Strategiju razvoja UA Rijeka ▪ Aktivna suradnja s ostalim članicama UA Rijeka ▪ Povezivanje projekata Općine Viškovo s projektima i projektnim aktivnostima drugih općina i gradova u UA Rijeka
REZULTAT	Primjena kvalitetnog modela razvoja općine koji uvažava postojeće resurse, vrijednosti i obilježja i stavlja ih u kontekst suvremenog razvoja
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Članice UA Rijeka
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, EU fondovi - ITU mehanizam
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti i posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta formiranih tijela UA Rijeka ▪ Broj članova s područja općine Viškovo u tijelima UA Rijeka ▪ Broj održanih radnih sastanaka ▪ Broj definiranih strateških razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera u okviru Strategije razvoja UA Rijeka ▪ Broj projekata Općine Viškovo uključenih u Strategiju razvoja UA Rijeka ▪ Broj realiziranih zajedničkih projekata Općine Viškovo s drugim općinama/gradovima u UA Rijeka

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.1. Planiranje u funkciji urbanog razvoja
MJERA	1.1.3. Modernizacija javne uprave
CILJ MJERE	Profesionalizacija i modernizacija rada lokalne samouprave; povećanje učinkovitosti javnih funkcija i usluga
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijediti materijalne uvjete rada Općinske uprave ▪ Ulaganja u poslovne objekte u vlasništvu Općine i stambeno poslovne objekte u suvlasništvu Općine ▪ Osigurati primjenu modernih informacijsko – komunikacijskih tehnologija ▪ Poboljšati upravljanje ljudskim resursima ▪ Unaprijediti elektroničko poslovanje i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte ▪ Informiranje i poticanje građana na aktivnije uključivanje u procese odlučivanja ▪ Primjena modela participativnog budžetiranja ▪ Poboljšanje suradnje sa udrugama civilnog društva
REZULTAT	Povećana razina kvalitete javnih usluga prilagođenih potrebama korisnika
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Udruge civilnog društva
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Odgovorne osobe JLS; službenici Općine Viškovo, članovi Općinskog vijeća, članovi Mjesnih odbora
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta nove opreme u Upravnim odjelima Općine ▪ Broj novih računala, računalne opreme i software-a ▪ Financijska sredstva uložena u obnovu i održavanje objekata u vlasništvu/suvlasništvu Općine ▪ Broj i vrsta obnovljenih objekata u vlasništvu/suvlasništvu Općine ▪ Broj i vrsta dostupnih elektroničkih usluga za građane ▪ Broj korisnika elektroničkih usluga za građane

Prioritet 1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.1. Razvoj i održavanje sustava odvodnje otpadnih voda, te pročišćavanja otpadnih voda
CILJ MJERE	Smanjiti onečišćenje okoliša; osigurati infrastrukturne pretpostavke za jačanje gospodarskih aktivnosti
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno – tehničke dokumentacije dogradnje sustava odvodnje otpadnih voda ▪ Dogradnja/modernizacija sustava odvodnje otpadnih voda ▪ Priključivanje sustava odvodnje otpadnih voda na sustav odvodnje grada Rijeka ▪ Jačanje kapaciteta za unaprjeđenje, održavanje i upravljanje sustavom odvodnje otpadnih voda ▪ Ulaganja u redovito održavanje sustava
REZULTAT	Proširena mreža sustava odvodnje otpadnih voda; učinkovit sustav odvodnje otpadnih voda
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, Županijska uprava za ceste, Hrvatske vode
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Županijska uprava za ceste, Primorsko goranska županija, resorna ministarstva, Hrvatske vode, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađenog sustava odvodnje otpadnih voda ▪ Broj stanovnika priključenih na sustav odvodnje otpadnih voda ▪ Broj gospodarskih subjekata priključenih na sustav odvodnje otpadnih voda ▪ m³ obrađenih otpadnih voda

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.2. Razvoj i održavanje sustava odvodnje oborinskih voda, te pročišćavanja oborinskih voda
CILJ MJERE	Smanjiti onečišćenje okoliša; osigurati infrastrukturne pretpostavke za jačanje gospodarskih aktivnosti
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno – tehničke dokumentacije dogradnje sustava odvodnje oborinskih voda ▪ Dogradnja/modernizacija sustava odvodnje oborinskih voda ▪ Jačanje kapaciteta za unaprjeđenje, održavanje i upravljanje sustavom odvodnje oborinskih voda ▪ Ulaganja u redovito održavanje sustava
REZULTAT	Proširena mreža sustava odvodnje oborinskih voda; učinkovit sustav odvodnje oborinskih voda
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, Županijska uprava za ceste, Hrvatske vode
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Županijska uprava za ceste, Primorsko goranska županija, resorna ministarstva, Hrvatske vode, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađenog sustava odvodnje oborinskih voda ▪ broj izgrađenih objekata u sustavu odvodnje oborinskih voda ▪ m³ obrađenih otpadnih voda

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.3. Razvoj i održavanje vodoopskrbnog sustava
CILJ MJERE	Kvalitetna i dostatna opskrba pitkom vodom; osigurati infrastrukturne pretpostavke za jačanje gospodarskih aktivnosti
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno – tehničke dokumentacije dogradnje/rekonstrukcije vodoopskrbnog sustava ▪ Dogradnja/rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava i pratećih objekata ▪ Kontinuirano praćenje karakteristika vodoopskrbnog sustava, posebno gubitaka u distribucijskoj mreži, radi stvaranja mogućnosti za racionalno iskorištavanje i održavanje ▪ Jačanje kapaciteta za unaprjeđenje, održavanje i upravljanje sustavom vodoopskrbe ▪ Ulaganja u redovito održavanje sustava
REZULTAT	Efikasan i dostatan vodoopskrbni sustav; smanjeni gubici vode; razvijeni dugoročni planovi vodoopskrbe
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Primorsko goranska županija, Hrvatske vode, resorna ministarstva, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađenog vodoopskrbnog sustava ▪ m/km rekonstruirane mreže vodoopskrbnog sustava ▪ broj izgrađenih vodnih objekata ▪ % smanjenog gubitka vode u vodoopskrbnom sustavu ▪ Broj stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav ▪ Broj gospodarskih subjekata priključenih na vodoopskrbni sustav

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.4. Razvoj i održavanje komunalne infrastrukture, objekata i javnih površina
CILJ MJERE	Poboljšanje komunalnog standarda na području općine Viškovo
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proširenje postojećih i izgradnja novih groblja ▪ Uređenje i održavanje postojećih, te izgradnja novih objekata, infrastrukture i površina na groblju ▪ Hortikulturno uređenje i održavanje groblja ▪ Uređenje, izgradnja i održavanje parkova, urbanih prostora, zelenih i ostalih javnih površina (trgovi, ulice, javna stubišta, urbani i javni prostori, povijesne cjeline)
REZULTAT	Poboljšan vizualni identitet općine, povećana turistička atraktivnost općine
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Komunalno društvo Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko - goranska županija, Komunalno društvo Viškovo, resorna ministarstva, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj izgrađenih mrtvačnica/groblja ▪ Broj grobnih mjesta na grobljima ▪ Broj nabavljene opreme za mrtvačnice/groblja ▪ m uređenih pješačkih staza na grobljima ▪ Broj postavljene urbane opreme ▪ Broj zasađenih sadnica drveća, grmova i cvijeća ▪ m² uređenih parkova i zelenih površina ▪ m² uređenih javnih površina ▪ Broj uređenih trgova i javnih prostora ▪ Broj izgrađenih javnih stubišta

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.5. Razvoj i održavanje infrastrukture u cestovnom prometu
CILJ MJERE	Kvalitetnija prometna povezanost, povećanje sigurnosti sudionika u cestovnom prometu
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno – tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti ▪ Rekonstrukcija i održavanje postojećih i izgradnja novih dionica nerazvrstanih i lokalnih prometnica ▪ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih uličnih i cestovnih spojeva i raskrižja ▪ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih nogostupa i biciklističkih staza ▪ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih prometnih objekata (mostovi, parkirališna mjesta, nathodnici, pothodnici, javne garaže, nadvožnjaci i sl.) ▪ Uvođenje sustava za upravljanje i vođenje prometa, te prometa u mirovanju
REZULTAT	Povećana sigurnost i protočnost prometa; olakšan tranzit roba i usluga u svim dijelovima općine
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Komunalno društvo Viškovo, Županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo unutarnjih poslova, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađenih nerazvrstanih i lokalnih cesta ▪ m/km rekonstruiranih nerazvrstanih i lokalnih cesta ▪ m/km izgrađenih/rekonstruiranih nogostupa ▪ broj rekonstruiranih raskrižja ▪ broj izgrađenih raskrižja ▪ m/m² izgrađenih prometnih objekata ▪ broj izgrađenih parkirališnih mjesta ▪ broj izgrađenih nathodnika/pothodnika ▪ broj postavljenje vertikalne i horizontalne signalizacije

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.6. Razvoj održivih sustava prijevoza u cestovnom prometu
CILJ MJERE	Smanjiti prometno opterećenje na području općine; smanjiti negativne utjecaje cestovnog prometa na okoliš; kvalitetan, pouzdan i ekološki prihvatljiv prometni sustav; osigurati bolju mobilnost putnika
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podizanje razine kvalitete javnog prijevoza ▪ Razvoj sustava javnih bicikala na području općine ▪ Izgradnja punionica za električne automobile ▪ Poticanje razvoja ostalih oblika prijevoza
REZULTAT	Poboljšan sustav javnog prijevoza putnika; integracija sustava javnih bicikala i drugih alternativnih sustava u sustav javnog prijevoza; smanjeno korištenje osobnih automobila, povećana mobilnost putnika, smanjene emisije CO2 u okoliš, poboljšana kvaliteta zraka
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	UA Rijeka, K.D. Autotrolej
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, UA Rijeka, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture; Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj lokalnih linija javnog autobusnog prijevoza na području općine ▪ Broj prodanih karata u javnom autobusnom prijevozu na području općine ▪ Broj linija posebnog prijevoza (školski) na području općine ▪ Broj uspostavljenih stanica u sklopu sustava javnih bicikala ▪ Broj i vrsta bicikala u sustavu ▪ Broj korisnika sustava javnih bicikala na godišnjoj razini

RAZVOJNI CILJ 1	Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
PRIORITET	1.2. Unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture
MJERA	1.2.7. Razvoj i održavanje energetske i telekomunikacijske infrastrukture
CILJ MJERE	Smanjenje udjela proizvedene toplinske energije iz ostalih fosilnih goriva (ugljen, nafta)
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno-tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih suglasnosti i dozvola za izgradnju energetske infrastrukture ▪ Dogradnja mreže za opskrbu plinom na području općine ▪ Poticanje priključivanja kućanstava i gospodarskih subjekata na mrežu za opskrbu plinom ▪ Poticanje ulaganja u redovito održavanje plinske mreže ▪ Ulaganja u modernizaciju nepokretne i pokretne telekomunikacijske mreže ▪ Ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu
REZULTAT	Proširena mreža za opskrbu plinom; povećan broj korisnika; povećana brzina pristupa Internetu
NOSITELJ	Energo d.o.o./UA Rijeka/Općina Viškovo/K.D. Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Energo d.o.o.; Hrvatski Telekom d.d.
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrsta izrađene projektno-tehničke dokumentacije ▪ m/km izgrađene mreže za opskrbu plinom ▪ Broj kućanstava priključenih na mrežu ▪ Broj gospodarskih subjekata priključenih na mrežu za opskrbu plinom ▪ m³ potrošenog prirodnog plina ▪ broj fizičkih osoba - korisnika širokopojasne infrastrukture (brzog interneta) ▪ broj poslovnih subjekata - korisnika širokopojasne infrastrukture (brzog interneta) ▪ brzina dostupnog interneta u mb/s za upload ▪ brzina dostupnog interneta u mb/s za download

Razvojni cilj 2. Zaštita i očuvanje okoliša

Intenzivan industrijski razvoj tijekom 20. stoljeća izazvao je niz problema na globalnoj razini vezanih za okoliš, kao što su klimatske promjene, oštećenje ozonskog omotača, te sve učestaliju pojavu prirodnih katastrofa. Pod utjecajem tih saznanja ojačala je svijest o važnosti zaštite i očuvanja okoliša, posebice posljednjih godina kada intenzivan gospodarski i tehnološki razvoj rezultira vrlo negativnim utjecajem na prirodne resurse i okoliš koji nas okružuje. Navedena problematika ne izostavlja niti jedno područje, pa tako niti Općinu Viškovo koja je s prostornog aspekta smještena u neposrednoj blizini Grada Rijeke kao urbanog i razvijenog područja kojeg između ostaloga, karakterizira i intenzivan industrijski i urbani razvoj.

Zbog sve većih pritisaka na okoliš i nastojanja da se budući razvoj područja općine uskladi s potrebom očuvanja resursa i okoliša, potrebno je integrirati načela održivosti u svakom segmentu razvoja općine Viškovo, te stvoriti ravnotežu između potražnje za razvojem i potrebe za zaštitom okoliša. Budući da je gospodarenje otpadom prepoznato kao najveći problem i prioritet zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj, u okviru definiranog razvojnog cilja posebna pozornost usmjerena je ka gospodarenju otpadom, ali u jednakoj mjeri i zaokretu prema obnovljivim izvorima energije koji ne onečišćuju okoliš, kao i infrastrukturi koja će podići razinu energetske neovisnosti općine. Navedeno uključuje i promjenu obrazaca ponašanja svakog građanina s područja općine Viškovo u smislu odgovornijeg postupanja prema okolišu.

Prioritet 2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije
MJERA	2.1.1. Razvoj i održavanje sustava javne rasvjete
CILJ MJERE	Sustavom javne rasvjete pokriti cjelokupno područje općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacija postojećih dijelova sustava javne rasvjete tehnološki suvremenim i energetske učinkovitim rasvjetnim tijelima i suvremenim sustavima za upravljanje javnom rasvjetom ▪ Izgradnja ekoloških i energetske učinkovite dijelova sustava javne rasvjete u naseljima na kojima ista nije izgrađena ▪ Izgradnja ekološke i energetske učinkovite javne rasvjete na prometnicama i javnim površinama (šetnice, parkovi, trgovi i sl.)
REZULTAT	Smanjeno svjetlosno zagađenje, smanjeni troškovi potrošnje sustava, vizualno istaknute posebnosti turistički atraktivnih područja općine; smanjena emisija CO ² u okoliš
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Komunalno društvo Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, turisti/posjetitelji
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta instaliranih rasvjetnih tijela ▪ Smanjena potrošnja električne energije (kWh) ▪ Smanjena emisija CO² ▪ Ukupni troškovi sustava javne rasvjete na godišnjoj razini

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije
MJERA	2.1.2. Povećanje energetske učinkovitosti u javnom sektoru
CILJ MJERE	Smanjiti ukupnu potrošnju energije u javnom sektoru
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba energetske pregleda javnih objekata i ishođenje energetske certifikata ▪ Energetska obnova javnih objekata i prostora ▪ Ugradnja/modernizacija energetske učinkovitih sustava grijanja/ hlađenja u javnim objektima
REZULTAT	Smanjena emisija CO ₂ i ostalih štetnih plinova u okoliš; smanjena potrošnja električne i toplinske energije; smanjeni troškovi održavanja objekata
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	-
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog planiranja, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDE	2015. - 2020.
KORISNICI	Općina Viškovo, javne ustanove
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj provedenih energetske pregleda ▪ Broj izrađenih energetske certifikata ▪ broj energetske obnovljenih javnih objekata ▪ broj i vrsta ugrađenih energetske učinkovitih sustava grijanja/hlađenja u javnim objektima ▪ broj i vrsta ugrađenih energetske učinkovitih rasvjetnih tijela u javnim prostorima ▪ broj i vrsta izvedenih informacijskih sustava za gospodarenje energijom

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije
MJERA	2.1.3. Povećanje energetske učinkovitosti u stambenom sektoru
CILJ MJERE	Smanjiti ukupnu potrošnju energije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje građana o mjerama energetske učinkovitosti ▪ Provedba energetske pregleda stambenih objekata i ishođenje energetske certifikata ▪ Poticanje energetske obnove stambenih objekata ▪ Poticanje ugradnja energetske učinkovitih sustava grijanja/hlađenja u stambenim objektima
REZULTAT	Educirani građani o mjerama energetske učinkovitosti, smanjena potrošnja energije, smanjeni troškovi potrošnje energije, smanjena emisija CO ₂ i ostalih štetnih plinova u okoliš
NOSITELJ	Općina Viškovo, fizičke osobe
PARTNERI U PROVEDBI	-
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog planiranja, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDE	2015. - 2020.
KORISNICI	Fizičke osobe
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta izrađenih informativno - promotivnih materijala ▪ Broj održanih edukacija/javnih tribina o mjerama energetske učinkovitosti ▪ Broj provedenih energetske pregleda ▪ Broj izrađenih energetske certifikata ▪ broj energetske obnovljenih stambenih objekata ▪ broj i vrsta ugrađenih energetske učinkovitih sustava grijanja/hlađenja u stambenim objektima ▪ broj i vrsta ugrađenih energetske učinkovitih rasvjetnih tijela u stambenim objektima

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije
MJERA	2.1.4. Promoviranje i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
CILJ MJERE	Smanjiti udio korištenja fosilnih goriva
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ugradnja solarnih i foto-naponskih kolektora, te drugih sustava obnovljivih izvora energije na javnim objektima ▪ Poticanje ugradnje solarnih i foto-naponskih kolektora, , te drugih sustava obnovljivih izvora energije u stambenim objektima ▪ Izgradnja infrastrukture koja koristi obnovljive izvore energije ▪ Postavljanje urbane opreme koja koristi obnovljive izvore energije
REZULTAT	Smanjena emisija CO ₂ i ostalih štetnih plinova u okoliš, povećan udio proizvedene električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Javne ustanove, fizičke osobe
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Viškovo, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog planiranja, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDE	2015. - 2020.
KORISNICI	Općina Viškovo, javne ustanove, fizičke osobe
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta izrađenih promotivnih materijala ▪ Broj održanih edukacija/javnih tribina o obnovljivim izvorima energije ▪ Broj ugrađenih solarnih i foto-naponskih kolektora i drugih sustava na obnovljive izvore energije na javnim objektima ▪ Broj ugrađenih solarnih i foto-naponskih kolektora i drugih sustava na obnovljive izvore energije na gospodarskim i stambenim objektima ▪ kWh električne i toplinske energije proizvedeni iz obnovljivih izvora energije ▪ broj postavljene ekološke i urbane opreme

Prioritet 2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem
MJERA	2.2.1. Razvoj sustava upravljanja otpadom i poticanja cirkularne ekonomije u gospodarenju otpadom
CILJ MJERE	Osigurati infrastrukturne uvjete koji će omogućiti kvalitetno odvojeno prikupljanje otpada na načelima cirkularne ekonomije; zaštita i očuvanje okoliša
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja infrastrukture i nabava opreme za odvojeno prikupljanje otpada (zeleni otoci, spremnici za posebne vrste otpada, kontejneri) ▪ Poticanje uvođenja suvremenih sustava prikupljanja komunalnog otpada, evidentiranja i obračuna preuzetog otpada u svrhu poticanja selektiranja, recikliranja i ponovne uporabe otpada ▪ Osnivanje javne baze podataka o otpadu ▪ Sanacija postojećih divljih odlagališta otpada i ostalih onečišćenih lokacija u okolišu
REZULTAT	Smanjeno zagađenje okoliša; smanjena količina ukupnog otpada; uspostavljen mehanizam i djelatnosti za ponovnu uporabu otpada; sustav prikupljanja, obrade i zbrinjavanja otpada usklađen s nacionalnim i EU standardima
NOSITELJ	Ekoplus d.o.o. Rijeka, K.D. Čistoća d.o.o., K.D. Viškovo d.o.o.
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo; gospodarski subjekti
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj nove komunalne opreme (kanti, kontejnera, zelenih otoka) ▪ Broj jedinica za ponovnu uporabu ▪ m³ prikupljenog i selektiranog otpada ▪ m³ recikliranog otpada ▪ količina ponovno oporabljenog otpada ▪ Broj divljih odlagališta ▪ m³ prikupljenog otpada na divljim odlagalištima ▪ broj saniranih ostalih lokacija u okolišu

RAZVOJNI CILJ 2	Zaštita i očuvanje okoliša
PRIORITET	2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem
MJERA	2.2.2. Podizanje svijesti o potrebi zaštite okoliša i održivom upravljanju okolišem i otpadom
CILJ MJERE	Smanjenje količine otpada u nastajanju
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje promotivnih kampanja za podizanje razine svijesti o problemima okoliša, te mjerama za očuvanje okoliša ▪ Organizacija i provedba informativno-edukativnih javnih tribina/radionica i programa za lokalno stanovništvo ▪ Provedba akcija i inicijativa iz područja zaštite okoliša ▪ Poticanje interesa javnosti za trajan pristup obavijestima o okolišu ▪ Poticanje sudjelovanja javnosti u procesima donošenja odluka iz područja zaštite okoliša
REZULTAT	Smanjeno zagađenje okoliša; smanjena količina ukupnog otpada; povećan udio recikliranja otpada na području općine; sustav prikupljanja, obrade i zbrinjavanja otpada usklađen s nacionalnim i EU standardima
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Komunalno društvo Viškovo, udruge civilnog društva
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj održanih edukacija/radionica/programa ▪ Broj sudionika na edukacijama ▪ Broj provedenih akcija zaštite okoliša ▪ Broj sudionika u akcijama zaštite okoliša ▪ Broj izrađenih informativno-promotivnih materijala

Razvojni cilj 3. Održiv i konkurentan gospodarski sektor

Iako područje općine Viškovo posljednjih godina karakterizira kontinuiran rast broj gospodarskih subjekata i povećana ulaganja na području općine, još uvijek su potrebna određena ulaganja u gospodarski sektor kako bi se navedeno stanje održalo, ali i poboljšalo. Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području općine je sektor mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva koji predstavlja snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Stoga je i ovaj razvojni cilj usmjeren na dva prioritetna područja: jačanje sektora MSP i obrtništva, te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje. Važan segment u tome čini i izgradnja poduzetničke infrastrukture i razvoj potpornih institucija, kako bi se u potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi. Upravo poslovne/radne zone predstavljaju temeljnu osnovu za dinamičan gospodarski razvoj jer u naravi čine uređene građevinske prostore opremljene s cjelokupnom prometnom, komunalnom i energetsom infrastrukturom. Poduzetnici i obrtnici u takvim prostorima sa sigurnošću mogu investirati u izgradnju i opremanje gospodarskih objekata jer su u zonama osigurani svi preduvjeti za građenje. Ovakvim zonama uz prateće poticajne mjere stvara se dobra poduzetnička klima, potiče se brži razvoj postojećeg gospodarstva, privlačenje poduzetnika iz okruženja, dok su s druge strane prostori za stanovanje potpuno oslobođeni poduzetničkih aktivnosti.

Kako bi se povećala konkurentnost poduzetnika i obrtnika s područja općine, ali i njihovih proizvoda, potrebna su i kontinuirana ulaganja u tehnologije i inovacije, ali i znanje i kompetencije jer razvoj gospodarstva mora pratiti suvremene tržišne trendove. Trendovi ukazuju na to da je tehnološki napredak glavni impuls podizanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika. Važan segment jačanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika čini kontinuirano stjecanje znanja, vještina i sposobnosti koji su usklađeni s potrebama gospodarstva. Navedeno podrazumijeva ulaganja u zaposlenike, ali i same poduzetnike i obrtnike. S druge strane, održivi razvoj postao je jedan od temeljnih postulata današnjice, koje mora pratiti i gospodarski sektor na području općine, stoga je od prioritetnog značaja poticati i ulaganja u zeleno gospodarstvo i obnovljive izvore energije.

Turizam kao značajna gospodarska grana također je jedno od strateških opredjeljenja općine Viškovo, koje se temelji na postojećim resursima - kulturno povijesnim, tradicijskim, graditeljskim, gastronomskim, te prirodnim obilježjima. Razvoj turizma u funkciji jačanja gospodarstva nužno je započeti razvojem turističke infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga kako bi se područje općine profiliralo kao turistička destinacija koja će biti privlačna turistima. Razvoj turističkog identiteta općina Viškovo bi trebala bazirati na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, te izgradnjom imidža kao atraktivne i lako dostupne turističke lokacije.

Prioritet 3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva
MJERA	3.1.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu i tehnološke procese
CILJ MJERE	Podizanje razine konkurentnosti poduzetnika i obrtnika na tržištu
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnova postojećih i izgradnja novih proizvodnih, prerađivačkih i skladišnih prostora ▪ Nabava suvremene opreme i unaprjeđenje tehnoloških procesa u proizvodnji ▪ Uvođenje nacionalnih i europskih standarda u proizvodne procese ▪ Poticanje certificiranja, zaštite i standardizacije proizvoda
REZULTAT	Poboljšana razina infrastrukturne izgrađenosti i tehnološke opremljenosti
NOSITELJ	Gospodarski subjekti
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Gospodarski subjekti, Ministarstvo poduzetništva i obrta, kreditne institucije, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici, potencijalni investitori
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj novoizgrađenih/moderniziranih proizvodnih/poslovnih prostora ▪ m² novoizgrađenih/moderniziranih proizvodnih/poslovnih prostora ▪ Broj poduzetnika/obrnika koji koriste informacijsko-komunikacijske tehnologije ▪ Broj poduzetnika/obrnika sa ishođenim certifikatima o standardima kvalitete ▪ Broj poduzetnika/obrnika sa ishođenim certifikatima za zaštitu proizvoda

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva
MJERA	3.1.2. Razvoj održivog poslovanja zasnovanog na ekološkim načelima i inovacijama
CILJ MJERE	Podizanje razine konkurentnosti i održivosti poduzetnika i obrtnika na tržištu
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjene energetske i resursne učinkovitosti kod poduzetnika i obrtnika ▪ Poticanje ulaganja u obnovljive izvore energije ▪ Poticanje korištenja suvremenih informacijsko - komunikacijskih tehnologija ▪ Poticanje partnerstva i suradnje dionika iz gospodarskog, obrazovnog i istraživačkog sektora ▪ Poticanje istraživanja i inovacija u poslovanju
REZULTAT	Smanjeni troškovi poslovanja poduzetnika i obrtnika; razvoj novih proizvoda i usluga
NOSITELJ	Gospodarski subjekti
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo, obrazovne i istraživačke ustanove
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kreditne institucije, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici, potencijalni investitori
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj energetskih obnovljenih proizvodnih/prerađivačkih/skladišnih objekata i prostora ▪ Broj ugrađenih solarnih/foto-naponskih panela i ostalih sustava obnovljivih izvora energije na proizvodnim i poslovnim objektima ▪ Broj i vrsta zajedničkih projekata nastalih iz suradnje dionika iz gospodarskog, obrazovnog i istraživačkog sektora ▪ Broj dionika uključenih u zajedničke projekte ▪ Broj registriranih patenata ▪ Broj novih proizvoda

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva
MJERA	3.1.3. Poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika u interesna udruženja (proizvođačke organizacije, klasteri, zadruge, udruge)
CILJ MJERE	Poboljšati učinkovitost, fleksibilnost i održivost poslovanja; povećati prepoznatljivost na tržištu
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajedničko korištenje tehničkih resursa i tehnologija ▪ Prijenos znanja i iskustava unutar interesnih udruženja ▪ Razvoj novih proizvoda i usluga interesnih udruženja ▪ Zajednička promocija i nastup na tržištu ▪ Priprema i apliciranje projekata interesnih udruženja na javne natječaje/pozive nacionalnih i EU fondova i programa
REZULTAT	Smanjeni troškovi poslovanja, podijeljeni rizici i troškovi, olakšan pristup financiranju
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Hrvatska gospodarska komora - ŽK Rijeka, Udruženje obrtnika Klana-Kastav-Viškovo-Jelenje
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj osnovanih interesnih udruženja ▪ Broj članova interesnih udruženja ▪ Broj zaposlenih u interesnim udruženjima ▪ Broj novih proizvoda/usluga ▪ Broj i vrsta izrađenih zajedničkim promotivnih materijala ▪ Broj nastupa na sajmovima ▪ Broj projekata prijavljenih na javne natječaje/pozive ▪ Financijska potpora odobrena kroz EU fondove i program

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva
MJERA	3.1.4. Ulaganja u ljudske resurse
CILJ MJERE	Prilagođavanje trendovima i novim načinima poslovanja; kvalitetni i motivirani ljudski resursi koji doprinose rastu i razvoju poduzetnika i obrtnika
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje cjeloživotnog obrazovanja poduzetnika i obrtnika ▪ Jačanje komunikacijskih i informatičkih vještina poduzetnika i obrtnika ▪ Jačanje poduzetničkih i menadžerskih vještina kod poduzetnika i obrtnika ▪ Informiranje poduzetnika i obrtnika za korištenje europskih fondova i programa ▪ Poticanje ulaganja u razvoj zaposlenika kod poduzetnika i obrtnika ▪ Jačanje svijesti poduzetnika i obrtnika o potrebi zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju
REZULTAT	Unaprjeđene kompetencije poduzetnika i obrtnika, te njihovih zaposlenika
NOSITELJ	Gospodarski subjekti
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici; zaposleni kod poduzetnika i obrtnika
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ broj poduzetnika/obrnika koji su sudjelovali na radionicama/seminarima/programima osposobljavanja ▪ broj poduzetnika/obrnika sa ishodenim uvjerenjima/potvrdama/certifikatima o pohađanju radionica/seminara/programa osposobljavanja ▪ broj zaposlenika poduzetnika/obrnika koji su pohađali dodatno obrazovanje/osposobljavanje ▪ broj nezaposlenih osoba sa ishodenim uvjerenjima/potvrdama/certifikatima o prekvalifikaciji/dokvalifikaciji/ stručnom osposobljavanju ▪ broj poduzetnika/obrnika koji su aplicirali na javne pozive/natječaje EU fondova i programa ▪ ukupan iznos financijskih sredstava ostvarenih iz EU fondova i programa za poduzetnike i obrtnike po odobrenim projektima ▪ broj osoba s invaliditetom zaposlenih kod poduzetnika i obrtnika

Prioritet 3.2. Razvoj poduzetničke i investicijske klime na području općine

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.2. Razvoj poduzetničke i investicijske klime na području općine
MJERA	3.2.1. Razvoj poduzetničke infrastrukture i potpornih institucija u poduzetništvu
CILJ MJERE	Povećati atraktivnost i konkurentnost područja općine s gospodarskog aspekta
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada projektno - tehničke dokumentacije za izgradnju radnih/poslovnih zona na području općine ▪ Rekonstrukcija postojeće poduzetničke infrastrukture, te izgradnja i komunalno opremanje nove poduzetničke infrastrukture ▪ Analiza modela uspostavljanja zajedničkog poduzetničkog inkubatora sa susjednom općinama ▪ Razvoj poduzetničkog inkubatora za startup-ove i formiranje co-working prostora ▪ Razvoj centara i radionica za ponovnu uporabu
REZULTAT	Organizirane zone obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva; osigurana potpora razvoju poduzetništva i obrtništva
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Klana/Kastav/Jelenje; Primorsko goranska županija; K.D. Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo poduzetništva, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici, potencijalni investitori
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađene komunalne infrastrukture ▪ Broj rekonstruiranih poslovnih objekata/proizvodnih pogona ▪ Broj izgrađenih poslovnih objekata/proizvodnih pogona ▪ Broj poduzetnika/obrnika u poduzetničkim zona ▪ Broj prodanih parcela zemljišta ▪ Broj komunalno opremljenih parcela zemljišta za izgradnju poduzetničke infrastrukture ▪ Broj zaposlenih u poduzetničkom inkubatoru ▪ Broj startup-ova u poduzetničkom inkubatoru

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.2. Razvoj poduzetničke i investicijske klime na području općine
MJERA	3.2.2. Jačanje institucionalne potpore razvoju poduzetništva i obrtništva
CILJ MJERE	Kreirati poticajno okruženje za rad gospodarskih subjekata; potaknuti novo zapošljavanje i samozapošljavanje
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj prilagođenog sustava poticaja i olakšica za poduzetnike/obrtnike i investitore ▪ Iniciranje lokalnih medijskih kampanja kao oblik potpore poduzetnicima i obrtnicima (promoviranje kupovine lokalnih proizvoda) ▪ Podizanje razine poduzetničke kulture (dodjela nagrada za uspješne poduzetnike, organizacija natjecanja u poslovnim idejama i sl.) ▪ Organizacija i provedba poduzetničkih događanja na području općine
REZULTAT	Povoljno poslovno okruženje, ekonomski stabilno i privlačno gospodarskim subjektima
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	-
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Ministarstvo poduzetništva, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Mikro/mali i srednji poduzetnici, obrtnici, potencijalni investitori
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m/km izgrađene komunalne infrastrukture ▪ Broj izgrađenih poslovnih objekata/proizvodnih pogona ▪ Broj poduzetnika/obrtnika u poduzetničkim zona ▪ Broj prodanih parcela zemljišta ▪ Broj održanih poduzetničkih događanja ▪ Broj sudionika na poduzetničkim događanjima

Prioritet 3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.1. Razvoj i održavanje javne turističke infrastrukture
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude, povećati turističku atraktivnost destinacije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacija postojeće turističke infrastrukture ▪ Izgradnja, uređenje i održavanje šetnica, biciklističkih staza, tematskih staza, vidikovaca, odmorišta i ostale javne infrastrukture ▪ Razvoj postojećih, izgradnja i održavanje sportsko - rekreacijskih igrališta, centara i zona ▪ Izgradnja polivalentne infrastrukture za turiste i posjetitelje (centri za posjetitelje)
REZULTAT	Izgrađena turistička infrastruktura u svrhu unapređenja turističke ponude
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Turistička zajednica Općine Viškovo, sportske udruge i klubovi
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj modernizirane turističke infrastrukture ▪ Broj izgrađene turističke infrastrukture ▪ m/km uređenih šetnica, biciklističkih i drugih tematskih staza i puteva ▪ broj novozaposlenih na upravljanju/održavanju turističke infrastrukture ▪ broj sportsko- rekreacijskih igrališta ▪ broj korisnika sportsko - rekreacijskih igrališta na godišnjoj razini ▪ broj izgrađenih sportsko-rekreacijskih centara i zona ▪ broj korisnika sportsko - rekreacijskih centara i zona ▪ broj izgrađenih centara za posjetitelje ▪ broj i vrsta sadržaja u okviru centara za posjetitelje ▪ broj prodanih ulaznica u centrima za posjetitelje

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.2. Poboljšanje postojećih i razvoj novih turističkih sadržaja i usluga
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude, povećati turističku atraktivnost destinacije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih turističkih sadržaja i usluga u područjima kulturnog turizma, sportsko rekreacijskog turizma, ciklo-turizma, gastronomije i enologije ▪ Poticanje izgradnje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta ▪ Jačanje i promoviranje tradicijskih i kulturnih manifestacija ▪ Razvoj ljudskih potencijala u turizmu ▪ Poticanje umrežavanja turističkih dionika ▪ Suradnja u pripremi i provedbi zajedničkih turističkih projekata s općinama/gradovima iz Riječkog prstena
REZULTAT	Razvijeni novi turistički sadržaji, povećana razina kvalitete i raznovrsnosti turističke ponude; povećan broj kvalificiranog kadra u turizmu; povećan broj smještajnih kapaciteta na području općine
NOSITELJ	Turistička zajednica Općine Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj novih turističkih sadržaja ▪ Broj izgrađenih objekata za smještaj turista ▪ Broj ležajeva u smještajnim objektima ▪ Broj novo izgrađenih ugostiteljskih objekata ▪ Broj turističkih dolazaka i noćenja ▪ Prihodi ostvareni od dolazaka i noćenja turista ▪ Broj i vrsta provedenih zajedničkih turističkih projekata ▪ Financijska sredstva uložena u provedbu zajedničkih turističkih projekata

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.3. Valorizacija i uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude, povećati turističku atraktivnost destinacije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnova i adaptacija objekata kulturne, povijesne, graditeljske i sakralne baštine ▪ Izgradnja/unapređenje kulturno-turističkih objekata ▪ Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine ▪ Razvoj novih kulturnih sadržaja ▪ Promoviranje kulturnog identiteta općine
REZULTAT	Očuvani tradicijsko – autohtoni elementi lokalnog graditeljstva; kreirani novi turistički lokaliteti i sadržaji
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Turistička zajednica Općine Viškovo, Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Rijeci
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj obnovljenih objekata kulturne/povijesne /sakralne baštine ▪ Broj novoizgrađenih kulturno-turističkih objekata ▪ Broj novih kulturno-turističkih sadržaja ▪ Broj zaštićene materijalne i nematerijalne baštine ▪ Broj novih turističkih sadržaja temeljenih na kulturno – povijesnoj baštini

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.4. Razvoj gastronomske ponude temeljene na tradicijskim elementima
CILJ MJERE	Obogaćivanje i diferencijacija turističke ponude
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija destinacijskih škola/tečajeva kuhanja tradicijskih jela područja ▪ Poticanje razvoja novih gastronomskih proizvoda temeljenih na tradicijskim jelima (npr. vegetarijanske inačice) ▪ Poticanje razvoja gastronomske ponude namijenjene specifičnim skupinama turista (dijabetičari, oboljeli od celijakije i sl.) ▪ Poticanje i etabliranje kvalitetnih restorana na području općine ▪ Organizacija gastronomskih događanja/festivala gastronomskih proizvoda ▪ Poticanje izdavanja publikacija o gastronomskoj ponudi
REZULTAT	Povećana potrošnja gostiju, otvaranje novih radnih mjesta
NOSITELJ	Turistička zajednica Općine Viškovo/ugostiteljski objekti
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma, EU fondovi i programi, privatni subjekti u turizmu
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta provedenih škola/tečajeva kuhanja tradicijskih jela ▪ Broj polaznika škola/tečajeva kuhanja na godišnjoj razini ▪ Broj novih gastronomskih proizvoda ▪ Broj gastronomskih događanja na području općine ▪ Broj posjetitelja gastronomskih događanja na području općine

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.5. Razvoj sustava interpretacije turističkih atrakcija i sadržaja
CILJ MJERE	Pozicioniranje područja općine kao prepoznatljive i atraktivne turističke destinacije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postavljanje višejezičnih interpretacijskih ploča i panoa ▪ Postavljanje višejezičnih interpretacijskih ploča i panoa sa QR kodovima ▪ Postavljanje turističke (smeđe) signalizacije ▪ Primjena suvremenih tehnologija u interpretaciji turističke ponude i sadržaja (3D, 4D mapping) ▪ Izrada višejezičnih mobilnih aplikacija (kulturni turizam, cikloturizam)
REZULTAT	Kvalitetno označeni, jasno vidljivi i dostupni turistički sadržaji i atrakcije
NOSITELJ	Turistička zajednica Općine Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta postavljenih interpretacijskih oznaka ▪ Broj postavljenih interpretacijskih ploča sa QR kodovima ▪ Broj jezika korištenih na interpretacijskim oznakama ▪ Broj postavljene smeđe signalizacije ▪ Broj izrađenih mobilnih aplikacija ▪ Broj korisnika mobilnih aplikacija na godišnjoj razini

RAZVOJNI CILJ 3	Održiv i konkurentan gospodarski sektor
PRIORITET	3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima
MJERA	3.3.6. Marketing i integracija različitih oblika turističke ponude u jedinstveni turistički proizvod - brendiranje općine kao turističke destinacije
CILJ MJERE	Pozicioniranje područja općine kao prepoznatljive i atraktivne turističke destinacije
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korištenje ICT rješenja u turističkoj promociji ▪ Sudjelovanje na domaćim i inozemnim turističkim sajmovima ▪ Oglašavanje u tiskanim i elektroničkim medijima ▪ Izrada višejezičnih promidžbenih turističkih materijala – letci, brošure, vodiči, mape, galanterija ▪ Izrada višejezičnih multimedijalnih turističkih materijala – filmovi, videospotovi, prezentacije i sl. ▪ Primjena web marketinga u turističkoj promociji
REZULTAT	Pojačana vidljivost i prepoznatljivost područja općine kao turističke destinacije na domaćem i inozemnom tržištu
NOSITELJ	Turistička zajednica Općine Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, TZ Primorsko goranske županije, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Turisti/posjetitelji, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj sudjelovanja na domaćim turističkim sajmovima ▪ Broj sudjelovanja na inozemnim turističkim sajmovima ▪ Broj i vrsta oglašavanja u tiskanim i digitalnim medijima ▪ Broj i vrsta tiskanih promidžbenih materijala ▪ Broj posjeta na web stranicama ▪ Broj izrađenih multimedijalnih turističkih materijala

Razvojni cilj 4. Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života

Stjecanje znanja, vještina i sposobnosti osnova su dugoročnog razvoja svih segmenata društva, te predstavljaju mjerilo, kako individualne, tako i uspješnosti zajednice u cjelini. S obzirom da je izgradnja ljudskih resursa dugoročan i kompleksan proces koji započinje već u najranijoj dobi i traje kontinuirano, vrlo je važno sustavno i planirano ulagati u unaprjeđenje svih vrsta i razina obrazovanja na području općine Viškovo – od predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja pa do cjeloživotnog učenja. Poticanje razvoja i ulaganja u sve segmente obrazovanja – posebice u infrastrukturu i ljudske resurse, omogućiti će razvoj obrazovnog sustava prema mijenjajućim potrebama tržišta rada, a na osnovu razumijevanja trenutnih i pretpostavljenih budućih potreba gospodarstva, ali pri tome uvažavajući potrebe i stavove korisnika.

Uz postojanje dobrih uvjeta za rad i zapošljavanje, Općina Viškovo želi omogućiti svim svojim građanima visoku razinu kvalitete života, ali i razvijati socijalnu osjetljivost prema osobama u nepovoljnom položaju. Socijalna i društvena osjetljivost se posebno mjeri razinom opremljenosti društva sadržajima za djecu i mlade, podršci koja se osigurava obiteljima, te osobama treće dobi, posebno starim i nemoćnima. No, najviši rang socijalne i društvene osjetljivosti testira se na uvjetima koji se osiguravaju osobama s posebnim potrebama, bilo da se osiguravaju programi i sadržaji za sve ciljane skupine korisnika, dostupnost javnim prostorima i sadržajima, ali i mogućnost za njihovo što aktivnije uključivanje u društvenu zajednicu, odnosno što višu razinu zdravstvene i socijalne skrbi. Iako u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave Općina Viškovo itekako prednjači u standardu kvalitete društvenih, zdravstvenih i socijalnih usluga i programa, potrebna su kontinuirana ulaganja u navedena područja kako bi se ostvario željeni društveni standard.

Jednu od vrlo značajnih sastavnica koje doprinose rastu kvalitete života na području općine Viškovo čine i udruge civilnog društva koje nemaju izravan razvojni gospodarski potencijal, ali čine vrlo bitan razvojni faktor. Iako na području općine djeluje pozamašan broj udruge civilnog društva, problematika u ovome sektoru odražava probleme cjelokupnog civilnog sektora u Republici Hrvatskoj. Stoga su u okviru ovoga razvojnog cilja predviđena mjere unaprjeđenja kapaciteta, umrežavanja i razvoja socijalnog poduzetništva u udrugama civilnog društva kako bi se ojačala njihova uloga u ukupnom razvoju općine.

Prioritet 4.1. Ulaganja u ljudske resurse i obrazovanje

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.1. Ulaganja u ljudske resurse i obrazovanje
MJERA	4.1.1. Unaprjeđenje predškolskog i osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja
CILJ MJERE	Osigurati kvalitetne uvjete odgoja i obrazovanja na području općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonstrukcija, opremanje i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih dječjih vrtića ▪ Rekonstrukcija postojećih, te izgradnja i opremanje novih ustanova osnovnoškolskog obrazovanja ▪ Održavanje i unaprjeđenje uvjeta u postojećim te izgradnja novih školsko - sportskih dvorana ▪ Poticanje suradnje među odgojno-obrazovnim ustanovama ▪ Osiguravanje dovoljnog broja nastavnog kadra i stručnjaka za rad s djecom i mladima ▪ Pобољшanje postojećih i razvoj novih programa za djecu s teškoćama u razvoju ▪ Razvoj programa za darovitu djecu ▪ Poticanje neformalnih oblika obrazovanja djece i mladih ▪ Stipendiranje učenika i studenata ▪ Sufinanciranje darovitih učenika i studenata za odlazak na natjecanja ▪ Subvencioniranje nabavke knjiga i informatičke opreme za učenike i studente
REZULTAT	Pобољшani uvjeti rada, te podignuta razina kvalitete usluga u odgojno-obrazovnim ustanovama; djeca i mladi motivirani za obrazovanje
NOSITELJ	Odgojno obrazovne ustanove
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Djeca predškolske dobi, učenici osnovnih škola, odgojno-obrazovni djelatnici, roditelji/skrbnici
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m² rekonstruiranih dječjih vrtića ▪ m² izgrađenih novih dječjih vrtića ▪ broj i vrsta nabavljene opreme za dječje vrtiće ▪ broj djece u dječjim vrtićima ▪ broj zaposlenih u dječjim vrtićima ▪ broj osnovnih škola na području općine ▪ m² rekonstruiranih osnovnih škola

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m² izgrađenih novih osnovnih škola ▪ broj učenika u osnovnim školama ▪ broj zaposlenih učitelja/nastavnika u osnovnim školama ▪ broj zaposlenih stručnih suradnika u osnovnim školama (logopedi, psiholozi i sl.) ▪ broj djece s teškoćama u razvoju koja pohađaju dječje vrtiće ▪ broj djece s teškoćama u razvoju koja pohađaju osnovnu školu ▪ broj angažiranih osobnih asistenata u nastavi ▪ broj školsko - sportskih dvorana ▪ m² školsko sportskih dvorana ▪ broj djece i mladih uključenih u neformalne oblike obrazovanja ▪ broj dodijeljenih stipendija učenicima na godišnjoj razini ▪ broj dodijeljenih stipendija studentima na godišnjoj razini
--	--

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.1. Ulaganja u ljudske resurse i obrazovanje
MJERA	4.1.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
CILJ MJERE	Unaprijediti obrazovnu strukturu stanovništva; povećati zapošljivost i konkurentnost nezaposlenih osoba na tržištu rada; razvoj kulture učenja
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje građana o cjeloživotnom obrazovanju ▪ Promoviranje cjeloživotnog obrazovanja ▪ Iniciranje i održavanje edukativnih programa ▪ Potpora programima dokvalifikacija, prekvalifikacija i stručnog usavršavanja
REZULTAT	Unaprjeđena obrazovna struktura stanovništva; stečena nova znanja, vještine i sposobnosti
NOSITELJ	Obrazovne ustanove
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Učenici, studenti, nezaposlene i zaposlene osobe
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj izrađenih informativno – promotivnih materijala ▪ Broj održanih edukativnih programa ▪ Broj sudionika edukativnih programa ▪ Broj polaznika programa dokvalifikacija/prekvalifikacija/ stručnog usavršavanja

Prioritet 4.2. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih društvenih, sportskih i kulturnih sadržaja

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.2. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih društvenih, sportskih i kulturnih sadržaja
MJERA	4.2.1. Poboljšanje infrastrukture, programa i sadržaja u kulturi
CILJ MJERE	Unaprijediti kvalitetu kulturnog života na području općine; očuvanje i promicanje kulturnog identiteta područja općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacija i održavanje postojećih objekata i prostora za obavljanje kulturnih djelatnosti ▪ Izgradnja i opremanje novih objekata za obavljanje kulturnih djelatnosti ▪ Poticanje stvaranja novih kulturnih programa i sadržaja ▪ Jačanje suradnje s ostalim razvojnim dionicima na razvoju kulturnih programa i sadržaja ▪ Organizacija i provedba kulturnih događanja ▪ Motiviranje građana, posebno mladih za sudjelovanje u kulturnom životu općine ▪ Omogućiti dostupnost kulturnih sadržaja osobama s posebnim potrebama
REZULTAT	Povećana razina kulturnih sadržaja na području općine
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Kulturne ustanove i organizacije
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, institucije i kulturne organizacije, posjetitelji kulturnih događanja, djelatnici u kulturi
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta kulturnih objekata na području općine ▪ m² prostora za provedbu kulturnih sadržaja ▪ broj i vrsta nabavljene opreme za kulturne ustanove ▪ broj novih kulturnih sadržaja ▪ broj održanih kulturnih događanja ▪ broj posjetitelja kulturnih događanja

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.2. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih društvenih, sportskih i kulturnih sadržaja
MJERA	4.2.2. Poboljšanje uvjeta za bavljenje sportom i jače uključivanje građana u sportsko rekreacijske aktivnosti
CILJ MJERE	Povećati uključenosti stanovništva u sportsko-rekreacijske programe, poticanje zdravih stilova života
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonstrukcija, opremanje i održavanje postojećih sportskih igrališta, centara i zona ▪ Izgradnja, opremanje i održavanje novih sportskih igrališta, centara i zona ▪ Poboljšanje, opremanje i održavanje postojećih, te obilježavanje i stavljanje u funkciju novih sportskih sadržaja u prirodnom okruženju ▪ Obnova i opremanje postojećih dječjih igrališta ▪ Izgradnja novih dječjih igrališta ▪ Poticanje organizacije i sudjelovanja na sportskim natjecanjima i manifestacijama ▪ Podizanje svijesti građana o zdravim stilovima života i jače uključivanje u sportsko rekreacijske aktivnosti
REZULTAT	Poboljšani uvjeti za bavljenje sportom, prakticiranje sportskih aktivnosti u prirodnom okruženju, poboljšano zdravstveno stanje stanovništva
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Sportske udruge i klubovi, udruge civilnog društva, škole, dječji vrtići, umirovljenici
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Hrvatski olimpijski odbor, Nacionalni sportski savezi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Djeca i mladi, sportski klubovi i udruge, lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m² obnovljenih sportskih prostora i terena ▪ m² izgrađenih novih sportskih prostora i terena ▪ broj i vrsta nabavljene sportske opreme ▪ Broj članova sportskih udruga i klubova ▪ Broj aktivnih sportaša ▪ Broj rekreativaca ▪ Broj održanih sportskih natjecanja i događanja na području općine ▪ Broj sudionika sportskih natjecanja i događanja na području općine ▪ Broj sudionika sportskih natjecanja i događanja izvan područja općine ▪ Broj dječjih igrališta na području općine ▪ Broj sportskih sadržaja u prirodnom okruženju

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.2. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih društvenih, sportskih i kulturnih sadržaja
MJERA	4.2.3. Poticanje društvenog aktivizma i razvoj društvenih sadržaja
CILJ MJERE	Unaprijediti kulturu življenja na području općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonstrukcija i opremanje objekata društvene namjene ▪ Izgradnja i opremanje novih objekata društvene namjene ▪ Poticanje razvoja novih društvenih sadržaja ▪ Poticanje udruga civilnog društva u kreiranju novih društvenih sadržaja
REZULTAT	Osigurana kvalitetna infrastruktura za razvoj društvenih sadržaja; razvijeni novi društveni sadržaji
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Javne ustanove i udruge civilnog društva
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, djeca i mladi, udruge civilnog društva
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj izgrađenih objekata društvene namjene ▪ m² rekonstruiranih prostora objekata društvene namjene ▪ broj i vrsta nabavljene opreme za objekte društvene namjene ▪ broj korisnika objekata društvene namjene ▪ broj i vrsta novih društvenih sadržaja ▪ broj korisnika društvenih sadržaja

Prioritet 4.3. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.3. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti
MJERA	4.3.1. Razvoj izvaninstitucionalnih oblika socijalne skrbi
CILJ MJERE	Poboljšana razina kvalitete socijalnih usluga na području općine
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje udruga civilnog društva na jače uključivanje u kreiranje i provedbu programa i usluga socijalne skrbi ▪ Poticanje osposobljavanja nezaposlenih osoba za pružanje usluga socijalne skrbi u okviru djelovanja udruga civilnog društva (geronto domaćice i sl.) ▪ Kreiranje usluga sukladno potrebama ciljanih skupina korisnika na području Općine
REZULTAT	Razvijen sustav socijalne skrbi prilagođen stvarnim potrebama korisnika
NOSITELJ	Udruge civilnog društva
PARTNERI U PROVEDBI	Općina Viškovo
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Ranjive skupine stanovništva - socijalno ugrožene osobe, osobe s invaliditetom, osobe s poteškoćama u razvoju, starije i nemoćne osobe
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj udruga civilnog društva koje pružaju socijalne usluge ▪ Vrsta socijalnih usluga koje pružaju udruge civilnog društva ▪ Broj korisnika socijalnih usluga koje pružaju udruge civilnog društva ▪ Broj osposobljenih geronto domaćica na području Općine

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.3. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti
MJERA	4.3.2. Jačanje socijalne osjetljivosti prema ranjivim skupinama stanovništva
CILJ MJERE	Olakšati integraciju ranjivih skupina stanovništva u zajednicu; smanjiti rizik od socijalne isključenosti
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Senzibiliziranje javnosti za izjednačavanje i ravnopravno uključivanje osoba u nepovoljnom položaju u život lokalne zajednice ▪ Poticanje volontiranja građana u području socijalnih usluga ▪ Kreiranje i provedba lokalnih kampanja za jačanje svijesti građana o potrebitima u zajednici
REZULTAT	Osviješteni građani; poboljšana kvaliteta života ranjivih skupina stanovništva
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Udruge civilnog društva
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, ranjive skupine stanovništva
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ broj tiskanih informativno-promotivnih materijala ▪ broj održanih javnih tribina ▪ broj sudionika javnih tribina ▪ broj aktivnih volontera u području socijalnih usluga

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.3. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti
MJERA	4.3.3. Poboljšanje institucionalne potpore sektoru zdravstva i socijalne skrbi
CILJ MJERE	Podizanje razine kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potpora ulaganjima u obnovu, izgradnju i opremanje zdravstvenih i socijalnih ustanova i objekata ▪ Potpora izgradnji domova za starije i nemoćne ▪ Potpora širenju mreže socijalnih usluga u zajednici ▪ Poticanje preventivnih i posebnih zdravstvenih programa ▪ Razvoj programa za pomoć ciljanih skupina korisnika (obitelji s djecom s poteškoćama u razvoju, stariji i nemoćni, osobe s invaliditetom i dr.) ▪ Omogućavanje pristupa javnim zdravstvenim i socijalnim objektima osobama s invaliditetom
REZULTAT	Povećan opseg i kvaliteta zdravstvenih i socijalnih usluga za sve skupine stanovništva na području općine
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Ustanove zdravstvene i socijalne skrbi
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Ustanove zdravstvene i socijalne skrbi, Općina Viškovo, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, osobe u nepovoljnom položaju
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj obnovljenih zdravstvenih i socijalnih objekata ▪ Broj izgrađenih zdravstvenih i socijalnih objekata ▪ Broj izgrađenih i opremljenih domova za starije i nemoćne ▪ Broj pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga iz civilnog sektora ▪ Broj novih socijalnih usluga ▪ Broj novih preventivnih i posebnih programa ▪ Broj korisnika preventivnih i posebnih programa

Prioritet 4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju Općine

U okviru predloženog prioriteta definirane su sljedeće mjere:

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju Općine
MJERA	4.4.1. Unaprjeđenje kapaciteta civilnog društva za lokalni razvoj
CILJ MJERE	Jačanje sposobnosti upravljanja udruga civilnog društva, te financijske samoodrživosti
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje udruga civilnog društva o potrebama i mogućnostima jačanja vlastitih kapaciteta i uloge u razvoju lokalne zajednice ▪ Poboljšanje materijalnih i tehničkih uvjeta djelovanja udruga ▪ Poticanje jačanja upravljačkih i stručnih kapaciteta udruga ▪ Poticanje profesionalizacije rada udruga civilnog društva
REZULTAT	Povećana razina samostalnosti i neovisnosti djelovanja organizacija civilnog društva; poboljšane kompetencije članova civilnih udruga za kvalitetniji rad
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Udruge civilnog društva
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Vlastita sredstva udruga, Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, donatorski natječaji/javni pozivi, resorna ministarstva, zaklade i fondovi, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Udruga civilnog društva, organizacije građana
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ m² prostora kojima raspolažu udruge civilnog društva ▪ Broj i vrsta nabavljene nove opreme u udrugama civilnog društva ▪ Broj zaposlenih u udrugama civilnog društva ▪ Broj članova udruga koji su sudjelovali na edukativnim radionicama i seminarima ▪ Broj ishođenih certifikata za pojedina područja relevantna za djelovanje udruga ▪ Broj apliciranih projekata udruga na nacionalne/EU natječaje i javne pozive ▪ Broj odobrenih projekata udruga za financiranje

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju Općine
MJERA	4.4.2. Poticanje umrežavanja i suradnje udruga civilnog društva
CILJ MJERE	Jačanje dijaloga i suradnje u svrhu održivog lokalnog razvoja
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje udruga o mogućnostima i prednostima umrežavanja, te potencijalnim modelima suradnje s drugim udrugama na lokalnoj i regionalnoj razini ▪ Poticanje uključivanja i jačeg djelovanja udruga u LAG-u „Terra Liburna“ ▪ Jačanje međusobne suradnje između udruga civilnog društva, posebice kod kreiranja i provedbe projekata od interesnog značaja za lokalnu zajednicu ▪ Umrežavanje udruga s javnim i privatnim sektorom u svrhu intenziviranja suradnje i razvoja novih inicijativa (društveno odgovorno poslovanje u svrhu javnih potreba) ▪ Poticanje međunarodne suradnje udruga i građana s posebnim naglaskom na cjeloživotno obrazovanje ▪ Poticanje izrade i apliciranja zajedničkih projekata udruga na nacionalne/EU izvore financiranja
REZULTAT	Uspostavljeno snažno partnerstvo svih razvojnih dionika za lokani razvoj
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	Udruge civilnog društva, dionici iz javnog i privatnog sektora
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, donatorski natječaji, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj izrađenih informativnih materijala ▪ Broj održanih radnih sastanaka s udrugama ▪ Broj udruga s područja Općine uključenih u LAG „Terra Liburna“ ▪ Broj izrađenih i apliciranih zajedničkih projekata udruga s područja Općine ▪ Broj zajedničkih projekata udruga odobrenih za financiranje

RAZVOJNI CILJ 4	Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života stanovništva
PRIORITET	4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju Općine
MJERA	4.4.3. Razvoj socijalnog poduzetništva u udrugama
CILJ MJERE	Kreiranje novih gospodarskih i socijalnih vrijednosti u zajednici; zapošljavanje marginaliziranih skupina stanovništva, pomoć najsiromašnijim i najugroženijim skupinama stanovništva
SADRŽAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promoviranje modela socijalnog poduzetništva ▪ Informiranje i educiranje udruga iz područja socijalnog poduzetništva ▪ Poticanje socijalnih poduzetničkih projekata i inicijativa ▪ Poticanje suradnje udruga i dionika iz privatnog sektora u projektima socijalnog poduzetništva
REZULTAT	Ulaganje u lokalnu zajednicu;
NOSITELJ	Općina Viškovo
PARTNERI U PROVEDBI	-
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA MJERE	Općina Viškovo, Primorsko goranska županija, donatorski natječaji, EU fondovi i programi
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015. - 2020.
KORISNICI	Udruge civilnog društva, gospodarski subjekti
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta izrađenih informativno-promidžbenih materijala ▪ Broj održanih edukacija iz područja socijalnog poduzetništva ▪ Broj sudionika edukacija ▪ Broj započetih/realiziranih socijalnih poduzetničkih projekata udruga ▪ Broj osoba uključenih u provedbu projekata ▪ Broj započetih/realiziranih socijalnih poduzetničkih projekata gospodarskih subjekata ▪ Broj započetih/realiziranih zajedničkih projekata udruga i gospodarskih subjekata

4. HORIZONTALNE TEME

U procesu izrade Strateškog razvojnog programa općine Viškovo posebna pozornost usmjerena je usklađenosti ciljeva, prioriteta i mjera s tzv. horizontalnim temama Europske unije koje se primjenjuju u lokalnom gospodarskom razvoju, a odnose se na održivi razvoj, jednake mogućnosti i ljudska prava, te informacijsko društvo.

Horizontalne teme čine sastavni dio strateškog planiranja, a njihova integracija doprinosi sprječavanju diskriminacije i poticanje jednakih mogućnosti za sve, zaštiti i očuvanju okoliša, te razvoj u skladu sa suvremenim tehnološkim napretkom. Navedene teme su od ključnog značaja za sve analizirane sektore, a osobita se pažnja polaže na njihovu primjenu unutar svih strateških prioriteta i provedbenih mjera.

4.1. Održivi razvoj

Održivi razvoja definiran je kao razvoj koji zadovoljava potrebe današnjih generacija ne ugrožavajući buduće generacije u zadovoljavanju njihovih potreba. Na ovoj se definiciji temelje sveobuhvatna nastojanja međunarodne politike po pitanju zaštite životne sredine.

Danas u modernom svijetu postoji tendencija da probleme zaštite okoliša analiziraju stručnjaci, koji predlažu svoja rješenja. Razna se "rješenja" usvajaju i raspravljaju u okviru različitih razvojnih strategija koje promiču političari. Tada rješenja ugrađena u razvojne strategije administriraju i provode službenici ili od vlade određene organizacije civilnog društva. Građani (javnost) često, u najboljem slučaju, imaju izbor između prije određenih i suprotstavljenih rješenja iza kojih se kriju različiti interesi, a ne opće dobro.

Proces planiranja uz sudjelovanje javnosti u kojem lokalna zajednica ima aktivnu ulogu još uvijek nije uobičajena praksa u Hrvatskoj. Iz tog razloga često nastaju neprovedivi planovi i projekti, koje građani ne vide kao „svoje“. Građani nisu bili uključeni u planiranje i proces odlučivanja, a njihova mišljenja, pristupi, vrijednosti i ideje nisu uzeti u obzir.

Pravi smisao sudjelovanja građana ne sastoji se samo u tome da se od građana traže njihovi odgovori o tome što žele da bude učinjeno ili koje usluge trebaju, već ono donosi brojne prednosti poput povećanje razumijevanja građana o mogućnostima poboljšanja kvalitete okoliša; povećanje brige zajednice za rješavanje problema okoliša, što pomaže pri društvenom povezivanju i osjećaju društvene odgovornosti; jačanje osjećaja kod građana da njihovo sudjelovanje ima pozitivan utjecaj na uvjete života u njihovoj zajednici; povećanje znanja i svijesti o utjecaju poslovnog sektora na okoliš i zajednicu u kojoj djeluje;

donošenje kreativnih rješenja koja odgovaraju lokalnim potrebama; kompetentnije donošenje kvalitetnijih odluka, uvažavanjem različitih mišljenja i pristupa, vrijednosti i ideja te prikupljanje izravnih spoznaja o okolini u kojoj žive članovi zajednice; unaprjeđenje svijesti građana o pitanjima zaštite okoliša i razumijevanje javnosti za projekte i pitanja koja su utjecala na donošenje odluka, što je uvjet za povećanje povjerenja građana u institucije vlasti.

Stoga je ovim Strateškim razvojnim programom obuhvaćeno uključivanje zajednice u ciljeve planiranja zaštite okoliša na lokalnoj razini koje će omogućiti lokalnom stanovništvu izražavanje potreba i problema, unaprjeđenje znanja i vještina lokalnog stanovništva, ali i aktivan doprinos stvaranju dugoročnog partnerstva unutar same zajednice.

4.2. Jednake mogućnosti i ljudska prava

Promicanje jednakih mogućnosti odnosi se ne samo na ravnopravnost spolova nego i na jednake mogućnosti, odnosno ravnopravnost za sve socijalno isključene osobe kao što su invalidne osobe, odnosno osobe smanjih radnih sposobnosti, etničke skupine, starije nezaposlene osobe, samohrani roditelji, itd. Promicanje jednakih mogućnosti zahtijeva uklanjanje prepreka koje ograničavaju sposobnost pojedinca da sudjeluje u socioekonomskom životu zajednice.

Definiranje strateških razvojnih ciljeva i prioriteta Strateškog razvojnog programa općine Viškovo temeljeni su na pretpostavci da svi dionici društva moraju imati pozitivnu ulogu u budućem razvoju područja općine. Stoga "jednake mogućnosti" prožimaju cijeli proces izrade Strateškog razvojnog programa, od osnovne analize do definiranja razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera.

4.3. Informacijsko društvo

„Informacijsko društvo“ kao pojam je uveden početkom 1990-ih godina kao odgovor Europske unije na revoluciju u društvu potaknutu ubrzanom razvojem komunikacijskih tehnologija. Budući da tehnološki napredak omogućuje obradu, pohranjivanje, pristup i prijenos informacija u bilo kojem obliku i neovisno o udaljenosti, vremenu i količini, razvoj informacijske tehnologije uvelike mijenja način na koji živimo i radimo. U tom kontekstu, cilj informacijskog društva je jačanje gospodarske konkurentnosti EU i poboljšanje ekonomskih i društvenih struktura.

Digitalna agenda za Europu je jedna od sedam tematskih inicijativa stvorenih unutar strategije Europa 2020, i definira ulogu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u dostizanju ciljeva zacrtanih u strategiji Europa 2020. Glavni cilj ove inicijative je maksimizirati društveni i ekonomski potencijal informacijskih i komunikacijskih tehnologija, a posebice interneta, u svim sferama poslovnog i društvenog života, i to kroz poticanje inovacija i ekonomskog rasta, kao i poboljšanja u dnevnom životu građana i tvrtki. Veća primjena digitalnih tehnologija će povećati kvalitetu života Europljana kroz bolju zdravstvenu skrb, sigurniji i učinkovitiji promet, čišći okoliš, nove medijske mogućnosti i lakši pristup javnim uslugama i kulturnim sadržajima. U skladu s tim, metode ostvarivanja informacijskog društva su sljedeće:

- ✓ poticanje istraživanja, razvoja i korištenja novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT)
- ✓ stvaranje regulatornog okvira i standarda koji će omogućiti tržišno natjecanje
- ✓ poticanje razvoja aplikacija, sadržaja i inicijativa koje građanima omogućuju sudjelovanje u informacijskom društvu i korištenje njegovih prednosti.

Vrlo je značajno da primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) ne ostane ograničena na poslovni sektor već da ima snažne implikacije na dobro upravljanje Općinom kao i na cjelokupno civilno društvo. Prioriteti i mjere iz Strateškog razvojnog programa podržavaju projektne prijedloge vezane za informacijsko-komunikacijske tehnologije u smislu izobrazbe, razvoja ljudskih resursa i osiguranja komunikacijske infrastrukture. Suvremena dostignuća informacijsko-komunikacijskih tehnologija koristit će se za razvoj novih mogućnosti u različitim gospodarskim sektorima (u uslužnim djelatnostima, posebice turizmu za kojega suvremene informacijske tehnologije predstavljaju izuzetno značajan medij promidžbe kao i distribucije), te poboljšanje logističke konkurentnosti.

Da bi se navedeno i ostvarilo, mora postojati i svijest i razumijevanje o tome što se sve može postići uz pomoć informacijske i komunikacijske tehnologije, a to zahtijeva široku edukaciju na svim razinama.

5. USKLAĐENOST S STRATEŠKOM DOKUMENTACIJOM NA EU/NACIONALNOJ/REGIONALNOJ RAZINI

Prilikom izrade Strateškog razvojnog programa općine Viškovo prepoznat je i uvažen širi razvojni kontekst. Drugim riječima, vodilo se računa o povezanosti i usklađenosti sa strateškim i programskim dokumentima viših razina. Strateški ciljevi i prioriteti definirani Strateškim razvojnim programom slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima na županijskoj, nacionalnoj i europskoj razini uz uvažavanje specifičnosti područja općine.

U nastavku su prikazani opći ciljevi i prioriteti strateških dokumenata viših razina, te korelacija strateških ciljeva i prioriteta definiranih Strateškim razvojnim programom općine Viškovo sa navedenim regionalnim, nacionalnim i europskim strateškim smjernicama:

Županijska razvojna strategija Primorsko goranske županije 2016. - 2020.	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
<p>Strateški cilj 1: Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva</p> <p>Prioritet 1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja Prioritet 1.2. Rast investicija i izvoza Prioritet 1.3. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i inovacijama Prioritet 1.4. Razvoj zelenog gospodarstva Prioritet 1.5. Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti</p>	<p>Razvojni cilj 3: Održiv i konkurentan gospodarski sektor</p> <p>Prioritet 3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva Mjera 3.1.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu i tehnološke procese Mjera 3.1.2. Razvoj održivog poslovanja zasnovanog na ekološkim načelima i inovacijama</p> <p>Prioritet 3.2. Razvoj poduzetničke i investicijske klime na području općine</p>
<p>Strateški cilj 2: Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjeran razvoj</p> <p>Prioritet 2.1. Ravnomjeran razvoj mikroregija i povećanje teritorijalne kohezije</p>	<p>Strateški cilj 1: Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine Prioritet 1.1. Planiranje u funkciji urbanog razvoja</p>

<p>Prioritet 2.2. Održivo upravljanje okolišem, prostorom, te prirodnom i kulturno povijesnom baštinom</p> <p>Prioritet 2.3. Jačanje kapaciteta te učinkovite suradnje s civilnim društvom</p>	<p>Mjera 1.1.2. Integriran pristup teritorijalnom razvoju područja</p> <p>Razvojni cilj 2: Zaštita i očuvanje okoliša</p> <p>Prioritet 2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije</p> <p>Prioritet 2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem</p>
<p>Strateški cilj 3: Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života</p> <p>Prioritet 3.1. Stvaranje uvjeta za razvoj tržišta rada i modificirane radne snage</p> <p>Prioritet 3.2. Unaprjeđenje obrazovnog sustava, te njegova usklađenost sa potrebama u gospodarstvu</p> <p>Prioritet 3.3. Unaprjeđenje zdravlja i socijalnog blagostanja</p> <p>Prioritet 3.4. Unaprjeđenje socijalne sigurnosti i jačanje socijalne uključenosti</p> <p>Prioritet 3.5. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti kulturnih i sportskih sadržaja</p>	<p>Razvojni cilj 4: Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života</p> <p>Prioritet 4.1. Ulaganja u ljudske resurse i obrazovanje</p> <p>Prioritet 4.2. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih društvenih, sportskih i kulturnih sadržaja</p> <p>Prioritet 4.3. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti</p> <p>Prioritet 4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju općine</p>

<p>Glavni plan razvoja turizma Primorsko goranske županije</p>	<p>Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.</p>
<p>5.2. Rijeka i riječki prsten - dugoročni ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Cjelogodišnje poslovanje ✓ Veća kvaliteta i veći broj raspoloživih smještajnih objekata ✓ Smještajne objekte prilagoditi zahtjevima potražnje (od 5 zvjezdica do hostela) ✓ Razviti nove turističke proizvode ✓ Povećati turističku potrošnju ✓ Centar kreativne industrije ✓ Sustavna organiziranost prodaje ✓ Pomorsko središte ✓ Stvoriti jasan i prepoznatljiv imidž destinacije na globalnom tržištu, razviti brand ✓ Turizam kao metoda razvoja (dobro za turizam-dobro za svih) ✓ Inovativni destinacijski menadžment ✓ Integralna kvaliteta destinacije 	<p>Razvojni cilj 3: Održiv i konkurentan gospodarski sektor</p> <p>Prioritet 3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima</p> <p>Mjera 3.3.1. Razvoj i održavanje javne turističke infrastrukture</p> <p>Mjera 3.3.2. Poboljšanje postojećih i razvoj novih turističkih sadržaja i usluga</p> <p>Mjera 3.3.3. Valorizacija i uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu</p> <p>Mjera 3.3.4. Razvoj gastronomske ponude temeljena na tradicijskim elementima</p> <p>Mjera 3.3.5. Razvoj sustava interpretacije turističkih atrakcija i sadržaja</p> <p>Mjera 3.3.6. Marketing i integracija različitih oblika turističke ponude u jedinstveni turistički proizvod - brendiranje općine kao turističke destinacije</p>

Strategija zaštite okoliša Primorsko goranske županije	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
<p>Opći dugoročni cilj zaštite okoliša Primorsko-goranske županije:</p> <p>Sačuvati i unaprijediti kakvoću zraka, voda, mora i tla, te dosljedno provesti zaštitu prirode i bioraznolikosti, kao i vrijednog prirodnog i kulturnog naslijeđa; pratiti stanje prirode i okoliša i upravljati pritiscima na okoliš tako da se osigura ostvarenje koncepta održivog razvitka.</p> <p>Posebni ciljevi zaštite okoliša Primorsko-goranske županije:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaštita zraka (U područjima koja imaju visoku kakvoću zraka (prva kategorija), kakva je u najvećem dijelu naše Županije, očuvati takvu kakvoću. U područjima druge i treće kategorije kakvoće zraka (u središtu grada Rijeke i u okruženju rafinerije na Urinju), postići prvu kategoriju kakvoće zraka) ▪ Zaštita voda (Štititi vode koje nisu onečišćene, sanirati ili ukloniti izvore onečišćenja kako bi se spriječilo narušavanje kakvoće voda, te racionalno koristiti vodne resurse. Prioritetno štititi izvorišta vode za piće) ▪ Zaštita mora, otoka i obalnog područja (Integralnim upravljanjem obalnim područjem na bazi suradnje svih tijela i institucija koje sudjeluju u zaštiti mora, otoka i priobalja očuvati postojeću visoku kakvoću mora, te upravljati prostornim razvitkom na način da se osigura održivi razvoj priobalnog područja i otoka. Posebno zaštititi područja posebne namjene (primjerice, marikultura) i osjetljive dijelove obalnog mora (područja zatvorenog mora - uvale, zaljevi i kanali sa slabom izmjenom morske vode) ▪ Zaštita tla (Zaustaviti trend gubitka poljoprivrednog zemljišta i sanirati područja onečišćenog tla i područja oštećena erozijom i eksploatacijom mineralnih sirovina) ▪ Zaštita šuma i ostale vegetacije (Očuvati šumsko bogatstvo potrajnim (održivim) gospodarenjem šumama, kao i osigurati održavanje svekolike raznolikosti postojećih tipova nešumske vegetacije u Primorsko-goranskoj županiji) ▪ Zaštita prirode i bioraznolikosti (Očuvati postojeće bogatstvo biološke i krajobrazne raznolikosti u Primorsko-goranskoj županiji i trajno skrbiti o njihovoj zaštiti) ▪ Zaštita prirodne baštine (Očuvati vrijednosti prirodne baštine Primorsko goranske županije) ▪ Zaštita kulturno povijesne baštine (Očuvati vrijednosti kulturno-povijesne baštine Primorsko-goranske županije) ▪ Gospodarenje otpadom (uskладiti gospodarenje otpadom na području Županije s odredbama Zakona o otpadu i podzakonskim propisima donijetim na temelju ovoga 	<p>Razvojni cilj 2: Zaštita i očuvanje okoliša</p> <p>Prioritet 2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije</p> <p>Prioritet 2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem</p>

<p>zakona; Nacionalne strategije i Nacionalnog plana gospodarenja s otpadom i PP Primorsko-goranske županije)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaštita od buke (Utvrđiti područja ugrožena bukom i provoditi zaštitu od buke na propisani način, radi sprječavanja ili smanjivanja buke i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi) 	
--	--

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
<p>Glavni cilj - povećanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti</p>	<p>Razvojni cilj 3: Održiv i konkurentan gospodarski sektor</p>
<p>Strateški ciljevi</p>	<p>Prioritet 3.3. Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšanje strukture i kvalitete smještaja 2. Novo zapošljavanje 3. Investicije 4. Povećanje turističke potrošnje 	<p>Mjera 3.3.1. Razvoj i održavanje javne turističke infrastrukture</p> <p>Mjera 3.3.2. Poboljšanje postojećih i razvoj novih turističkih sadržaja i usluga</p> <p>Mjera 3.3.3. Valorizacija i uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu</p> <p>Mjera 3.3.4. Razvoj gastronomske ponude temeljena na tradicijskim elementima</p> <p>Mjera 3.3.5. Razvoj sustava interpretacije turističkih atrakcija i sadržaja</p> <p>Mjera 3.3.6. Marketing i integracija različitih oblika turističke ponude u jedinstveni turistički proizvod - brendiranje općine kao turističke destinacije</p>

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. – 2020.	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
<i>Opći cilj – povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj</i>	
<p>SC 1: Poboljšanje ekonomske uspješnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pružanje potpore poduzećima u modernizaciji postrojenja i opreme, uvođenju tehnologija, postupaka i normi te mjere za unapređenje učinkovitosti sektora proizvodnje ✓ Promicanje usvajanja i uporabe informacijske te komunikacijske tehnologije i potpora ulaganju u digitalnu tehnologiju ✓ Pružanje pomoći pojedinačnim poduzećima i skupinama poduzeća u procesu internacionalizacije poslovanja ✓ Razvoj klastera, udruga, vrijednosnih lanaca i poslovnih mreža koje obuhvaćaju malo gospodarstvo, PPI-ja i javnih istraživačkih organizacija za jačanje konkurentnosti pojedinačnih poduzeća ✓ Pružanje potpore poduzećima za ulaganje u R&D i inovacije te povezivanje s visokoškolskim ustanovama i javnim istraživačkim organizacijama za jačanje konkurentnosti razvojem novih proizvoda i usluga ✓ Pružanje potpore poduzećima u primjeni tehničkih normi i sustava kvalitete 	<p>Razvojni cilj 3: Održiv i konkurentan gospodarski sektor</p> <p>Prioritet 3.1. Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva</p> <p>Mjera 3.1.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu i tehnološke procese</p> <p>Mjera 3.1.2. Razvoj održivog poslovanja zasnovanog na ekološkim načelima i inovacijama</p> <p>Mjera 3.1.3. Poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika u interesna udruženja</p> <p>Mjera 3.1.4. Ulaganja u ljudske resurse</p>
SC 2: Poboljšani pristup financiranju	<p>Prioritet 3.2. Razvoj poduzetničke i investicijske klime na području općine</p>
SC 3: Promocija poduzetništva	<p>Mjera 3.2.1. Razvoj poduzetničke infrastrukture i potpornih institucija u poduzetništvu</p> <p>Mjera 3.2.2. Jačanje institucionalne potpore razvoju poduzetništva i obrtništva</p>
SC 4: Poboljšanje poduzetničkih vještina	
SC 5: Poboljšano poslovno okruženje	

Nacionalna strategija zaštite okoliša	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
<p>Globalni, opći dugoročni ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Održavati i poboljšavati sveukupnu kakvoću života ✓ Održavati trajan pristup prirodnim izvorima ✓ Izbjeći svaku trajnu štetu okolišu ✓ Smatrati da k održivom ide onaj razvoj koji zadovoljava sadašnje potrebe, a bez ugrožavanja budućih naraštaja i mogućnosti da zadovolje vlastite potrebe 	<p>Razvojni cilj 2: Zaštita i očuvanje okoliša</p> <p>Prioritet 2.1. Razvoj sustava za efikasno korištenje energije</p> <p>Prioritet 2.2. Odgovorno i održivo postupanje sa otpadom i okolišem</p>
<p>Dugoročni nacionalni ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sačuvati i unaprijediti kakvoću voda, mora, zraka i tla u Republici Hrvatskoj ✓ Održati postojeću biološku raznolikost u Republici Hrvatskoj ✓ Sačuvati prirodne zalihe, a osobito integritet i značajke područja posebnih prirodnih vrijednosti (more, obala i otoci, planinski dio Republike Hrvatske itd.) 	
<p>Opći prioriteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Striktna provedba propisa zaštite okoliša ✓ Podizanje svijesti o potrebi zaštite okoliša, to jest, obrazovanje za okoliš ✓ Integralni pristup u borbi protiv zagađivanja (osobito zraka, mora, voda i tla) i djelovanje usmjereno k prevenciji nastanka otpada (sustav gospodarenja otpadom) ✓ Održivo gospodarenje prirodnom baštinom i prirodnim resursima: tлом, vodama, morem, krajolikom te Jadranskom obalom i otocima ✓ Reduciranje potrošnje energije iz neobnovljivih izvora ✓ Unapređenje kakvoće okoliša urbanih sredina ✓ Unapređenje zdravlja i sigurnosti, osobito kroz upravljanje industrijskim hazardima 	

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. – 2016.	Strateški razvojni program općine Viškovo 2015. – 2020.
Institucionalni okvir za potporu razvoju civilnog društva	<p>Razvojni cilj 4: Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života</p> <p>Prioritet 4.4. Jačanje uloge civilnog društva u ukupnom razvoju općine</p> <p>Mjera 4.4.1. Unaprjeđenje kapaciteta civilnog društva za lokalni razvoj</p> <p>Mjera 4.4.2. Poticanje umrežavanja i suradnje udruga civilnog društva</p>
Civilno društvo i sudionička demokracija	
Osnaživanje uloge OCD-a za društveno ekonomski razvoj	
Djelovanje i daljnji razvoj civilnog društva u međunarodnom kontekstu	

Osim sa strateškom dokumentacijom na regionalnoj i nacionalnoj razini, razvojni ciljevi, prioriteti i mjere prate smjernice strategije Europa 2020. - desetogodišnjom strategijom Europske unije kojom se nastoji premostiti postojeća gospodarska kriza koja je raširena diljem Europe, te poticati konkurentnost i zapošljivost. Strategija adresira nedostatke postojećeg modela rasta i nastoji stvoriti uvjete za drugačiju vrstu rasta – rasta koji je pametan, više održiv i uključiv.

Strategija definira pet glavnih ciljeva za EU do kraja 2020. Oni uključuju zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene/energiju, obrazovanje, socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ciljevi strategije Europa 2020. su:

- 75 % populacije u dobi između 20 - 64 godine trebalo bi biti zaposleno
- 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj
- treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju)
- postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10 %, a najmanje 40% osoba u dobi od 30 do 34 godine trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja
- 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva.

Ciljevi su međusobno povezani i pretvoreni u nacionalne ciljeve i smjernice. Ciljevi strategije podupiru se i s pomoću sedam „vodećih inicijativa“ kojima se pruža okvir kojim EU i nacionalna tijela zajednički jačaju napore u područjima kojima se podupiru prioriteti strategije Europa 2020. kao što su inovacije, digitalno gospodarstvo, zapošljavanje, mladi, industrijska politika, siromaštvo i učinkovitost resursa.

6. IZVORI FINANCIRANJA

Stavljanje razvojnih mjera u realne financijske okvire jedan je od najvažnijih koraka strateškog planiranja. Pametno financijsko planiranje osigurat će bolje kvalitativno i kvantitativno ispunjenje planiranih mjera, stoga je važno koristiti što je moguće više izvora financiranja kako bi se osigurala dostatna financijska sredstva za provedbu svih planiranih razvojnih mjera.

Najznačajniju ulogu i punu odgovornost u kreiranju i praćenju financijskog okvira za provedbu Strateškog razvojnog programa snosi Općina Viškovo koja će za aktivnosti i projekte koji će se provoditi unutar svake pojedine razvojne mjere, također osigurati i određena sredstva iz drugih dostupnih izvora financiranja i to:

- Proračuna Primorsko goranske županije – bespovratne financijske potpore za realizaciju projekata, sukladno prijavljenim i odobrenim projektima na temelju prethodno raspisanih javnih poziva/natječaja
- Državnog proračuna (resorna ministarstva) - financijska sredstva iz državnog proračuna spuštaju se na lokalnu razinu u obliku decentraliziranih sredstava. Prateći dosadašnje trendove i gospodarsku situaciju, može se očekivati da će ta sredstva činiti sve manju stavku u lokalnim proračunima, posebice općinama poput Općine Viškovo koje pripadaju razvijenim područjima u Republici Hrvatskoj (IV. skupina po indeksu razvijenosti) s obzirom da se dobar dio financijskih sredstava usmjerava prema nedovoljno razvijenim područjima, posebice područjima koja pripadaju u I. i II. skupinu po indeksu razvijenosti
- EU fondova i programa – dostupni u financijskoj perspektivi od 2014. - 2020. godine, pružaju velike mogućnosti za sufinanciranje razvojnih projekata Općine Viškovo
- Ostalih izvora – kreditne institucije, javno - privatna partnerstva i sl.

Unatoč dostupnim različitim izvorima financiranja aktivnosti definiranih u okviru razvojnih mjera, poseban značaj imaju dostupni europski fondovi i programi putem kojih se mogu sufinancirati projekti iz gotovo svih područja - od gospodarstva, turizma, kulture pa sve do civilnog društva. S obzirom da Općina Viškovo ne može i ne treba biti nositelj svih razvojnih aktivnosti i projekata, za kvalitetno „povlačenje“ sredstava iz EU fondova i programa od posebnog značaja je uspostava pravovremene i kvalitetne suradnje s razvojnim dionicima iz svih ostalih sektora na području općine.

U nastavku teksta prikazani su Europski strukturni i investicijski fondovi:

Naziv	Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)
Opis	Cilj mu je jačanje ekonomske i socijalne kohezije te smanjivanje razlika između regija unutar EU, kroz podršku u razvoju i strukturnim prilagodbama regionalnih gospodarstava, kao i podršku prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj suradnji. Uglavnom je usmjeren na proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta, infrastrukturne investicije te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.
Korisnici	Istraživački centri, lokalne i regionalne vlasti, škole, korporacije, trening centri, državna uprava, mala i srednja poduzeća, sveučilišta, udruge. Osim za njih, sredstva će biti dostupna i za javna tijela, neke organizacije privatnog sektora (osobito mala poduzeća), nevladine organizacije, volonterske organizacije.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Produktivna ulaganja koja pridonose stvaranju i očuvanju održivih radnih mjesta, kroz izravne potpore za ulaganja u mala i srednja poduzeća ▪ Ulaganja u infrastrukturu pružanja osnovnih usluga građanima u području energetike, okoliša, prometa te informacijskih i komunikacijskih tehnologija ▪ Ulaganja u socijalnu, zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu ▪ Razvoj unutarnjeg potencijala podržavanjem lokalnih i regionalnih razvoja i istraživanja te inovacija ▪ Tehnička pomoć

Naziv	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD)
Opis	Ima za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljivanje njezine provedbe. Financira sredstvima Zajedničke poljoprivredne politike (CAP) i pridonosi ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020 promicanjem održivog ruralnog razvoja u cijeloj Europskoj uniji. Pridonosi ekološkoj i teritorijalnoj ravnoteži, zaštiti klimatskih uvjeta i uvođenju inovacija u poljoprivredni sektor.
Korisnici	Poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice, uključujući medije, udruge žena, poljoprivrednici, šumari i mladi
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje transfera znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima ▪ Jačanje konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede i povećanje održivosti gospodarstva ▪ Promicanje organizacije prehrambenog lanca i upravljanje rizicima u poljoprivredi ▪ Obnova, očuvanje i promicanje ekološke ovisnosti o poljoprivredi i šumarstvu ▪ Promicanje učinkovitosti resursa i pomak potpora prema niskim razinama ugljičnog dioksida i klimatski prilagodljivoj poljoprivredi, prehrani i šumarstvu ▪ Promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj ruralnih područja

Naziv	Europski socijalni fond (ESF)
Opis	Europski socijalni fond predstavlja glavni financijski instrument EU za ostvarivanje strateških ciljeva politike zapošljavanja. Jedna od važnih mjera je financiranje jačanja administrativne sposobnosti u državnoj upravi i javnom sektoru u području gospodarstva, zapošljavanja, socijalne politike, okoliša i pravosuđa. Fond osigurava podršku europskim regijama koje su pogođene visokom stopom nezaposlenosti.
Korisnici	Lokalne i regionalne vlasti, obrazovne institucije, poduzeća, nevladine organizacije i socijalni partneri aktivni na području zapošljavanja i socijalne uključenosti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage ▪ Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje ▪ Promicanje socijalne uključenosti i borba protiv siromaštva ▪ Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitost javne uprave

Naziv	Kohezijski fond (ESF)
Opis	Kohezijski fond namijenjen je najmanje razvijenim državama članicama Europske unije, čija je vrijednost bruto nacionalnog proizvoda (BDP) po stanovniku manja od 90% prosjeka EU-a. Riječ je o financijskom mehanizmu uspostavljenom za financiranje velikih infrastrukturnih projekata u Europskoj uniji na području okoliša i transeuropskih mreža. Glavna svrha Kohezijskog fonda je jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije Europske unije u interesu promicanja održivog razvoja.
Korisnici	Tijela javne vlasti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potpore prema ekonomiji s niskom razinom ugljičnog dioksida ▪ Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i sprječavanje rizika ▪ Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa ▪ Promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u ključnim infrastrukturnim mrežama

Osim navedenih strukturnih i investicijskih fondova, Općini Viškovo kao članici Urbane aglomeracije Rijeka posebno je značajan i ITU mehanizam, s obzirom da je UA Rijeka odabrana za korištenje mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u Republici Hrvatskoj, te joj je od 345 milijuna eura koliko je Republici Hrvatskoj dostupno kroz navedeni mehanizam maksimalno raspoloživa $\frac{1}{4}$ navedenih sredstava za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka.

U sljedećoj tablici prikazane su tematska područja i aktivnosti koji su prihvatljivi za financiranje u okviru provedbe Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka:

Tematsko područje	Tematski cilj i fond	Tipovi aktivnosti
Gradovi kao pokretači razvoja	TC3 (EFRR)	Napredna poslovna infrastruktura i odgovarajuće usluge
	TC10 (ESF)	Osmišljavanje i provedba obrazovnih programa za razvoj grada
Čisti gradovi	TC4 (EFRR)	Povećanje energetske učinkovitosti toplovodnih sustava
	TC6 (EFRR)	Korištenje kulturne baštine i korištenje zapuštenih prostora
	TC7 (KF)	Čisti urbani promet
Uključivi gradovi	TC8 (ESF)	Aktivnosti za mlade nezaposlene
	TC9 (ESF)	Deinstitucionalizacija socijalnih i zdravstvenih usluga

Izvor podataka: Sažetak strategije razvoja UA Rijeka za razdoblje 2016. - 2020.

7. PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

Provedba Strateškog razvojnog programa biti će dosljedna načelima na kojima strategija počiva, a koja su međusobno ovisna i komplementarna:

Partnerstvo i participacija – ima za cilj koordinirati i usmjeriti djelovanja svih razvojnih dionika kako bi se postigli dugoročni ciljevi, povećala učinkovitost investicija i aktivnosti, te izgradilo povjerenje i osjećaj zajedništva. Primjena ovog načela u provedbi Strategije znači da će se posvetiti pažnja daljnjoj izgradnji partnerstva i konsenzusa, te ravnopravnoj podjeli odgovornosti

Multisektorski pristup - ima za cilj povećati učinkovitost razvojnih projekata kroz nove poveznice gospodarstva, te civilnog i javnog sektora, omogućavajući tako pronalaženje inovativnih rješenja koja odgovaraju lokalnim potrebama i stvaraju sinergijske učinke. U provedbi to znači da će po potrebi biti nužno izgraditi kapacitete i provesti promjene u organizaciji rada i metodologiji, kako bi se osigurala provedba projekata koji su usmjereni ka postizanju rezultata kroz suradnju i udruživanje resursa

Usmjeravanja sredstava – ima za cilj usmjeriti ograničene resurse u one intervencije koje mogu proizvesti multiplicirajuće ili dodatne efekte. Primjena ovog načela u provedbi Strategije podrazumijeva stalno preispitivanje odluka, odnosno transparentno definiranje prioriteta. Utvrđivanje prioriteta ne znači favoriziranje jedne opcije na račun druge koja se odbacuje, već konsenzusni odabir koji je u određenom trenutku, odnosno okolnostima najpovoljniji.

Praćenja i procjena – ima za cilj podići učinkovitost na općem i pojedinačnom nivou. Praćenje jest stalna analiza postignutog naspram planiranog, kako bi se pravodobno izvršile eventualne korekcije i pospješio rezultat. Procjena je trenutna analiza uspješnosti koja ima za cilj izvući lekcije za budućnost. Očito, bez praćenja i procjene nema pravog napretka i ono mora biti sastavni dio provedbe.

Na kraju razdoblja kojeg Strategija obuhvaća, provest će se evaluacija iste. Provedba evaluacije temeljit će se na indikatorima definiranim na razini razvojnih ciljeva. Kvantificirani pokazatelji na ovoj razini služe kao ciljane vrijednosti koje se trebaju postići do 2020. godine i to kao rezultat provedbe planiranih mjera.

Indikatori na razini razvojnih ciljeva koji će se koristiti u evaluaciji prikazani su u tablici koja slijedi, izuzev indikatora za razvojni cilj 4. s obzirom da je vrlo teško definirati objektivne pokazatelje rasta kvalitete života:

Razvojni ciljevi	Indikatori provjere
1. Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećani prihodi Općine Viškovo po osnovi komunalne naknade za 5% ✓ Povećanje broja stanovništva i poslovnih subjekata za 5%
2. Zaštita i očuvanje okoliša	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećana proizvodnja električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije na području općine za 7% ✓ Smanjena količina komunalnog otpada u nastajanju za 10%
3. Održiv i konkurentan gospodarski sektor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećani prihodi Općine Viškovo od poreza na dohodak za 8% ✓ Povećan broj zaposlenih za 10 % ✓ Porast potrošnje na području općine za 10 % ✓ Povećani prihodi od turizma za 7%

Evaluacija će ocijeniti relevantnost, učinkovitost, utjecaj te održivost provedenih mjera:

- relevantnost – jesu li strateški ciljevi, prioriteti i mjere reagirali na prave probleme koje je trebalo riješiti i je li logika planiranja intervencija bila dobra i učinkovita
- učinkovitost – jesu li mjere doprinijele postizanju prioriteta, a prioriteti postizanju razvojnih ciljeva
- utjecaj – kakav će utjecaj provedba strateškog razvojnog programa imati na šire okruženje
- održivost – da li će se rezultati nastali provedbom mjera nastaviti

Rezultati dobiveni evaluacijom koristit će se pri izradi strategije razvoja za razdoblje nakon 2020. godine.

PRILOZI

POPIS FOTOGRAFIJA, GRAFIKONA I TABLICA

Fotografija 1: Viškovo 1928. godine

Fotografija 2: Crkva sv. Mateja

Fotografija 3: Geostrateški položaj općine Viškovo

Fotografija 4: Maškarana skupina djece za vrijeme Pusta

Fotografija 5: Smotra mićeh zvončari

Fotografija 6: Izložbeni štand u okviru održavanja Majevice

Fotografija 7: Kastav Blues Festival

Fotografija 8: Poduzetnički dan u okviru održavanja Matejne

Fotografija 9: Advent u Viškovu

Fotografija 10: Šetnica Plešivac

Fotografija 11: Turistička signalizacija

Fotografija 12: Postav izložbe „Pogled s kamika“

Fotografija 13: Šetnica Milohni

Fotografija 14: Postrojenja u ŽCGO Marišćina

Fotografija 15: Idejni prikaz planirane nadogradnje zgrade Općinske uprave i Doma hrvatskih branitelja

Fotografija 16: Delavska katedra

Fotografija 17: Zgrada Općinske uprave

Fotografija 18: Dječji vrtić Viškovo

Fotografije 19 i 20: OŠ Sveti Matej i školsko sportska dvorana pri Osnovnoj školi

Fotografija 21: Nogometno igralište NK Halubjan

Fotografija 22: Boćalište Halubjan

Fotografije 23 i 24: Fitness park u Gornjim Srokima i na parkiralištu Milihovo

Fotografija 25: Dječji park centar Viškovo

Fotografija 26: Tornica na području općine Viškovo

Fotografija 27: Halubajski zvončari

Fotografije 28 i 29: Unutrašnjost narodne knjižnice i čitaonice, ogranak Marinići

Fotografija 30: Unutrašnjost ustanove I.M.Ronjgov

Fotografija 31: Prikaz obuhvata UA Rijeka

Grafikon 1: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi 2011. godine

Grafikon 2: Broj aktivnih gospodarskih subjekata po djelatnostima

Grafikon 3: Broj registriranih obrta 2010. i 2015. godine na području općine Viškovo

Grafikon 4: Broj nezaposlenih u razdoblju 2010. - 2015.

Grafikon 5: Obrazovna struktura nezaposlenih osoba

Grafikon 6: Dolasci i noćenja u razdoblju 2013. - I. - X.2016.

Grafikon 7: Broj noćenja inozemnih turista prema državi prebivališta

Grafikon 8: Prikaz ukupno utrošenih kWh električne energije na području općine Viškovo u razdoblju 2011. - 2014.

Grafikon 9: Potrošnja električne energije po kategorijama korisnika na području općine Viškovo u razdoblju 2011. - 2014.

Grafikon 10: Broj aktivnih udruga na području općine Viškovo prema području djelovanja

Tablica 1: Broj stanovnika po naseljima

Tablica 2: Starosna struktura stanovništva

Tablica 3: Broj aktivnih gospodarskih subjekata prema djelatnostima i veličini

Tablica 4: Iskaz površina u RZ Marinići K-1:

Tablica 5: Struktura nezaposlenih prema dobnim skupinama

Tablica 6: Smještajni kapaciteti na području općine Viškovo

Tablica 7: Podaci o sustavu oborinske odvodnje na cestama

Tablica 8: Podaci o sustavu oborinske odvodnje javnih površina

Tablica 9: Struktura i broj korisnika priključenih na plinsku mrežu

Tablica 10: Struktura i potrošnja korisnika priključenih na plinsku mrežu

Tablica 11: Struktura prikupljenog otpada prema vrstama u razdoblju 2012. - 2015.

Tablica 12: Količine prikupljenih posebnih vrsta otpada u 2015.

Tablica 13: Gospodarski subjekti koji skladište/koriste opasne tvari na području općine Viškovo

IZVORI PODATAKA, KORIŠTENE PUBLIKACIJE I FOTOGRAFIJE

Državni zavod za statistiku; Popis stanovništva 2011., http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/censuslogo.htm
Državni zavod za zaštitu prirode, www.dzsp.hr
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
Ministarstvo poduzetništva i obrta, Obrtni registar, or.minpo.hr
Ministarstvo gospodarstva, www.mingo.hr
Ministarstvo kulture, www.min-kulture.hr
Ministarstvo turizma, Pravilnik o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN 122/09, 09/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13), www.mint.hr
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, www.mzoip.hr
Ministarstvo uprave, Registar udruga u RH, https://uprava.gov.hr/0-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opcu-upravu/registri/registar-udruga/826
Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, www.fzoeu.hr
Hrvatski zavod za zapošljavanje, www.hzz.hr
Hrvatska turistička zajednica, http://business.croatia.hr/hr-HR/Hrvatska-turisticka-zajednica
Hrvatska gospodarska komora, Registar poslovnih subjekata, www.biznet.hr
Udruženje obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje
Primorsko goranska županija, http://www.pgz.hr/
Grad Rijeka, http://www.rijeka.hr/urbana
Turistička zajednica Kvarnera, http://www.kvarner.hr/turizam
Općina Viškovo, http://www.opcina-viskovo.hr/
Prostorni plan uređenja Općine Viškovo, Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Općinu Viškovo (DLS d.o.o., 2014.)
TZ Općine Viškovo, http://www.tz-viskovo.hr/hr/home
Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, http://www.kdrik-rijeka.hr/default.asp
Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka, http://www.cistoca-ri.hr/
Komunalno društvo Viškovo, http://www.kd-viskovo.hr/
Energo d.o.o. Rijeka, http://energo.hr/
HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka, http://www.hep.hr/ods/elektre-25/elektroprimorje-rijeka/84
Komunalno društvo Autotrolej d.o.o. Rijeka, https://www.autotrolej.hr/
Osnovna škola Sveti Matej Viškovo, http://os-sveti-matej-viskovo.skole.hr/
http://www.ekoplus.hr/mariscina.php
http://www.lotus.gong.hr/
http://www.ijf.hr/transparentnost/?params_1=transparentnost
http://programjako.info/wp-content/uploads/2009/01/UNDP_RazvojCivilnogDrustvaUHrvatskoj.pdf